

श्री जैन आत्मानंद ग्रंथमाला नं. २८ ।

श्रीमद् विजयानंदसूरि पाद पत्रेभ्यो नमः

श्री तपोरत्न महोदधि.

(तपावली) विभाग १-२

अनेक ग्रंथो विगेरेमांथी तमाम प्रकारना तपोनो करेलो संग्रह.

प्रयास कर्ता,

प्रवर्तक श्री कांतिविजयजी महाराजना शिष्य मुनिराजश्री ज्ञक्तिविजयजी.

श्री जावनगर निवासी स्वर्गवासी श्रेष्ठ आणंदजी पुरुषोत्तमना स्मरणार्थे तेमनी गुपती माणोक वाइए
आपेल्ल इव्य सहाय वने.

प्रसिद्ध कर्ता—श्री जैन आत्मानंद सजा—जावनगर तरफथी सेक्रेटरी गांधी बल्लभदास त्रिचुवनदास.

जावनगर—आनंद प्रीन्टिंग प्रेसमां शाह गुलाबचंद बालुजाइए ढापी प्रसिद्ध करी.

शेठ आणंदजी पुरुषोत्तम ग्रंथमाला संबंधी बे बोझ.

आ शहेरना अग्रगण्य, सरद्व स्वजावी अने शान्तिप्रिय ग्रहस्थ, शेठ आणंदजी पुरुषोत्तम जेमणे वाढ्यावस्थायी स्वशक्ति वळे व्यापारमां अच्युदय प्राप्त करी स्वोपार्जित अव्यवहारे विविध प्रसंगे अनेक धार्मिक कृत्यो करी लोकप्रशंसानी इच्छा वगर पोताना आत्माने निर्मळ कर्यो हतो, अने तेवी निर्मळता प्राप्त थवाथी जेमना हृदयमां शांत रसनो अनहृद जमाव थयो हतो, एवा सद्गुणाढकृत उक्त शेठ आ सजा उपर पण अंतःकरणथी प्रीति धरावता हता. अने प्रसंगे प्रसंगे शुच सद्वाह आपी सजा तरफथी थता शुच कार्योमां पोतानो आनंद जणावता हता. आवी उच्चवृत्तिवाळा वयोवृद्ध उक्त शेठश्रीनो सं० १९६६ ना पोषवदी ए ना रोज स्वर्गवास थयो हतो ते प्रसंगे महर्षम शेठश्रीना धर्म परायण सुपत्नी श्रीमाणेकवाइ तरफथी शेठ साहेबना पुण्यार्थे पोते कहेद्वी रकममांथी रु. ५००) नी रकम ज्ञाननो उच्छार करवा निमित्ते आ सजाने तेमना सुपुत्र शेठ गुढाचंद आणंदजी के जे आ सजाना उपप्रमुख ठे तेमनी मारफत सजाए करेद्वी ठराव मुजब बीजा वर्गनी ग्रंथमाला माटे जेट करवामां आवेद्वी हती. ते मुजब आ ग्रंथ तेमनी सीरीजना बीजा पुष्प तरीके अमारा तरफथी ठपावी प्रसिद्ध करवामां आव्यो ठे.

स्वर्गवास पामेद्वी संबंधीओनी पाठळ शुच क्रियाओ पैकी आवा उपयोगी ग्रंथोने प्रसिद्ध करी ज्ञानोच्छार करवानां उच्च कार्यो करवा ते प्रशंसनीय होइने तेवो मार्ग उपर जणाव्या मुजब आ ग्रंथना आर्थिक सहाय आपनारे दीधेद्वो ठे. तेथी तेओने धन्यवाद घटे ठे, अने तेनुं अनुकरण करवानुं शुच पगळुं जरवा अन्यने सूचना करवामां आवे ठे.

श्री जैन आत्मानंद सभा—भावनगर.

प्रस्तावना.

आ तपोरत्न महोदधि के जेना बे विज्ञाग करवामां आव्या ठे. प्रथम विज्ञागमां (८८) प्रकारना आचारदिनकरमां कहेद्वारा तपोनुं अने बीजा विज्ञागमां (७३) प्रकारना अन्य ग्रंथादिमां कहेद्वारा तपोनुं वर्णन आपवामां आव्युं ठे. प्रथम विभागमां आपेला ८८ तपो पैकी प्रथमना ६ अथवा ७ तप जिनोक्त ठे एम आचारदिनकरमां कहुं ठे. ते ८८ तपो पैकी केटद्वाराक तपो आचारदिनकर शिवाय अन्य ग्रंथोमां पण ठे ते अमे प्रसंगोपात दर्शाव्युं पण ठे. बीजा विज्ञागमां आपेद्वारा तपो आचारदिनकरमां नथी. तेमांना ठेद्वारा १२ तपो विधिप्रपामांथी लीधेद्वारा छे. विधिप्रपामां ते शिवाय बीजा तपो पण वतावेद्वारा ठे ते उपर आबी गयेद्वारा ठे.

धने विज्ञागमां केटद्वाराक तपो अने तेना गुणणा विगेरे बहु विस्तारथी आपेद्वारा ठे. पहेद्वारा विज्ञागमां अष्टकर्मसूदन तप, एकसो बीश कव्याणक तप, एकसो शीत्तेर जिनतप, महाघन तप अने अक्षयनिधि तप विगेरे, तेमज बीजा विभागमां बीश स्थानक तप, अष्ट कर्म उत्तरप्रकृति तप, पीस्ताळीश आगम तप, उन्नुजिन ओळी तप अने नव पद ओळी तप इत्यादिमां सारो विस्तार करेद्वारा ठे.

आ ग्रंथनी अंदर आचारदिनकरादि अनेक ग्रंथोनो आधार देवामां आव्यो ठे. जेनो जेनो आधार देवामां आव्यो

ठे तेना नामोनुं द्वीस्ट आ साथे आपवामां आव्युं ठे. दरेक तपना नामनी साथे ते तप शेमांथी देवामां आव्यो ठे ते तथा साथीआ, खमासमण विगेरे सांकेतिक शब्दथी सूचव्युं ठे, ते संकेतो पण आने द्दगता बताववामां आव्या ठे. आगाढ अनागाढ तपनुं स्वरूप प्रथम विज्ञागना १२ मा पृष्ठ उपर आपेदुं ठे.

तपनो महिमा प्रदर्शित करवा माटे श्री आचारदिनकरमांथी श्लोक ३३, सिंदूरप्रकरमांथी श्लोक ४ अने तप कुद्वकमांथी गाथा १ द्दइने अर्थ साथे ग्रंथना प्रारंभमां आपवामां आवेद्व ठे ते खास वांचवा योग्य ठे. तपनो महिमा ते वांचवाथी हृदयमां स्फुरायमान थाय ठे, ते साथे तपने द्दगती बीजी पण केटद्वीक समजण तेमां आपेद्वी ठे.

त्यार बाद दरेक तपनो सामान्य विधि बताववामां आव्यो ठे ते तरफ वांचकोनुं खास ध्यान खेंचवामां आवे ठे. ते साथे श्री सेनप्रश्नादिकमांथी तपने द्दगता प्रश्नोत्तरो दाखद्व कर्यां ठे के जे खास उपयोगी ठे.

प्रांते १६१ तपनी क्रमसरनी अने अद्दरानुक्रमनो—एम बे प्रकारनी अनुक्रमणिका आपवामां आवी ठे अने तेने द्दगतो १६२ मो युगमधान तप के जे ग्रंथमां आपवो रही गयेद्वो ते तथा ३७ मा नंबरना तपनी बीजी रीत आपवामां आवी ठे.

त्यार बाद ग्रंथनी शरुआत करी दरेक तपनुं विद्यान शास्त्राधार साथे बताववामां आव्युं ठे. वर्तमान समये अनेक ग्रंथोथी, बुकोथी, तपना टीपणाओथी अने बुटक पत्रोथी तेमज चाद्वु प्रचारथी जे जे तपो जाणवामां आव्या ते तमाम आ ग्रंथनी अंदर दाखद्व करवामां आवेद्व ठे, एकपण बाकी राखेद्व नथी. ते उतां कोइ विद्यान मुनिराज विगेरेने कोइ तप आमां

ग्रंथादि. आधार

आ तपोरत्न महोदधिना बने विज्ञागमां नीचे द्वाखेला पुस्तकोमांघी तपस्यात्रोना नाभ, विधि, उद्यापन, निर्णय तथा गरणां विगेरे द्वीधेदा ठे. पुस्तकोना आधार सिवाय अथवा अनुजवी साधु, साध्वी, श्रावक, श्राविकाना प्रचलित रुढिना अनु-जव सिवाय कांइ पण द्वाखवामां आन्युं नथी. जरुवाळा स्थानोमां ते ते ग्रंथोना नामो पण द्वाखवामां आव्या ठे. प्रथमना अठ्ठासी तपो तो श्री आचारदिनकरमांथीज द्वीधां ठे. परंतु तेमां केट्ठीक हकीकतनुं उमेरण ग्रंथांतरोथी कर्तुं ठे.

१ आचार दिनकर	९ प्रति नं० ख.	१७ जैन प्रबोध
२ पंचाशक	१० प्रति नं० ग.	१८ जैन धर्म सिंधु
३ प्रवचनसारोष्कार.	११ प्रति नं० घ०	१९ आंचलिक पूजा
४ विधिप्रपा.	१२ प्रति नं० ट	२० जाप माला
५ तप कुट्टक (धर्मरत्न मंजूषा)	१३ प्रति नं० ठ	२१ तपावळी पं. कंमळविजयजीए उपावेद्वी
६ प्रति नं० व.	१४ प्रति नं० रु	२२ रामविनोद
७ प्रति नं० अ.	१५ दीपणुं	२३ सेनप्रश्न.
८ प्रति नं० क.	१६ परचुरण तपस्या (द्वाभश्रीजीनी)प्रत.	२४ वार मासिक पर्व कथा (संस्कृत).

वताव्याथी विशेष जाणवामां होय अथवा जाणवामां आवे तो तेमणे अमने दखी मोकदवा कृपा करवी—अमे अनुकूल प्रसंगे ते प्रसिद्धिमां मूकशुं. ते साथे आपेक्षा तपोनी अंदर विधि विधानादिमां कांइ चुट्ट चुक मादम परे तो तेपण दखी मोकदवा कृपा करवी के जेथी तेवो सुधारो योग्य जणायेथो प्रसिद्ध करवामां आवशे.

आ तपावळीनी केवी अने केटवो जरूर हती? अने ते केटवे अंशे पूरी पारवामां आवी ठे? ते संबंधमां अमारे दखवुं ते स्वप्रशंसा करवा जेवुं जणाय ठे, परंतु उत्तम जनोपजन तेनो योग्य उपयोग करी साद्यंत वांची अइने तेनी किंमत करवी. कारणके सुझजनो आवा मयासनी किंमत समजनारा होय ठे. आज सुधी अनवस्थितपणे अनेक प्रकारना तपो करवा करावामां आवे ठे ते सर्वे एक सरखी संकळनाथी करवा कराववामां आवे अने अनेक पद्यन रहेवा तपोनी माहिती सर्वे तपा-जिह्वापिअने मळे ए आ ग्रंथ प्रसिद्धिनो खास हेतु ठे.

आ ग्रंथनी अंदर वतावेळा तपोना विधि विधानमां जे कांइ अपूर्णता हती ते वृष् परंपराथी मेळवीने, अनुभवनीने पूठीने तेमज एने दगता तपो साथे मुक्तावळो करीने दूर करवामां आवी ठे. कोइ गकारनी खामी वनता सुधी रहेवा दीधी नथी. तेनी उपर सुझोए खास ध्यान आपवुं अने तेमां सुधारानो अवकाश जणाय तो अमने दखी मोकदवुं.

जे जे तपना गुणणामां स्त्री जाति विगेरेने माटे शब्द काठीन्य जणायुं ठे त्यां त्यां बीजा सरद्व शब्द रचनावाळा गुणणा पण वतावेळा ठे, ते गणवाथी पण चाद्री शकशे.

अर्थ—जो दान देवानी शक्ति न होग, तो पुण्यवंत माणसोए पोताना शरीरनी शक्ति जोड़ने (शक्ति प्रमाणे) अत्यंत दुष्कर एवं तपकर्म करवुं ६.

तत्रै चादशरूपं स्याद्ब्राह्मण्यन्तरजेदतः । रांयोज्यं परुविं वारुमुपवासादिकर्मणिः ॥ ७ ॥

अर्थ—ते तप ब्राह्म अने अर्च्यंतर जेदे करीने वार प्रकारे ठे. (एटडे के ठ प्रकारे ब्राह्म तथा ठ प्रकारे आर्च्यंतर तप ठे.) तेमां ब्राह्म तप उपवासादि वने करीने ठ प्रकारे करवुं ७.

तपोविधिः श्रेणियुक्त्या प्रोक्तोऽर्हद्भिश्च साधुभिः । कश्चित्केवलिसंदिष्टः कश्चिज्जीतार्थनापितः ॥ ८ ॥

कश्चित्फलार्थिनिश्चीर्णस्त्रिविधः स तपोविधिः । योगोपधानमुख्यो यः स विधिः केवलीरितः ॥ ९ ॥

अर्थ—तीर्थकरोए तथा मुनिवरोए श्रेणिनी युक्ति वने तपनी विधि कहेदो ठे, तेमां कोइक तप केवलीए कसो ठे, कोइक गीतार्थ मुनिओए कहेदो ठे, तथा कोइक तप फळना अर्थीओए आचरेदो ठे, ए रीते ते तप विधि त्रण प्रकारनो ठे, तेमां योगोपधान जेमां मुख्य ठे एवो जे विधि ठे ते केवलीए कहेदो ठे. ८—९.

कव्याणादिपुंरुरीकतपोमुख्यो मुनीरितः । रोहिणीकल्पवृक्षादिविधिः फलतपोभयः ॥ १० ॥

अर्थ—जेमां कव्याणादिक पुंरुरीक तप मुख्य छे, ते तप गीतार्थ मुनिओए कहेदो ठे, तथा रोहिणी अने कल्पवृक्षादिकनो जे विधि ठे, ते फळतपोभय एटडे फळनी अपेक्षावाळो तप ठे १०.

३५ श्रीरंगविजयजीनी प्रति
३६ लुटक पत्रो

३७ श्राद्ध विधि

३८ प्रचक्षित परंपरा संबंधी पत्रो

३९ जैन धर्म प्रकाश पु. ३५

३० तपावक्षिनुं टीपणुं

सांकेतिक शब्द.

ख०—खमासमाण देवा. सा०—साथीया करवा. द्वा०—द्वोगस्सनो काउस्सग्ग करवो. नो०—नवकारवाळी गण-
वी. आ चार अक्षरनी नीचे द्वाखेद्वा अंको ते तेनुं प्रमाण समजवुं. तपना नामनी साथे मुकेद्वा अक्षरोः—जै० प्र०—जैन प्रबोध.
जै० सिं—जैन धर्म सिंधु. रं० वि०—श्री रंगविजयजीनी प्रति. द्वा० श्रीद्वान्नश्रीजी पासेथी मळेद्वा पत्रो. पं० त० पंन्यासश्री
कमळ विजयजीनी ढपावेद्वा तपावळी. वि० प्र० विधिप्रपा. प्र० प्रचक्षित. रा० वि० राम विनोद. जा० जापमाद्वानी बुक. लु०
प० लुटक पत्र. श्रा० वि० श्राद्ध विधि ढापेद्वा. प० प्र० परंपराथी प्रचक्षित. टी० तपावक्षिनुं टीपणुं.

औनोदर्यमनशनं कायक्लेशान्तरेषु च । अधिकं यत्तपस्तत्तु ज्ञेयं वृष्ट्योत्तरोत्तरम् ॥ २५ ॥

अर्थ—काळवृष्टि, रसत्याग अने वृत्तिसंक्षेपणी तेमज औनोदर्य, अनशन अने कायक्लेशमां—ए ठ प्रकारना तपमां उत्तरोत्तर वृष्टि ए अधिक अधिक तप जाणवो, अर्थात् क्रमसर एक वीजाथी उत्तरोत्तर अधिक समजता. (ते आगळ वतावे ठे). अहीं काळवृष्टि नामनो तप विशेष वताव्यो ठे अने संद्वीनता तपनो कायक्लेशनी अंदर समावेश कर्यो ठे, एम करीने वाह्य तपना जेदनी संख्या ठनी कायम राखी ठे. २५-२५.

मौहूर्तिकं माहरिकं सार्धमाहरिकं तथा । मध्याह्नमपराह्नं च तपः काद्योत्तरोत्तरम् ॥ २६ ॥

अर्थ—नवकारशी, पोरसी, साठपोरसी, पुरिभट्ट अने अन्नट्ट ए तपोमां पूर्व पूर्वनी अपेक्षाए उत्तर उत्तर तप काळे करीने मोटो मोटो जाणवो. २६.

संख्याविकृतिकं चैव तथा नैर्विकृतिं पुनः । आचाम्ब्रमेकसिक्थं च रसत्यागोत्तरोत्तरम् ॥ २७ ॥

अर्थ—संख्यावाळा विगड अर्थात् अमुक एक वे विगडनो त्याग, नीवी, आंविद्ध अने एक सिक्थ (एक दाणो) ए रस त्याग तपोमां पण पूर्व पूर्वनी अपेक्षाए उत्तर उत्तर तप मोटो मोटो जाणवो. २७.

द्विजक्तमेकजक्तं च संख्याकवद्वदत्तिकम् । उपवासमनोरं च वृत्तिसंक्षेपणोत्तरम् ॥ २८ ॥

अर्थ—त्रेसणुं, एकासणुं, संख्यावाळा कवड अने दत्ति, तिबीहारो उपवास अने अनोर एश्ट्रे पाणो विनानो चो-विहारो उपवास, ए वृत्तिसंक्षेप तपोमां पण पूर्व पूर्वनी अपेक्षाए उत्तरोत्तर तप मोटो ठे. २८.

एवं संमित्य विद्वज्जिस्तयःश्रेणिः प्रदर्शिता । कार्यं न साधुवाधीजिः प्रतिमात्राणुयासकैः ॥ ११ ॥

कृतोपधानैः राम्यस्त्वधारिणिः फलदं तपः । गोष्ठा योगा गृहस्थैश्च शेषं सर्वं तपोऽपि हि ॥ १२ ॥

विधेयं श्रावकैः शान्तैः श्राविहानिस्तथाविधम् । शान्तोऽद्वयनिद्रोऽद्वयाहारो निःकामो निःकपायकः ॥ १३ ॥

धीरोऽन्यनिन्दारहितो गुरुगुश्रूयणे रतः । कर्मद्वयार्थी प्रायेण रागद्वेषविवर्जितः ॥ १४ ॥

दयाद्वुर्गिनयापेक्षी प्रेतोहफज्जनिःस्पृहः । क्षमी नीरूक् निरुत्सेको जीवस्तपसि युज्यते ॥ १५ ॥

अर्थ—आ प्रमाणे विद्वानोए एकर अइने तपस्याओनो समूह बताओ ठे. साधुओए, साध्वीओए तथा जेमणे प्रतिमा बहन करी होय, जेमणे उपधान कर्षा होय अने जेमणे समकिया धारण कर्षु होय एया श्रावकोए फळनी अपेक्षा वाळी तपस्याओ करवी नहीं. वळी गृहस्थाश्रमीओए योगोबहन करवुं नहीं, (मुनिए करवुं) अने बाकीनां सर्वे तपो शान्त गुणवाळा श्रावकोए तथा श्राविहानोए करवां. शान्त, अद्वयनिद्रावाळो, अद्वयाहारी, कामना रहित, कपाय वर्जित, धैर्यवान, अन्यनी निंदा नहीं करना, गुरुजननी शुश्रूषा (सेवा) गां तत्पर, कर्म द्वय करवानो अर्थी, प्राये राग द्वेष रहित, दयाद्वु, विनयनी अपेक्षा वाळो, परलोक तथा आ टोकना फज्जनी इच्छा रहित, क्षमावान, नीरोगी अने उत्तंज रहित एवो जीव तप करवाने दायक ठे. ११-१५.

पाण्मासिके वार्षिके च मासोर्ध्वतपसि स्फुटे । त्यक्तं प्रतिष्ठादीक्षासु काद्वं तस्मिन्नपि त्यजेत् ॥ १६ ॥

संतोपस्थूढमूढः प्रशमपरिकरस्कन्धबन्धप्रपंचः, पंचाक्षीरोधशाखः स्फुरदन्नयदलः शीतसंपत्प्रवालः ।

श्रद्धांनःपूरसेकाद्विपुलकुलचलैश्वर्यसौन्दर्यजोगः, स्वर्गादिप्राप्तिपुष्पः शिवसुखफलदः स्यात्तपःपादपोज्यम् ॥ ८४ ॥

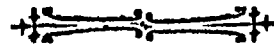
अर्थ—संतोप रूपी मोटा मूळवाळो, कृमाना परिवार रूपी स्कंधनी रचना वाळो, पांच इंद्रियोना रोध रूपी शाखा-वाळो, स्फुरणायमान अन्नयदान रूपी पांदनावाळो, ब्रह्मचर्य रूपी संपत्ति करी नवपद्मवाळो, श्रद्धा रूपी जळ ठांटवाधी विस्तारवंत कुल, बळ, अश्वर्य अने सुंदरताना जोगवाळो, स्वर्गादिकनी प्राप्ति रूप पुष्पोवाळो तथा मोक्ष सुख रूपी फळने देवावाळो आ तपरूपी (कटप) वृक्ष ठे. ८४.

तप कुलकमां पण कलुं ठे के—

अथिरं पि थिरं वंक्रं पि उज्जुअं उद्वहं पि तह सुद्वहं । उसप्रं पि सुसप्रं तवेण संपज्जए कज्जं ॥ १ ॥

अर्थ—जे वस्तु अस्थिर होय ते तपना प्रजावधी स्थिर थाय ठे, जे वस्तु वक्र होय ते सरळ थाय ठे, जे उद्वह होय ते सुद्वह थाय ठे, अने जे उःसाध्य होय ते सुसाध्य थाय ठे. चक्रवर्तीने व. खंरु साधवानी जेम सर्व कार्य तप वनेज सिद्ध थाय ठे. १

आ रीते तपनो प्रजाव अनेक प्रकारे आचार्योण वर्णवेत्तो ठे. तेनुं मात्र अहीं दिग्दर्शन ज कराव्युं ठे.

आ प्रमाणे बाकीना त्रण तपोमां पण उत्तरोत्तर अधिकता समजवी. दृष्टांत तरीके लणोदरी तपोमां एक कवळजण, बे कवळजण, त्रण कवळजण एम उत्तरोत्तर अधिकता जाणवी. अनशन तपोमां एक उपवास, बे उपवास, त्रण उपवास एम उत्तरोत्तर अधिकता जाणवी अने कायकदेश तपोमां विशेष विशेष कायाने लोचादि कष्ट आपवाथी अधिकता जाणवी. २८.

तपःभारंज्ञणे कार्यमष्टधा जिनपूजनम् । तपोनिर्वाहसिद्ध्यर्थं पौष्टिकं विधिसंयुतम् ॥ २९ ॥

अर्थ—तपने प्रारंजे तपना निर्वाहनी सिद्धि माटे आठ प्रकारे श्री जिनेश्वरनी पूजा करवी तथा विधि पूर्वक पौष्टिक कर्म करवुं. २९.

पौष्टिक कर्म नीचे प्रमाणे जाणवुं.

ग्रहदिक्पात्रयक्षाणां मुद्धानैवेद्यसत्फट्टैः । यदर्चनं गुरु कुर्यात्तत्पौष्टिकमुदाहृतम् ॥ ३० ॥

अर्थ—नव ग्रह, दश दिक्पात्र अने यक्षोतुं द्रव्य (नाणुं) नैवेद्य अने सारां फळोथी जे मोडुं पूजन करवुं ते पौष्टिक कर्म कहेलुं ठे. ३०.

पुस्तकांबरपात्राज्ञानं शुष्कं गुरुष्वपि । संघार्चनं क्षेत्रदेवीपुरदैवतपूजनम् ॥ ३१ ॥

अर्थ—तथा तपने प्रारंजे गुरुने (साधुने) निर्दोष पुस्तक, वस्त्र, पात्र अने अन्नतुं दान देवुं, तथा संघ पूजा करवी अने क्षेत्र देवता तथा पुर देवतानी पण पूजा करवी. ३१.

प्रश्न १००—चैत्र तथा आश्विनना अस्वाध्यायना दिवसोमां जे तपं कर्यो होय ते रोहिणी तपमां अने आदोचनादिकमां गणी शकाय के नहीं ?

उत्तर—सातम, आठम अने नौमने दिवसे करदो तप आदोचनामां गणाय नहीं. तथा रोहिणी अने तेनी जेवाज बीजा (एद्वे के जे तप चूडो जवाय तो आखो तप निष्फल थाय, अने फरीधी शरु करवो पने एवा) तपमां गणी शकाय ठे. परंतु अन्य तपोमां गणवा नहीं.

(उद्वास चोथो)

प्रश्न ११६—विश स्थानक तप, अष्टकर्मसूदन तप, तथा आंबिद्व वर्धमान तप, अस्वाध्यायना त्रण दिवसोमां (चैत्र तथा आश्विन शुक्लपक्षनी सातम, आठम अने नौममां) गणाय के नहीं ?

उत्तर—वीश स्थानक तप तथा अष्टकर्मसूदन तप ए वे तपमां अस्वाध्यायना त्रण दिवस गणवा नहीं अने आंबिद्व-वर्धमान तपमां तो ए त्रण दिवस गणाय ठे. एवी परंपरा ठे.

प्रश्न ११६—पाखीनो ठठ करीने महावीर स्वामीना ठठमां नाखीए, अने पाखीनो उपवास स्वाध्यायादिक वने पूर्ण करीए, तो आ ठठ महावीरस्वामीना ठठमां आवे के नहीं ?

उत्तर—अद्वय शक्तिमान मनुष्य जो पाक्षिक ठठने महावीरस्वामीना ठठमां नाखे तो चाली शके; पण पाक्षिक तप उपवासादिक करीने जलदीधी पूरो करवो.

दरेक तपमां करवानो सामान्य विधि.

- १ बे टंक प्रतिक्रमण करवुं.
- २ बे टंक परिद्वेदण करवी.
- ५ जिनेश्वरनी पूजा जक्ति करवी.
- ७ ज्ञाननी पूजा जक्ति करवी.
- ८ प्रभु पासे बतावेद संख्या प्रमाणे अकृत वने साधीया करी तेनी उपर यथाशक्ति फळ नैवेद्य चक्रावुं.
- ९ दरेक तपमां बतावेदुं गुणणुं ३८ नवकारवाळी प्रमाण गणवुं.
- १० बतावेदनी संख्या प्रमाणे खमासमाण देवा.
- ११ बतावेदनी संख्या प्रमाणे द्योगससनी कालसग्ग करवो.
- १२ ज्यां ज्यां गुरु पूजा कही होय त्यां त्यां गुरु पासे स्वस्तिक करी ते उपर यथाशक्ति द्रव्य मूकवुं अने गुरुने वंदन करी तेमनी वासुदेव देवो. ते द्रव्य साधु साध्वी खाते जमे करावुं.
- १३ तपस्याने दिवसे सजायध्यान-जणवुं गणवुं विशेषे करवुं.

१ साधु साध्वी खातानुं द्रव्य साधु साध्वीना वैयावच्चादि कार्यमां उपयोगमा आवे छे.

५६ सूर्यायण तप.	११७	६८ मुकुट सप्तमी.	१३६	८० अमृताष्टमी.	१५१
५७ लोकनाथि.	११३	६९ अंबिका देवी.	१३७	८१ अखंभ दशमी.	१५२
५८ कव्याणक अष्टादशिका.	११४	७० श्रुत देवता.	१३८	८२ परत्रपाली.	१५४
५९ आंबिद्वि वर्धमान.	११६	७१ रोहिणी.	१३९	८३ सोपान तप (सप्तसप्तमिका विगेरे).	१५५
६० माघमाढा तथा श्रीमहावीर	११७	७२ तीर्थंकर मातृ तप.	१४०	८४ कर्मचतुर्थ.	१५८
६१ द्वाखी वरुवो.	११९	७३ सर्व सुख संपत्ति.	१४२	८५ नवकार तप (नानो)	१५९
६२ सर्वांग सुंदर.	१२०	७४ अष्टापद पावनी.	१४३	८६ अविधवा दशमी (वैधव्य हरण)	१६०
६३ निरुज शिख.	१२१	७५ मोक्ष दंभ (मोक्ष करंभक).	१४५	८७ बृहन्नंघावर्त.	१६१
६४ सौजाग्य कल्पवृक्ष.	१२२	७६ अष्टुःखदर्शी (पखवासो).	१४६	८८ दधु नंघावर्त.	१६३
६५ दमयंती (तिलक).	१२३	७७ ,, (बीजो).	१४८		
६६ आयतिजनक.	१२४	७८ गौतम पतद्ग्रह.	१४९		
६७ अक्षय निधि.	१२५	७९ निर्वाण दीपक.	१५०		

॥ इति प्रथमो विज्ञागः ॥

प्रश्न ३७—महावीरस्वामीना ठठने पारणे वेसणुं विगेरे करवुं जोइए? के शक्ति प्रमाणे करवुं?

उत्तर—शक्ति प्रमाणे करवुं.

प्रश्न १५७—अष्टकर्मसूदन तप जो उपवासवने करवानी शक्ति न होय, तो आंविद्वथी करी शकाय के नहीं?

उत्तर—जो उपवास करवानी सर्वथा शक्ति न होय तो आंविद्व वने प्य थइ शके ठे. (आ उत्तर १५७ उत्तर प्रकृति आश्री तपने माटे संजवे ठे.)

प्रश्न ९९—पहेले दिवसे चोविहार उपवास करी बीजे दिवसे तिविहार उपवास करे. ए प्रमाणे ठठ करवाथी ते महावीरस्वामीना ठठमां नांखी शकाय के नहीं?

उत्तर—वे उपवास जूदा जूदा करेला होःथी महावीरस्वामीना ठठमां गणी शकाय नहीं. कारणके २२९ ठठ तपना आरंजमां ठठ उच्चरवामां आवे ठे. तेथी ते प्रमाणेज करवो जोइए. परंतु आद्वोचनामां आवो शके.

प्रश्न १४१—पहेले दिवसे चोविहार उपवास करीने बीजे दिवसे पूर्वना उपवासने साथे राखीने ठठतुं के अष्टम विगेरेतुं पचख्खाण करी शकाय के नहीं?

उत्तर—पहेले दिवसे एक उपवासतुं पचख्खाण लीधेठुं ठे, पण ठठतुं लीधेठुं नथी. तेथी जो बीजे दिवसे ठठतुं पचख्खाण ठे तो पठनीनो त्रोजो उपवास पण करवो पने. आ प्रमाणे सामाचारी ठे.

९९ कलंक निवारण(सीता)२-१८	
८ कव्याणक एकसो	
वीश.	१-१२
२ कषाय जय.	१-३
१६ केवळी (तीर्थकरज्ञान.)	१-३१
१०४ कौटि शिखा.	२-२१
१०३ क्लीर समुद्र.	२-२०
३८ गणधर (श्रीवीरना.)	१-७५
३० गुणरत्न संवत्सर.	१-५९
७८ गौतम परुषो.	१-१४९
१०६ गौतम कमळ.	२-२३
१०७ घनिया बेघनिया.	२-२३
४९ घन.	१-९९
१०९ चतुर्गति निवारण.	२-२६

४८ चतुर्विध संघ.	१-२८
११० चणसची.	२-२७
९८ चत्वारि अठ दस दोय.	२-१८
१११ चंदनवादा.	२-२७
१२ चांद्रायण.	१-२३
११ चारित्र.	१-२२
१५३ चिंतामणि.	२-५७
३४ चैत्री पूर्णिमा.	१-६६
४२ चौद पूर्व.	१-८५
५५ च्यवन तथा जन्म.	१-१११
१३८ ङ मासी.	२-४९
११२ ङन्नु जिननी ओळी.	२-२८
११३ जिनगुण संपत्ति.	२-३१

११४ जिन जनक.	२-३१
५५ जिन जन्म.	१-१११
१५ जिन दीक्षा.	१-२९
९ ज्ञान.	१-२२
४७ ज्ञान पंचमी (बृह- त्पंचमी.)	१-९६
१५९ तीर्थ तप.	२-५९
१७ तीर्थकर निर्वाण.	१-३२
१३ तीर्थकर वर्धमान.	१-२७
१६ तीर्थकर ज्ञान (के- वळी.)	१-३१
७२ तीर्थकर मातृ.	१-१४०
६५ तिलक (दमयंती.)	१-१२३
११५ तेर काठीया.	२-३१

८९	विंशति स्थानक.	१	१०२	कंठाक्षरण (सिद्धिवधू कंठाक्षरण).	१९	११५	तेर काठीया.	३१
९०	अंग विशुद्धि.	६	१०३	क्षीर समुद्र	२०	११६	देवद्व इका.	३३
९१	अष्टावीश लब्धि.	६	१०४	कोटि शिखा.	२१	११७	छादशांगी.	३३
९२	अशुच निवारण.	८	१०५	पांच पञ्चख्वाण (ओळी)	२२	११८	नव निधान.	३४
९३	अष्टकर्मोत्तर प्रकृति.	८	१०६	गौतम कमळ.	२३	११९	मोटा दश पञ्चख्वाण.	३४
९४	अष्ट प्रवचन मातृ.	१५	१०७	घनिया बेघडिया.	२३	१२०	नाना दश पञ्चख्वाण.	३५
९५	अष्ट मासी.	१६	१०८	पीस्ताद्वीश आगम.	२३	१२१	नव पदनी ओळी.	३६
९६	कर्म चक्रवाह.	१७	१०९	चतुर्गति निवारण.	२६	१२२	नव ब्रह्मचर्य गुप्ति.	३९
९७	आगमोक्त केवळी तप.	१७	११०	चढसढी.	२७	१२३	निगोद आयुःकथ.	४०
९८	अष्टापद (चत्वारि अठ दस दोय).	१८	१११	चंदनवाहा.	२७	१२४	निजिगीष्ठ.	४०
९९	कदंकर निवारण (सीतातप.)	१८	११२	बन्नु जिननी ओळी.	२८	१२५	पदकनी.	४१
१००	ऋष्यजनाथ कांतूला (हार.)	१८	११३	जिनगुण संपत्ति.	३१	१२६	दारिद्र्यहरण.	४१
१०१	(मौन) एकादशी.	१९	११४	जिनजनक.	३१	१२७	पंचामृत (तेला).	४२
						१२८	पंच षठ (वेला).	४२

१६२ युगप्रधान तप.

प्रथम ज्ञाननी पूजा जणाववी. पहेंद्वे उदयना दिवस २०, तथा वीजा उदयना दिवस २३. तेमां पहेंद्वे उदयना २० दिवस मध्ये पहेंद्वे अने ठेद्वे दिवसे आंचेद्वे अथवा उपवास करवो. बाकीना अठार दिवस एकासणां करां. हंमेशां वीश खमासमण देवां, वीश प्रदक्षिणा देवी, वीश द्योगस्सनो काजस्सग करवो, वने चखत प्रतिक्रमण, त्रणे काळ देववंदन तथा ज्ञाननी पूजा करवी. पहेंद्वे तथा ठेद्वे दिवसे रूपा नाणे ज्ञानपूजा करवी, अने वचेना अठार दिवसे शक्ति प्रमाणे ज्ञानपूजा करवी. साथीया २०, बदाम २०, तथा फळ नैवेद्य विंगरे (वीश वीश) वस्तुत्रो ज्ञान पासे ढोकवी. प्रथम तपना आरंजभां पूजा जणाववी, पढी ज्ञान पूजवुं, पढी प्रदक्षिणा, पढी खमासमण, पढी चैत्यवंदन अने पढी पचख्खाण करवुं.

वीजा उदयनो विधि पण एज रीते जाणवो. विशेष ए के पहेंद्वे ने ठेद्वे दिवसे आंचेद्वे अथवा उपवास करवो. वचे २१ एकासणा करवा. २३ दिवसे तप पूर्ण करवो. युगप्रधाननी ढवी उवणी उपर मूकवी ने तेनी वासद्वेप वडे पूजा करवी.

गराणुं नीचे प्रमाणे वीश नवकारवाळी प्रमाण दररोज गणवुं—

१०	त्रिपर्यंत धन.	१-१००
११ए	दश पञ्चखाण मोटा.	२-३४
१२०	दश पञ्चखाण नाना.	२-३५
६५	दमयंती.	१-१२३
८३	दश दशमिका.	१-१५५
४४	दशविध यतिधर्म.	१-१००
१०	दर्शन.	१-२२
१२६	दारिद्र्यहरण.	२-४१
७ए	दीवादी (निर्वाण- दीपक).	१-१५०
११६	देवद्वय इमा.	२-३३
११७	द्वादशांगी.	२-३३
४	धर्मचक्रवाह (लघु.)	१-५
४१	नवकार पदाक्षर मान.	१-८२

८५	नवकार तप नानो.	१-१५ए
११८	नव निधान.	२-३४
१२१	नवपदनी औद्धी.	२-३६
८३	नव नवमिका.	१-१५५
१२२	नव ब्रह्मचर्य गुप्ति.	२-३ए
१२०	नाना दश पञ्चखाण.	२-३५
६३	निरुज शिख (सिंह.)	१-१२१
१२३	निगोद आयुःक्षय.	२-४०
१२४	निजिगीष्ठ.	२-४०
३३	नंदीश्वर.	१-६४
८७	नंदावर्त (मोटो.)	१-१६१
८८	„ (नानो.)	१-१६३
७ए	निर्वाणदीपक.	१-१५०
७६	पखवासो.	१-१४६

१२५	पदकनी.	२-४१
३६	पद्मोत्तर.	१-७०
७६	पंदर तिथि.	१-१४६
१४	परमचूषण.	१-२८
१५४	परदेशी राजाना ठट्ट.	२-५७
८२	परत्रपादी.	१-१५४
४५	पंच परमेष्टि.	१-१२
१२ए	पंच महाव्रत.	२-४३
५३	पंच मेरु (तेजा.)	१-१०ए
१६१	पंचरंगी.	२-६०
१२७	पंचामृत (तेजा.)	२-४२
१३०	पार्श्वजिन गणधर.	२-४३
१२८	पांच ठट्ट (बेजा.)	२-४२

१३ श्रीसंचूतिसूरये नमः ।

१७ श्रीफट्गुमित्रसूरये नमः ।

२१ श्रीरेवंतसूरये नमः ।

१४ श्रीसंचूतिगुप्तसूरये नमः ।

१८ श्रीधर्मघोषसूरये नमः ।

२२ श्रीसुमिणमित्रसूरये नमः ।

१५ श्रीधर्मरक्षितसूरये नमः ।

१९ श्रीविनयमित्रसूरये नमः ।

२३ श्रीअरीहदिन्नसूरये नमः ।

१६ श्रीज्येष्ठांगगणिसूरये नमः ।

२० श्रीशीलमित्रसूरये नमः ।

अज्ञानतिमिरजास्करमां आपेक्षां यंत्रानुसार नामो दृख्या ठे.

तप नंबर ३८ नो बीजी रीत.

गणधर एकादशी ११ वर्ष सुधी करवो. प्रथम वैशाक शुदी ११ ने दिवसे उपवास करवो. “ श्री इन्द्रचूतिसर्वज्ञाय नमः ” ए पदनी वीश नवकारवाळी गणवी. बीजे वर्षे वैशाक शुदी ११ ने दिवसे उपवास करी “ श्री अग्निभूतिसर्वज्ञाय नमः ” ए पदनी वीश नवकारवाळी गणवी. ए प्रमाणे अगीयार वर्षे अगीयार गणधरनी आराधना करवी.

पहेला उदयमा.

- १ श्रीसुधर्मस्वामीने नमः ।
- २ श्रीजंबुस्वामिने नमः ।
- ३ श्रीप्रजवस्वामिने नमः ।
- ४ श्रीशुभ्यंजवस्वामिने नमः ।
- ५ श्रीयशोचद्रसूरये नमः ।
- ६ श्रीसंचूतिविजयसूरये नमः ।
- ७ श्रीचद्रबाहुसूरये नमः ।

- १ श्रीवज्रसेनसूरये नमः ।
- २ श्रीनागहस्तिसूरये नमः ।
- ३ श्रीरेवंतमित्रसूरये नमः ।
- ४ श्रीसिंहसूरये नमः ।

- ८ श्रीस्थूलजद्रसूरये नमः ।
- ९ श्रीआर्यमहागिरये नमः ।
- १० श्रीआर्यसुहस्तिसूरये नमः ।
- ११ श्रीगुणसुन्दरसूरये नमः ।
- १२ श्रीकादिकाचार्यसूरये नमः ।
- १३ श्रीस्कन्दिदाचार्यसूरये नमः ।
- १४ श्रीरेवतिमित्रसूरये नमः ।

बीजा उदयमां.

- ५ श्रीनागार्जुनसूरये नमः ।
- ६ श्रीचूतदीनसूरये नमः ।
- ७ श्रीकादिकाचार्यसूरये नमः ।
- ८ श्रीसत्यमित्रसूरये नमः ।

- १५ श्रीआर्यधर्मसूरये नमः ।
- १६ श्रीजङ्गुप्तसूरये नमः ।
- १७ श्रीगुप्तसूरये नमः ।
- १८ श्रीवज्रस्वामिसूरये नमः ।
- १९ श्रीआर्यरक्षितसूरये नमः ।
- २० श्रीदुर्बलिका पुष्पमित्रसूरये नमः ।

- ९ श्रीहारिद्वसूरये नमः ।
- १० श्रीजिनजद्रकमाश्रमणसूरये नमः ।
- ११ श्रीउमास्वातिवाचकसूरये नमः ।
- १२ श्रीपुष्पमित्रसूरये नमः ।

५ अनंतानुबन्धि मानजयाय नमः	११	प्रत्याख्यान मायाजयाय नमः ...	१६	१६	१६	२०
६ अप्रत्याख्यान मानजयाय नमः	१२	संज्वलन मायाजयाय नमः	१६	१६	१६	२०
७ प्रत्याख्यान मानजयाय नमः ...	१३	अनन्तानुबन्धि लोचजयाय नमः	१६	१६	१६	२०
८ संज्वलन मानजयाय नमः	१४	अप्रत्याख्यान लोचजयाय नमः	१६	१६	१६	२०
९ अनंतानुबन्धि मायाजयाय नमः	१५	प्रत्याख्यान लोचजयाय नमः	१६	१६	१६	२०
१० अप्रत्याख्यान मायाजयाय नमः	१६	संज्वलन लोचजयाय नमः	१६	१६	१६	२०

अथवा " सर्व कषायजयायनमः " ए रीते सोळे दिवस गणवुं, अथवा चार चार दिवस नीचे प्रमाणे गणवुं:—

१ क्रोधजय तपसेनमः (पहेली ओळी)	३	मायाजय तपसेनमः (त्रीजी ओळी)	....	४	४	४	२०
२ मानजय तपसेनमः (बीजी ओळी)	४	लोचजय तपसेनमः (चोथी ओळी)	....	४	४	४	२०

३ योगशुद्धि तप.

योगे प्रत्येकं विकृतिकाचारुलं चाप्युपोषितम् ।

एवं नवदिनैर्योगशुद्धिः संपूर्यते ततः ॥ १ ॥

आ तप मन, वचन अने कायाना योग (व्यापार) ने शुद्ध करनार होवार्थी योगशुद्धि नामे कहे-

तपोरत्नमहोदधि.

तपावलि.

जिनोक्तानि तपांसि.

इंद्रियजय तप.

पूर्वार्द्धभक्तमेकं च विरसाम्ले उपोषितम् ।

प्रत्येकमिंद्रियजयः पञ्चविंशतिवासरः ॥ १ ॥

अर्थ—पुरिमद्ध, एकासणुं, नीवी, झांवेन्न धने उपवास. ए प्रमाणे पांच दिवसे करवायी एक इंद्रियजयनो तप थयो. ए रीते पांच इंद्रियोना जय माटे पांच छोळी करवायी पचीश दिवसे आ तप पुरो थाय ठे. तपस्याना दिवसोमां चूमिपर शयन करवुं, ब्रह्मचर्य पाळवुं. उद्यापनमां जिनेश्व-

વાય છે, તેમાં મનોયોગને આશ્રીને પહેલે દિવસે નીજી, બીજે દિવસે આંબીદ્વ અને ત્રીજે દિવસે ઉપ-
 વાસ. એ રીતે વચન અને કાયાના યોગને આશ્રીને પણ ત્રણ ત્રણ દિવસ કરવું. એટલે નવ દિવસે
 આ તપ પૂર્ણ થાય છે. ઉચ્ચાપનમાં જિનેશ્વર પાસે અથવા જ્ઞાન પાસે ઠ વિગણના પદાર્થો તથા નવ
 નવ મોદક, ફળ વિગેરે ઢોકવાં. જ્ઞાનપૂજા તથા દેવપૂજા કરવી, અષ્ટમંગલિક કરવાં. આ તપ કરવાથી
 મન, વચન અને કાયાના યોગની શુદ્ધિ થાય છે. આ સાધુ તથા શ્રાવકને કરવાનો આગાઠ તપ છે.

ઉચ્ચાપને અષ્ટ મંગલ કરાવવાનું જૈન પ્રવોધમાં લખ્યું છે. ગરાણું વિગેરે નીચેપ્રમાણે—

	સા૦	સ્વ૦	લો૦	નો૦
મનોયોગતપસે નમઃ (પહેલી ઓઠી)	૩	૩	૩	૨૦
વચોયોગતપસે નમઃ (બીજી ઓઠી)	૩	૩	૩	૨૦
કાયાયોગતપસે નમઃ (ત્રીજી ઓઠી)	૩	૩	૩	૨૦

૪ ધર્મચક્ર તપ.

વિધાય પ્રથમં ષષ્ઠં ષષ્ટિમેકાન્તરાંસ્તથા ।

ઉપવાસાન્ ધર્મચક્રે કુર્યાદ્વહ્યર્ક (૧૨૩) વાસરૈઃ ॥૧॥

धर्मनुं चक्र एटले समूह, अथवा जगवान अरिहंतनुं अतिशय रूप धर्मचक्र, तेनी प्राप्तिनुं कारण होवाथी धर्मचक्र नामे तप कहेवाय ठे. तेमां प्रथम एक अठ्ठ करीने पारणुं करवुं. पढी एकांतर साठ उपवास करवा. ए प्रमाणे आ तप १२३ दिवसे पूर्ण थाय ठे. उद्यापनमां रत्नजकित सुवर्णनुं अथवा रूपानुं धर्मचक्र करावीने जिनेश्वर पासे पूजा पूर्वक डोकवुं. साधुने अन्नादिक दान देवुं, यथाशक्ति संघपूजा, सामीवात्सल्य करवुं. आ तप करवाथी अतिचार रहित बोधिनी प्राप्ति थाय ठे. आ यति तथा श्रावकोने करवानो आगाढ तप ठे (आचार दिनकर.)

बीजी रीत.

प्रथम एक अठ्ठम करीने पारणुं करवुं. पढी एकांतर ३७ उपवास करवा. त्यार पढी ठेने एक अठ्ठम करीने पारणुं करवुं. एटले कुद्व उपवास ४३ अने पारणा दिवस ३९ मळी ८२ दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. उद्यापन उपर प्रमाणे. (प्रत्यंतर नंबर क)

त्रीजी रीत.

अथवा आंबीद्व २४ निरंतर करवा. उद्यापन उपर प्रमाणे (विधि प्रपा.)

गरुणं विगेरे नीचे प्रमाणे—

धर्मचक्रिणे अरिहंताय नमः

.... \ ...

सा० ख० दो० नो०

.... १२ १२ १२ २०

अथवा—“ नमो अरिहंताणं ” ए गरुणं गुणवुं.

चोषी रीत.

अथवा प्रथम एक अठ्ठम करीने पारणुं करवुं. पढी त्रीश एकांतर उपवास करवा. पढी एक अठ्ठम करीने पारणुं करवुं. पढी त्रीश उपवास एकांतर करवा. बेहो एक अठ्ठम करीने पारणुं करवुं. आ रीते करतां उपवास ६ए तथा पारणां ६३ मळी १३२ दिवसे तप पूर्ण थाय बे. (आ तपने महा धर्मचक्रवाळ तप पण कहे बे.)

५-६ लघु अष्टाहिका तपद्वय.

अष्टमीज्यां समारज्य शुक्राश्वयुतचैत्रयोः ।

राकां यावत्सप्तवर्षं स्वशक्त्याष्टाहिकातपः ॥१॥

आ आठ आठ दिवसनो तप होवाथी अष्टाहिका तप कहेवाय ठे. आ तप आश्विन अने
 चैत्र मासनी शुक्ल अष्टमीए आरंज करी पूर्णिमाए पूर्ण करवो. हंमेशां पोतानी शक्ति प्रमाणे एका-
 सणुं, नीवी, आंबील के उपवास करवो. ए प्रमाणे सात वर्ष सुधी करवुं. तपना दिवसोमां मोटी
 स्नात्रविधिए जिनपूजा करवी. उद्यापनमां उपन उपन मोदक, फळ, पुष्प विगेरेवके देवपूजा क-
 रवी. साधुने दान देवुं. यथाशक्ति संघपूजा करवी. आ बन्ने तप दुर्गतिनो नाश करनार ठे. आ
 साधु तथा श्रावकने करवाना आगाढ तपठे. (अहिं आश्विन अष्टाहिका तपने चैत्र अष्टाहिका तप
 एम बे जुदा जुदा तप होवाथी ने विधि सरखी होवाथी तपना नंबर बे चलाव्या ठे ने हकीकत
 जेळी दाखी ठे.)

गरणुं विगेरे अष्टकर्मसूदन तपमां कक्षा प्रमाणे जाणवुं. (जुआो तप नंबर७)

७ अष्ट कर्मसूदन तप.

प्रत्याख्यानान्यष्टौ, प्रत्येकं कर्मणां विघाताय ।

इति कर्मसूदनतपः, पूर्णं स्याद्युगरसमिताहैः ॥ १ ॥

उपवासमेकजक्तं, तथैकसिक्थैकसंस्थितो दत्ती ।

निर्विकृतिकमाचाम्भं, कवढाष्टकं च क्रमात्कुर्यात् ॥ १ ॥

आठ कर्मनो द्वय करवा माटे आ प्रमाणे आ तप करवोः—

पहेले दिवसे उपवास करवो, बीजे दिवसे एकासणुं करवुं, त्रीजे दिवसे एकसिक्थ (एक दाणो) स्थानके चोवीहार आंबील करवुं, चोथे दिवसे एक अंगी (एकदवाणुं) एकासणुं ठाम चोवीहारवाळुं करवुं, पांचमे दिवसे ठाम चोविहार एकदत्ती (एकी वखते पात्रमां पनेहुं जखावुं ते) करवुं, बडे दिवसे दुखी नीवी करवी, सातमे दिवसे आंबिल करवुं तथा आठमे दिवसे आठ कवळनुं एकासणुं करवुं. ए आठे दिवसे अनुक्रमे गरणुं विगेरे नीचे प्रमाणे गणवुं. वीश नोकारवाळी गणवी.

१ ज्ञानावरणीयकर्मक्षये श्रीअनंतज्ञानसंयुताय नमः ।

५ आयुःकर्मक्षये श्रीअक्षयस्थितिगुणसंयुताय नमः ।

२ दर्शनावरणीयकर्मक्षये श्रीअनन्तदर्शनसंयुताय नमः ।

६ नामकर्मक्षये श्रीअरूपिनिर्जनगुणसंयुताय नमः ।

३ वेदनीयकर्मक्षये श्रीअध्याषाधगुणसंयुताय नमः ।

७ गोत्रकर्मक्षये श्रीअगुरुलघुशुभसंयुताय नमः ।

४ मोहनीयकर्मक्षये श्रीअनन्तचारित्रगुणसंयुताय नमः ।

८ अन्तरायकर्मक्षये श्रीअनन्तवीर्यगुणसंयुताय नमः ।

अथवा नीचे प्रमाणे गणवुं—	प्रकृति.
१ श्री अनंत ज्ञान गुणधारकाय नमः ।	ए
३ श्री अन्याबाध गुणधारकाय नमः ।	२
५ श्री अक्षय स्थिति गुणधारकाय नमः ।	४
७ श्री अगुरुब्रह्म गुणधारकाय नमः ।	२

	प्रकृति.
२ श्री अनंत दर्शन गुणधारकाय नमः ।	ए
४ श्री क्षायिक सम्यक्त्व गुणधारकाय नमः ।	१७
६ श्री अमूर्ति गुणधारकाय नमः ।	१०३
८ श्री अनन्त वीर्य गुणधारकाय नमः ।	ए

कायोत्सर्ग, साथीया, तथा खमासणा कर्मप्रकृति प्रमाणे करवा.

जे दिवसे जे कर्मनो तप चाद्वतो होय ते दिवसे ते कर्मनी पूजामांथी एक एक ढाळ अनुक्रमे ज्ञणाववी (स्नात्र सहित.) (तेनी रीत चोसठप्रकारी पूजामांथी जाणवी.)

उजमणामां आठ कर्मनी १५८ प्रकृति सूचवनाहं आठ शाखा ने १५८ पत्रोवाळुं रुपानुं वृद्ध अने कर्मवृद्धाना बेदने माटे तेना मूळमां मूकवानो सोनानो कुहारो तथा चोसठ मोदक ज्ञाननी पासे ढोकवा अथवा देवनी पासे ढोकवा. ज्ञाननी पूजा करवी तथा दान देवुं. मोटी स्नात्रविधिण जिनपूजा करवी. संघ वात्सल्य करवुं. ए रीते प्रथम ओळी थइ. एवी आठ ओळी करवी. एटवे

चोसठ दिवसे कर्मसूदन तप पूर्ण थाय. आ तपनुं फळ कर्मनो क्षय थाय ए ठे, आ साधु तथा श्रावकने करवा लायक आगाढ तप ठे.

अथवा बीजी रीते आ तप आ रीते पण करवामां आवे ठे. प्रथम एक अष्ठम करवो, पढी साठ एकांतर उपवास करवा, तथा ठेद्वे एक अष्ठम करवो. कुल्ल ६६ उपवास अने ६२ पारणा अवाथी चार मास अने आठ दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. आ विधिण तप करतां सिद्धपदनुं गरणुं गणवुं. ज्ञान, गुरु अने संघनी जक्ति करवी. उद्यापन उपर प्रमाणे करवुं. (जैनधर्मसिंधु.)

आ प्रमाणे साधु तथा श्रावकने करवा लायक 'अगीयार आगाढ तप श्री जिनेश्वरे कहेत्वा ठे. मुनिओए करेत्वी तपस्याओना उद्यापन माटे मूळ अंशमां आ प्रमाणे कह्युं ठे. —

उद्यापने च गृह्णिः कार्यं कर्म यथोदितम् ।

काराप्यं यतिभिः श्राद्धैस्तदजावे च मानसम् ॥ १ ॥

अर्थ—गृहस्थीओए उद्यापनमां तपविधिमां कह्या प्रमाणे कर्म करवुं, तथा साधुओए तपस्या

१ उपर ब्रह्मेन्द्रा ७ उपरांत उपधान तप, योगोद्ग्रहन, श्रावकनी ११ प्रतिष्ठा ने मुनिनी १२ प्रतिष्ठा—कुल्ल ११.

करी होय तो तेनुं उद्यापन थावको पासे कराववुं. अथवा तेन न बने तो खानसिक उद्यापन करवुं.
यदिनान्तरितं कार्यं तदनागाढमुच्यते ।

एकधेण्या विधेयं यत्तदागाढं जगौ जिनः ॥ १ ॥

अर्थ—जे तप दिवसने आंतरे करवामां आवे ते अनागाढ कहेवाय ठे, अने जे आंतरा विना श्रेणीबंध करवामां आवे ते आगाढ तप कहेवाय ठे एम जिनेश्वरे कहुं छे.

॥ इति जिनोक्तानि तपांसि ॥

॥ अथ गीताशौक्तानि तपांसि. ॥

८ एकसो वीश कल्याणक तप.

यस्मिन् दिने तीर्थकरस्य गर्जावतारजन्मव्रतकेवलानि ।

मोक्षो बभूवात्र दिने तपो यत्कल्याणकं तत्समुदाहरन्ति ॥ १ ॥

अर्थ—जे दिवसे तीर्थकरनो गर्जावतार (च्यवन), जन्म, दीक्षा, केवळज्ञान अने मोक्ष थयो होय, ते दिवसे जे तप करवो ते कल्याणकतप कहेवाय छे.

११ श्री मन्त्रीनाथ नाथाय नमः ।
११ श्री नमिनाथ सर्वज्ञाय नमः ।
१५ श्री संजवनाथ नाथाय नमः ।

दीक्षा ११
केवल १४
दीक्षा

मागशर वद.

१० श्री पार्श्वनाथार्हते नमः ।
१२ श्री चन्द्रप्रज्ञार्हते नमः ।
१४ श्री शीतलनाथ सर्वज्ञाय नमः ।

जन्म ११
जन्म १३
केवल

पोष शुदी.

६ श्री विमलनाथ सर्वज्ञाय नमः ।
११ श्री अजितनाथ सर्वज्ञाय नमः ।
१५ श्री धर्मनाथ सर्वज्ञाय नमः ।

केवल ए
केवल १४
केवल

पोष वद.

६ श्री पद्मप्रज्ञ परमेष्ठिने नमः ।
१२ श्री शीतलनाथ नाथाय नमः ।

च्यवन १२
दीक्षा १३

श्री मन्त्रीनाथ सर्वज्ञाय नमः ।
श्री संजवनाथार्हते नमः ।

केवल
जन्म

श्री पार्श्वनाथ नाथाय नमः ।
श्री चन्द्रप्रज्ञ नाथाय नमः ।

दीक्षा
दीक्षा

श्री शान्तिनाथ सर्वज्ञाय नमः ।
श्री अजितनन्दन सर्वज्ञाय नमः ।

केवल
केवल

श्री शीतलनाथार्हते नमः ।
श्री आदिनाथ पारंगताय नमः ।

जन्म
मोक्ष

कट्याणक एकस्मिन्नेकाशनमेतयोर्द्वयोर्विरसम् ।

आचाम्बं त्रितयेऽपि हि चतुष्टयेऽप्यनशनं प्राहुः ॥ ३ ॥

अर्थ—जे दिवसे एक कट्याणक होय ते दिवसे एकासणुं करवुं, जे दिवसे बे कट्याणक होय, ते दिवसे नीवी करवी, त्रण कट्याणक होय ते दिवसे आंबीद्व करवुं अने चार कट्याणकने दिवसे उपवास करवो एम कहुं ठे. ३ (पांच कट्याणकने दिवसे एकासणा पूर्वक उपवास करवो. एटहुं आचार उपदेशमां अधिक कहुं ठे.)

अथवा एक कट्याणके एकासणुं, बे कट्याणके आंबिद्व, त्रणे आंबिद्व तथा एकासणुं, चारे उपवास अने पांच कट्याणके उपवास तथा एकासणुं ए प्रमाणे करवुं.

चोवीश तीर्थकरना च्यवन, जन्म, दीक्षा, ज्ञान अने निर्वाण ए पांच कट्याणकना १२० दिवसोने विषे उपवासादिक तप करवो, एकासणाथी जे पंचकट्याणक आराधे ते मागशर शुदि १० नुं आंबिद्व करे ने मागशर शु. ११ नो उपवास करी ६ कट्याणक आराधे अने उपवासथी पंचकट्याणक

०)) श्री श्रेयांसनाथ सर्वज्ञाय नमः । केवल

माघ शुदी.

२	श्री अजिनंदनार्हते नमः ।	जन्म	२
३	श्री धर्मनाथार्हते नमः ।	जन्म	३
४	श्री विमलनाथ नाथाय नमः ।	दीक्षा	८
ए	श्री अजितनाथ नाथाय नमः ।	दीक्षा	१२
१३	श्री धर्मनाथ नाथाय नमः ।	दीक्षा	

माघ वद.

६	श्री सुपार्श्वनाथ सर्वज्ञाय नमः ।	केवल	७
७	श्री चन्द्रप्रज्ञ सर्वज्ञाय नमः ।	केवल	ए
११	श्री आदिनाथ सर्वज्ञाय नमः ।	केवल	१२
१२	श्री मुनिमुव्रत सर्वज्ञाय नमः ।	केवल	१३
१४	श्री वासुपूज्यार्हते नमः ।	जन्म	०))

श्री वासुपूज्य सर्वज्ञाय नमः ।	केवल
श्री विमलनाथार्हते नमः ।	जन्म
श्री अजितनाथार्हते नमः ।	जन्म
श्री अजिनंदन नाथाय नमः ।	दीक्षा

श्री सुपार्श्वनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष
श्री सुविधिनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन
श्री श्रेयांसनाथार्हते नमः ।	जन्म
श्री श्रेयांसनाथ नाथाय नमः ।	दीक्षा
श्री वासुपूज्य नाथाय नमः ।	दीक्षा

		फागण शुदी.	
२	श्री अरनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन	४
८	श्री संजवनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन	१२
१२	श्री मुनिसुव्रत नाथाय नमः ।	दीक्षा	
		फागण वद.	
४	श्री पार्श्वनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन	४
९	श्री चन्द्रप्रज्ञ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन	८
८	श्री आदिनाथ नाथाय नमः ।	दीक्षा	
		चैत्र शुदी.	
३	श्री कुंथुनाथ सर्वज्ञाय नमः ।	केवल	९
९	श्री संजवनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष	९
९	श्री सुमतिनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष	११
१३	श्री महावीरार्हते नमः ।	जन्म	१९
		चैत्र वद.	
१	श्री कुंथुनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष	२

श्री मट्टीनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन
श्री मट्टीनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष
श्री पार्श्वनाथ सर्वज्ञाय नमः ।	केवल
श्री आदिनाथार्हते नमः ।	जन्म
श्री अजितनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष
श्री अनन्तनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष
श्री सुमतिनाथ सर्वज्ञाय नमः ।	केवल
श्री पद्मप्रज्ञ सर्वज्ञाय नमः ।	केवल
श्री शीतलनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष

५ श्री कुंयुनाथ नाथाय नमः ।
 १० श्री नमिनाथ पारंगताय नमः ।
 १४ श्री अनन्तनाथार्हते नमः ।
 १४ श्री कुंयुनाथार्हते नमः ।

दीक्षा ६
 मोक्ष १३
 जन्म १४
 जन्म

वैशाख शुदी.

४ श्री अजिनंदन परमेष्ठिने नमः ।
 ८ श्री अजिनंदन पारंगताय नमः ।
 ए श्री सुमतिनाथ नाथाय नमः ।
 १२ श्री विमलनाथ परमेष्ठिने नमः ।

च्यवन ७
 मोक्ष ८
 दीक्षा १०
 च्यवन १३

वैशाख वद.

६ श्री श्रेयांसनाथ परमेष्ठिने नमः ।
 ए श्री मुनिसुव्रत पारंगताय नमः ।
 १३ श्री शान्तिनाथ पारंगताय नमः ।

च्यवन ८
 मोक्ष १३
 मोक्ष १४

श्री शीतलनाथ परमेष्ठिने नमः ।
 श्री अनन्तनाथ नाथाय नमः ।
 श्री अनन्तनाथ सर्वज्ञाय नमः ।

च्यवन
 दीक्षा
 केवल

श्री धर्मनाथ परमेष्ठिने नमः ।
 श्री सुमतिनाथार्हते नमः ।
 श्री महावीर सर्वज्ञाय नमः ।
 श्री अजितनाथ परमेष्ठिने नमः ।

च्यवन
 जन्म
 केवल
 च्यवन

श्री मुनिसुव्रतार्हते नमः ।
 श्री शान्तिनाथार्हते नमः ।
 श्री शान्तिनाथ नाथाय नमः ।

जन्म
 जन्म
 दीक्षा

			जेष्ठ शुदी.		
९	श्री धर्मनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष	ए	श्री वासुपूज्य परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन
१२	श्री सुपार्श्वनाथार्हते नमः ।	जन्म	१३	श्री सुपार्श्वनाथ नाथाय नमः ।	दीक्षा
			जेष्ठ वद.		
४	श्री आदिनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन	७	श्री विमलनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष
ए	श्री नमिनाथ नाथाय नमः ।	दीक्षा			
			अपाठ शुदी.		
६	श्री महावीर परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन	८	श्री नेमिनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष
१४	श्री वासुपूज्य पारंगताय नमः ।	मोक्ष			
			अपाठ वद.		
३	श्री श्रेयांसनाथ पारंगताय नमः ।	मोक्ष	७	श्री अनन्तनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन
८	श्री नमिनाथार्हते नमः ।	जन्म	९	श्री कुंशुनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन
			श्रावण शुदी.		
२	श्री सुमतिनाथ परमेष्ठिने नमः ।	च्यवन	६	श्री नेमिनाथार्हते नमः ।	जन्म

- ६ श्री नेमिनाथ नाथाय नमः । दीक्षा ८ श्री पार्श्वनाथ पारंगताय नमः । मोक्ष
 १५ श्री मुनिमुत्रत परमेष्ठिने नमः । च्यवन
 श्रावण वद.
 ७ श्री शांतिनाथ परमेष्ठिने नमः । च्यवन ७ श्री चंद्रप्रज्ञ पारंगताय नमः । मोक्ष
 ८ श्री सुपार्श्वनाथ परमेष्ठिने नमः । च्यवन
 ज्ञादरवा शुदी.
 ९ श्री सुविधिनाथ पारंगताय नमः । मोक्ष
 ज्ञादरवा वद.
 ०)) श्री नेमिनाथ सर्वज्ञाय नमः । केवल १३ ने दिवसे श्री महावीरनो गर्जापहार
 थयो, ते कट्याणक गणवुं नहीं.
 आसो शुदी.
 १५ श्री नेमिनाथ परमेष्ठिने नमः । च्यवन

वाकीनी विधि उपर कहेद्वी रीत प्रमाणे जाणवी. दरेक कट्याणके साथीया १२ करवा, खमासपण १२ देवा, काज-
 सग १२ दोगस्तनो करवो अने नवकारवाळी ३० गणवी. (वधारे हकीकत माटे जुआो जैनधर्म प्रकाश पु. २५ पृष्ठ ६.)

९-१०-११ ज्ञान, दर्शन, चारित्र तप.

एकान्तरोपवासैश्च त्रिजिर्वापि निरन्तरैः ।

कार्यं ज्ञानतपश्चोद्यापने ज्ञानस्य पूजनम् ॥ १ ॥

एकांतरा त्रण उपवास करवा अथवा लागठ उपवास त्रण (अष्टम) करवा. ए प्रमाणे ज्ञान-तप करवो. उद्यापनमां साधुने पुस्तक तथा ज्ञानना उपकरणुं दान देवुं. ज्ञान पूजा करवी, ज्ञान-नी पासे ढए विगइना पदार्थो ढोकवा. आ तप करवाथी निर्मळ ज्ञाननी प्राप्ति थाय ठे. तेमां पण यथाशक्ति सिद्धांतादि पुस्तक दखावीने मुकवुं. ॥ प्रवचनसारोच्चारे ॥

दर्शन तप पण एज रीते उपर प्रमाणे करवो. उद्यापनमां मोटी स्नात्रविधि देवनी पूजा भणाववी. जिनप्रतिमानी पासे ढए विगइना पदार्थो ढोकवा. साधुओने वस्त्र, पात्र विगेरेनुं दान देवुं. समकितनी ढ जावनानुं श्रवण करवुं. देरासरनी प्रमार्जना पुंजना विगेरे करवुं. आ तपनुं फळ निर्मळ बोधिनो दाज थाय ते ठे.

चारित्र तप पण एज प्रमाणे करवो.१ उद्यापनमां मुनित्रोने ढए विगइना पदार्थोनुं दान देवुं. तथा वस्त्र, पात्र विगेरेनुं दान देवुं. आ तप करवाथी निर्मळ चारित्रनी प्राप्ति थाय ठे. आ त्रणे तप साधु तथा श्रावकने करवाना आगाढ तप ठे.

	सा०	ख०	लो०	नो०
ज्ञान तपनुं गरणुं—ॐ ह्रीं नमो नाणस्स	५१	५१	५१	५०
दर्शन तपनुं गरणुं—ॐ ह्रीं नमो दंसणस्स	६७	६७	६७	५०
चारित्र तपनुं गरणुं—ॐ ह्रीं नमो चारित्तस्स	७०	७०	७०	५०

अथवा साणीया विगेरे ज्ञानतपमां पांच, दर्शनतपमां वार अने चारित्रतपमां सत्तर करवा.

१२ चांद्रायण तप.

चांद्रायणं च द्विविधं प्रथमं यवमध्यकम् । द्वितीयं वज्रमध्यं तु तयोश्चर्या विधीयते ॥ १ ॥
यवमध्ये प्रतिपदं शुक्लामारज्य वृद्धितः । एकैकयोर्ग्रासदत्तयो राकां यावत्समानयेत् ॥ २ ॥

१ अहुमना दिवसोमां पौष अथवा देशवकाशीक करय जोइए.

ततः कृष्णप्रतिपदमारज्यैकैकहानितः । अमावास्यां तदेकत्वे यवमध्यं च पूर्यते ॥ ३ ॥

वज्रमध्ये कृष्णपङ्कमारज्य प्रतिपत्तिधि । कार्या पंचदशप्रासदत्तिज्यांहानिरेकतः ॥ ४ ॥

अमावास्याश्च परतो प्रासदत्तिं विवर्धयेत् । यावत्पञ्चदशैव स्युः पूर्णमास्यां च मासतः ॥ ५ ॥

एवं मासद्वयेन स्यात्पूर्णं च यववज्रकम् । चान्द्रायणं यतेदत्तेः संख्या प्रासस्य गेहिनाम् ॥ ६ ॥

चंद्रनुं अयन एटले जवुं ते. अर्थात् हानि अने वृद्धि, तेणे करीने जे थयेतुं ते चांद्रायण तप कहेवाय बे. ते बे प्रकारे बे. पहेतुं यवमध्य अने बीजुं वज्रमध्य. तेमनुं स्वरूप आ प्रमाणे बे—जवनी जेम जेनो मध्यजाग स्थूळ होय अने आदि—अंत जाग हीण (पातळो) होयते यवमध्य कहेवाय बे. तथा वज्रनी जेम जे वच्चे सूक्ष्म (पातळो) होय अने आदि अंतसां स्थूळ होय ते वज्रमध्य कहेवाय बे. अर्हीं स्थूळता अने हीनता (सूक्ष्मता) ए करीने दत्ति तथा प्रासनी बहुता अने अल्पता जाणवी. पहेतुं यवमध्य चांद्रायण आ प्रमाणे करवुं—शुक्लपङ्कनी प्रतिपदने दिवसे एक, बीजने दिवसे बे, एम एक एक दत्ति तथा कवळनी वृद्धि करी पूर्णिमाने दिवसे पंदर

दत्ति तथा कवळ लेवा. पढी कृष्णपङ्कना पन्वाए पंदर, बीजने दिवसे चौद, एम एक एक दत्ति
 तथा कवळ ओगे करी अमावास्याए एक दत्ति तथा कवळ लेवो. ए प्रमाणे यवमध्य चांद्रायण
 यति तथा श्रावकने वज्जेने माटे जाणवुं. वज्जमध्य चांद्रायण पण साधु अने श्रावक वज्जेने आ प्र-
 माणे जाणवुं. कृष्णपङ्कनी प्रतिपदथी आरंज्जिने पंदर आस तथा दत्तिमांथी एक एक ओगे कर-
 वाथी अमावास्याने दिवसे एक एक आस अने दत्ति रहे ठे, पढी शुक्लपङ्कना पन्वाथी आरंज्जिने
 एक एक आस अने दत्तिनी वृद्धि करी पूर्णिमाए पंदर आस तथा दत्ति थाय ठे. आ प्रमाणे वज्ज-
 मध्य चांद्रायण पण एक मासे पूर्ण थाय ठे. एरीते यवमध्य अने वज्जमध्य चांद्रायण वे मासे
 पूर्ण थाय ठे. अर्हीं दत्तिनी जे संख्या आपी ठे, ते साधु आश्री जाणवी, तथा आस (कवळ)नी
 संख्या आपी ठे ते गृहस्थी आश्री जाणवी. (पंचाशक) उद्यापने जिनप्रतिमाने मोटी स्नात्र विधिए
 स्नात्र करावीने उए विगइना नैवेद्य सहित ४०० मोदक, फळ विगेरे ढोकवां. तथा चंद्रनी रुपानी
 मूर्ति तथा सुवर्णना जव (३२) अने वज्ज करावी देव पासे ढोकवा. साधुअने वस्त्र, पात्र, अन्न

विगेरेनुं दान देवुं, संघनी पूजा जक्ति करवी. आ तप करवाथी सर्व पापनो क्षय तथा पुण्यनी वृद्धि
 थाय ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. एकद्वुं यवमध्य चांज्रायण करे तो ३५०
 मोदक ढोकवा, तथा वज्र ढोकवो नहीं, तेज प्रमाणे केवळ वज्रमध्य करे तो तेपां पण ३५० मोदक
 ढोकवा, अने जव ढोकवा नहीं.

बीजी रीत.

शुक्लपङ्कती प्रतिपदथी आरंजीने एक उपवास अने एक आंबिल एम पंदर दिवस सुधी करवुं.
 उद्यापनमां मोदक १५ तथा रूपानो चंद्र करावी प्रजु पासे ढोकवो. गरणुं विगेरे नीचे प्रमाणे.

	सा०	ख०	द्वो०	नो०
नमो सिद्धाणं	८	८	८	३०
पहेली रीत प्रमाणे करे तो कवळनी संख्या प्रमाणे साथीया विगेरे करवा.				

१३ तीर्थंकर वर्धमान तप (श्रीश्रमणसंघ तप)

ऋषजादेर्जिनसंख्यावृद्ध्या तावन्ति चैकजक्तानि । वीरादेरप्येवं वलमानं वर्धमानतपः ॥ १ ॥

अथ चैकैकमर्हन्तं प्रत्येकाशनकानि च । पञ्चविंशति संख्यानि षट्शताद्देन पूर्यते ॥ २ ॥

जे वृद्धि पामे ते वर्धमान कहेवाय. ते तप आ रीते करवो. प्रथम ऋषजदेवजीने आश्री एक एकासणुं करवुं, अजितनाथजीने आश्री बे एकासणां करवां. ए रीते वधतां महावीर स्वामीने आश्री चोवीश एकासणां करवां, त्यार पछी पश्चानुपूर्वी वने महावीर स्वामी आश्री एक एकासणुं, पार्श्वनाथ आश्री बे एकासणां, ए रीते करतां ऋषजदेवजी आश्री २४ एकासणां करवां. अर्थात् दरेक जिनने आश्रीने पचीश पचीश एकासणां कुद्द थाय छे.

अथवा एकी साथे दरेक जिनने आश्रीने पचीश पचीश एकासणां करवां.

आ बन्ने रीते करतां कुद्द बसो दिवसे एट्ठे छसो एकासणे आ तप पूर्ण थाय छे, उद्यापनमां चोवीश जिनेश्वरोनी मोटी स्नात्र पूजा करी चोवीश चोवीश पुष्प, फळ, पक्वान्न, मादेक विगे-

रेथी पूजा करवी. तथा जे दिवसे जे तीर्थकर आश्री तप चादतो होय ते दिवसे ते देवनी विशेष पूजा नक्ति कारवी. संघनी पूजा वात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ तीर्थकर नाम कर्मनो बंध बे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. उपर जे एकासणां करवानां कख्यां बे ते बदल नीवी अथवा आंवीद्व करवानुं जैनप्रबोध तथा जैनसिंधुमां कखुं बे.

जे जे तीर्थकरनो तप चादतो होय ते ते तीर्थकरना नामनुं गरणुं वीश नोकारवाळीनुं गण-
वुं. साथीया, खमासणा अने दोगस्त, ए बार बार करवा.

१४ परम भूषण तप.

शुभैर्द्वात्रिंशदाचाम्बैरेकजक्तं तदन्तरे ।

वासराणां चतुःषष्टया तपः परमभूषणम् ॥ १ ॥

जे तप करवायी ज्ञान, दर्शन अने चारित्रादिक अथवा चक्रवर्तीने योग्य एवा मुकुट-कुं-
दादिक उत्कृष्ट भूषण पामीए तेनुं नाम परम भूषण तप कहेवाय बे. आ तपमां एकांतर एका-

सणांवाळा वत्रीश आंबील करवा, एटले आ तप ६४ दिवसे पूर्ण थाय बे. (अथवा द्वागट वत्रीश आंबिल करवा. “ जैन प्रबोध ”) उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक जिनपूजा करी जिनेश्वरने रत्नजमित सुवर्णमय मुकुट, कुंमल, हार, तिलक विगेरे आचूषण चनाववां, तथा वत्रीश वत्रीश पक्वान्न, फळ विगेरे ढोकवां. आ तप करवाथी परम संपत्ति तथा गुणनी प्राप्ति थाय बे. आ यति अने श्रावकने करवानो अनागाढ तप बे गरणुं विगेरे नीचे प्रमाणे—

सा०	ख०	दो०	नो०
१२	१२	१२	३०

ॐ नमो अरिहंताणं— १२   १२   १२   ३०

१५ जिन दीक्षातप.

दीक्षातपसि चार्हद्भिर्धेनैव तपसा व्रतम्।

जगृहे तत्तथा कार्यमेकान्तरितयुक्तितः ॥ १ ॥

अरिहंतनी दीक्षाने अनुकरण करनारो तप, ते दीक्षातप कहैवाय बे, तेमां जे तीर्थकरे जे तपस्या करीने दीक्षा ग्रहण करी होय ते तप एकांतरितनी युक्तिवडे करवो. एटले के सुमतिनाथ

स्वामीए एकासणुं करीने दीक्षा द्वीधी तेथी तेने आश्रीने एकासणुं करवुं. वासुपूज्य स्वामीए
 उपवास करीने दीक्षा द्वीधी तेथी तेने आश्रीने उपवास करवो. पार्श्वनाथजीए अने मट्टीनाथजीए
 अष्टम करीने दीक्षा द्वीधी तेथी तेमने आश्रीने एक एक अष्टम करवो. बाकीना वीश तीर्थकरोए
 षष्ठ करीने दीक्षा लीधी तेथी तेमने आश्रीने एक एक षष्ठ करवो. सर्व मळीने ४७ उपवास तथा
 एक एकासणुं थाय. दरेक प्रभुआश्री तपना अंतरमां एकासणुं करवुं. एटद्वे ७० दिवसे तप पूर्ण
 थाय. केमके अंतरना ३३ दिवसमां एक एकासणुं पांचमा प्रभुआश्री करवानुं होवाथी ३३ दिवस
 आंतराना थाय. उद्यापनमां एकासणुं करी मोटी स्नात्र विधिए जिनेश्वरनुं स्नात्र करी अष्ट प्रकारी
 पूजा भण्णाववी, षष्ट विगडना पदार्थी तथा मोदक ४८, फळ ४८, विगेरे प्रभु पासे ढोकवां. आ तप
 करवाथी निर्मळ व्रतनी प्राप्ति थाय ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो अनागाढ तप ठे. जे
 तीर्थकरना नामनो तप चाद्वतो होय ते प्रभुना नामनी साथे “ नाथाय नमः ” एटद्वुं पद जोनी
 गरणुं वीश नवकारवाळीनुं गणवुं. तथा साथीया विगेरे बार बार करवा.

उपर प्रमाणें छठ अठम करवानी पण शक्ति न होय तो एकांतर एकासणावडे ४७ उपवास
ने एक एकासणुं करी ए४ दिवसे तप पूर्ण करवो.

१६ तीर्थकर ज्ञान तप.

येन तीर्थकृता येन तपसा ज्ञानमाप्यत ।

तत्तत्तथा विधेयं स्यादेकान्तरितवृत्तितः ॥ १ ॥

तीर्थकरना ज्ञानने अनुकरण करनारो तप, ते ज्ञान तप कहेवाय ठे. तेमां जे तीर्थकरे जे त-
पवने ज्ञानने प्राप्त कर्युं, ते तीर्थकरने आश्रीने ते तप एकांतर वृत्तिवने करवो एटवे के आदिनाथ,
मद्विनाथ, नेमिनाथ अने पार्श्वनाथे अठमवने केवळज्ञान प्राप्त कर्युं तेथी तेमने आश्रीने चार अठम
करवा, वासुपूज्य स्वामीने एक उपवास वने केवळ ज्ञान थयुं तेथी तेने आश्रीने एक उपवास कर-
वो. बाकीना ओगणीश तीर्थकरोने उठवनेकेवळज्ञान थयुं, तेथी तेमने आश्रीने १ ए उठ करवा. सर्व
मळी उपवास एकावन थया. ते आंतरे एकासणावाळा करवा. जेथी ७४ दिवसे ए तप पूर्ण थाय.

तेमां ३३ अंतरना ३३ एकासणा समजवा. उद्यापनमां दीक्षा तप प्रमाणे करवुं. पण मोदक विगेरे ५१ ढोकवा.

आ तपनुं फळ विशुद्ध ज्ञाननी प्राप्ति थाय ते ठे. आ साधु अने श्रावकने करवानो अनागा-
ढ तप ठे. जे तीर्थकरने आश्रीने तप चाखतो होय ते प्रचुना नामनी साथे “ सर्वज्ञाय नमः ”
ए पद जोरुवुं. नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

उपर प्रमाणे ठठ अठम करवानी पण शक्ति न होय तो एकांतर एकासणावने ५१ उपवास
करवा जेथी १०१ दिवसे तप पूर्ण थाय.

१७ तीर्थकर निर्वाण तप.

येन तीर्थकृता येन तपसा मुक्तिराप्यता

तत्तथैव विधेयं स्यादेकान्तरितवृत्तितः ॥ १ ॥

तीर्थकरना निर्वाणे करीने ओळखातो जे तप, ते निर्वाण तप कहेवाय ठे, तेमां जे तीर्थकर जे

तपस्या करीने मुक्ति पास्या होय, ते तप तेज प्रकारे एकांतरनी युक्ति वने करवो. तेमां श्रीआदि-
नाथजी ङ उपवासे करीने मुक्ति पास्या ठे, महावीर स्वामी ङठ तप वने निर्वाण पास्या ठे, बा-
कीना बावीश तीर्थकरो एक मास उपवासवने मोक्षपद पास्या ठे. ते सर्व तपना उपवासो एकांतर
एकासणावने करवा. कारण के ए प्रमाणे अविच्छिन्न तप करवानी ह्यात्ममां शक्ति नथी. उद्यापन-
मां मोटा स्नात्र पूर्वक चोवीश चोवीश मोदक, फळ विगेरे ढोकवा. साधु ङक्ति, संघ ङक्ति कर-
वी. आ तपनुं फळ आठ ङवनी अंदर मोक्षनी प्राप्ति थायते ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवा-
नो अनागाढ तप ठे. जे तीर्थकरने आश्रिने तप चादततो होय तेना नाम साथे “ पारंगताय नमः ”
ए पद जोमी वीश नवकारवाळी गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

दीक्षा, ज्ञान अने निर्वाण तपनो कल्याणक तपमां समावेश थायठे, पण तेमां एटलो विशेष
ठे के—कल्याणकनो तप आगाढ होवाथी कल्याणकना दिवसोने स्पर्श करीने ज ते करवामां आवै
ठे. अने आ त्रण तपो तो अनागाढ होवाथी ते ते तपनी संख्याए करीने करवामां आवे ठे. एटले

के एक दिवसे च्यवन अने जन्म कल्याणक होय तो उपवासथी कल्याणक तप करनार एक कल्याणकनी आराधना करीने बीजा कल्याणकनुं आराधन बीजे वर्षे ते दिवसे करे ठे. अने एकासणा के आंबीलवने कल्याणक तप करनार एक तीर्थकरना के बे तीर्थकरना कल्याणकनी आराधना करीने वाकी रहेल आराधना बीजे वर्षे ते दिवसे करे ठे. एटवे ते तप कल्याणकनी तिथिनिबद्ध ठे. अने दीक्षा, ज्ञान अने निर्वाण ए त्रण कल्याणकना उपर बतावेदा तप तो तीर्थकर जगवते करेला तपना उपवास प्रमाणे करवाना ठे. तेने माटे अमुक दिवसे करवानो नियम नथी. तेमां पण निर्वाण कल्याणक संबधी तप तो ३३ मासने ७ दिवस प्रमाणनो होवार्थी एकांतर उपवासवने करतां ४४ मासने १६ दिवसे थइ शके ठे.

१८ ऊनोदरिका तप (पांच प्रकारे).

अप्पाहार १ अवह्वा ३ दुजाग ३ पत्ता ४ तहे व देसूणा ५ ।

अठ ७ दुवादास १३ सोदास १६ चउवीस ३४ तहिकतीसा ३१ य ॥ १ ॥

અટ્પાહારા, અપાર્ધા, દ્વિજાગા, પ્રાપ્તા અને દેશોના (કિંચિદૂના) એ પાંચ પ્રકારે ઝનોદરિકા તપ કહેવાય છે, તેમાં એકથી આઠ કવલ સુધી અટ્પાહારા, નવથી બાર કવલ સુધી અપાર્ધા, તેરથી સોલ કવલ સુધી દ્વિજાગા, સતરથી ચોવીશ કવલ સુધી પ્રાપ્તા અને પચીશથી એકત્રીશ કવલ સુધી કિંચિદૂના. આ પાંચે પ્રકારની ઝનોદરિકા ત્રણ ત્રણ પ્રકારની છે. તે આ પ્રમાણે—એકાદિક કવલ વને જઘન્ય, બે આદિ કવલ વને મધ્યમ અને આઠ આદિ કવલ વને ઉત્કૃષ્ટ. આ પ્રમાણે પાંચે પ્રકારની ઝનોદરિકા સમજવી. તેમાં અટ્પાહારા ઝનોદરિકા એક ગ્રાસે કરીને જઘન્ય, બે, ત્રણ, ચાર અને પાંચ ગ્રાસે કરીને મધ્યમ, અને ઠ, સાત તથા આઠ કવલવને ઉત્કૃષ્ટ જાણવી. અપાર્ધા ઝનોદરિકા નવ ગ્રાસવને જઘન્ય, દશ તથા અગીયાર ગ્રાસવને મધ્યમ, અને બાર ગ્રાસવને ઉત્કૃષ્ટ જાણવી ૨. દ્વિજાગા ઝનોદરિકા તેર ગ્રાસવને જઘન્ય, ચૌદ તથા પંદર ગ્રાસવને મધ્યમ, અને સોલ ગ્રાસવને ઉત્કૃષ્ટ જાણવી ૩. પ્રાપ્તા ઝનોદરિકા સતર તથા અઠાર ગ્રાસવને જઘન્ય, ત્રીગણીશ, વીશ, એકવીશ તથા વાવીશ કવલે કરીને મધ્યમ, અને ત્રેવીશ તથા ચોવીશ ગ્રાસવને

उत्कृष्ट जाणवी ४. किंचिदूना उनोदरिका पचीश तथा षठीश आसवने जघन्य, सतावीश, अठावीश तथा ओगणत्रीश आसवने मध्यम, अने त्रीश तथा एकत्रीश आसवने उत्कृष्ट जाणवी ९. पुरुषनो संपूर्ण आहार बत्रीश कवळनो ठे, तेथी एकत्रीश कवळ सुधी किंचिदून उनोदरिका थाय ठे. आ प्रमाणे पांचे प्रकारनी उनोदरिका पंदर दिवसे पूर्ण थाय ठे.

स्त्रीओनो संपूर्ण आहार अठावीश कवळनो ठे, तेथी तेने आश्रीने पांचे प्रकारनी उनोदरिका आ प्रमाणे जाणवी.—एकथी सात कवळ सुधी अट्टपाहारा १, आठथी अगीयार कवळ सुधी अपार्धा २, बारथी चौद कवळ सुधी छिनागा ३, पंदरथी एकवीश कवळ सुधी प्राप्ता ४, तथा बावीशथी सतावीश कवळ सुधी किंचिदूना उनोदरिका ९. आ पांचे प्रकार पण जघन्य, मध्यम अने उत्कृष्ट जेदे करीने त्राण त्राण प्रकारे आ प्रमाणे ठे.—अट्टपाहारा उनोदरिका एक तथा वे आसवने जघन्य. त्राण, चार तथा पांच आसवने मध्यम अने ष तथा सात आसवने उत्कृष्ट १. अपार्धा उनोदरिका आठ आसवने जघन्य, नव आसे करीने मध्यम अने दश तथा अगीयार आ-

स वने उत्कृष्ट जाणवी १. छिन्नागा उनोदरिका बार ग्रासे करीने जघन्य, तेर ग्रास वने मध्यम अने चौद ग्रास वने उत्कृष्ट जाणवी ३. प्राप्ता उनोदरिका पंदर तथा सोळ ग्रासे करीने जघन्य. सतर, अठार तथा ओगणीश ग्रास वने मध्यम अने वीश तथा एकवीश ग्रास वने उत्कृष्ट जाणवी ४. तथा किंचिदूना उनोदरिका बावीश तथा त्रेवीश कवळ वने जघन्य, चोवीश तथा पचीश ग्रास वने मध्यम, अने षवीश तथा सतावीश ग्रास वने उत्कृष्ट जाणवी ५. आ प्रमाणे पंदर दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. आ ऊव्य उनोदरिका जाणवी.

जाव उनोदरिका आगममां आ प्रमाणे कही ठे.—

कोहाइ अणुदिणं चाउं जिणवयण जावणाउं अ ।

जावोणोदरिया वि हु पन्नता वीयरणदिं

॥ १ ॥

निरंतर क्रोधादिकनो त्याग करवो, तथा जिनेश्वरना वचननी जावना जाववी. ए जाव उनोदरिका वीतरागे कहेसो ठे. १

॥ लोके प्रवाह उनोदरिका आ प्रमाणे ठे—प्रथम दिवसे आठ कवळ, बीजे दिवसे बार, त्रीजे दिवसे सोळ, चोथे दिवसे चोवीश तथा पांचमे दिवसे एकत्रीश कवळ हवेवा. स्त्रीओए पहेले दिवसे सात, बीजे दिवसे अगीयार, त्रीजे दिवसे चौद, चोथे दिवसे एकवीश तथा पांचमे दिवसे सता-वीश कवळ हवेवा. ए प्रमाणे आ तप पांच दिवसे पूर्ण घाय ठे. गरणुं नीचे प्रमाणे.

उनोदरितपसे नमः	....	....	...	....	सा०	ख०	हो०	नवकारवाली.
					१२	१२	१२	२०

१९ संलेखना तप.

चत्तारि विचिताइं विगड् निजूहिआइं चत्तारि ।

संवच्छरे अ दुश्चिउ एगंतरिअं च आयामं ॥ १ ॥

नाइनिविगडं अ तवे बम्मासे परस्मिअं च आयामं ।

अवरे वि अ बम्मासे होइ विगडं तवो कम्मं ॥ २ ॥

वासं कोमिसहिअं आयामं कट्टु आणुपुव्वीए ।

एसो बारस वरिसाइ होइ संझेहणाइ तवो

॥ ३ ॥

प्रथम चार वरस विचित्र तप करवा पढी बीजा चार वरस नीविना आंतरावाळा उपवास एज प्रमाणे करवा. त्यार पढी बे वरस सुधी नीविना आंतरावाळा आंबिद्व करवा. त्यार पढी ढ मास सुधी उपवास तथा ढठ परिमित जोजनवाळा आंबिद्वने आंतरे करवा. त्यार पढी ढ मास सुधी आंबिद्वना आंतरावाळा चार चार उपवास करवा. त्यार पढी एक वर्ष सुधी निरंतर आंबिद्व करवा. ए प्रमाणे बार वरसे आ तप पूर्ण थाय ठे. “ नमो तवस्स ” ए पदनां गरणानी बीश नव-कारवाळी गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

यंत्रमां आ प्रमाणे द्रख्युं ठे.

वर्ष ४ यावत् ७ २ ए । ७ ४ ए । ७ ५ ए । ७ ६ ए । ७ ७ ए । ७ ८ ए । ७ ९ ए ।

वर्ष ४ यावत् ७ २ नि । ७ ३ नि । ७ ४ नि । ७ ५ नि । ७ ६ नि । ७ ७ नि । ७ ८ नि ।

वर्ष १ यावत् आं । नि । आं । नि । इत्यादि पूरणीया ।
 मास ६ यावत् उ १ आं । उ २ आं । उ ३ आं । पूरणीया ।
 मास ६ यावत् उ ४ आं । उ ५ आं । उ ६ आं । पूरणीया ।
 वर्ष १ यावत् आचाम्दानि कर्तव्यानि ।

२० सर्व संख्या श्री महावीर तप.

वारस चैव य वासा मासा छ चैव अरुमासो अ ।

वीरवरसस जगवउ एसो उउमत्थ परियाओ ॥ १ ॥

वार वरस, उ मास तथा अर्द्धमास, आटत्रो काल श्री महावीर स्वामी उद्धस्थपणे रद्धा. ते वखते तेमणे जे तपस्या करी ते आ प्रमाणे—एक उमासी तप एक बोजुं उमासी तप पांच दिवस न्यून, नव चातुर्मासी तप, बे त्रिमासिक तप, बे अढी मासिक तप, उ द्विमासिक तप, बे दोढ मासिक तप, बार मासखमण, बोंतेर पङ्कखमण, बे दिवसनी भद्र प्रतिमा, चार दिवसनी महाजद्र प्रतिमा,

दश दिवसनी सर्वतोच्च प्रतिमा, बसें श्रोगणत्रीश षड्, बार अष्टम, त्रणसो श्रोगणपचास पारणाना दिवस तथा एक दीक्षानो दिवस, सर्व मळी बार वरस सामा ष मास थया. आ तप यथाशक्ति एकांतर उपवासे करवा. शक्ति न होय तेणे आ सर्व तपमांथी कोष्पण तप शक्ति तथा काळने अनुसरीने करवो. उद्यापनमां श्री महावीरनी मोटो स्नात्र विधिण स्नात्र करवा पूर्वक अष्ट प्रकारी पूजा करवी. ष विगङ्गा पक्वान्न, विविध फळो विगेरे ढोकवां. (गोधूम मण १, घीइ मण ०॥) संघ वात्सल्य, संघ पूजा करवी. आ तपनुं फळ तीर्थकर नामकर्मनो बंध थाय ते ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे “ श्री महावीर नाथाय नमः ” ए मंत्रनां गणनां वीश नवकारवाळी गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

२१ कनकावलि तप.

तपसः कनकावल्याः काह्लादादिमे अपि ।

लता च पदकं चान्त्यक्षता दानिमकाह्ले ॥ १ ॥

एकच्छ्रियुपवासतः प्रगुणिते संपूरिते काह्वे
तत्राष्टाष्टमितैश्च षष्ठकरणैः संपादयेद्दामिमे ।
एकाद्यैः खड्गु षोडशान्तगणितैः श्रेणी उच्चे युक्तितः
षष्ठैस्तैः कनकावलौ किञ्च चतुर्दशान्मितो नायकः ॥ ३ ॥

तपस्वीत्रोना हृदयने शोचावनार होवाथी आ कनकावलि नामनो तप कहेवाय ठे. तेमां
प्रथम एक उपवास करी पारणुं करवुं, पढी षष्ठ करी पारणुं करवुं, पढी अठम करी पारणुं करवुं.
ए रीते एक काह्वद्विका पूर्ण थाय ठे, त्यार पढी आठ षष्ठ करवा, तेथी एक दामिम पूर्ण थाय ठे.
त्यार पढी एक उपवास करी पारणुं, वे उपवास करी पारणुं, त्रण उपवास करी पारणुं, ए रीते अनु-
क्रमे वधतां वधतां सोळ उपवास करी पारणुं करवुं. एम करवाथी हारनी एक लता (सेर) पूर्ण
थाय ठे. त्यार पढी चोत्रीश षष्ठ करवाथी ते दतानी नीचे पदक संपूर्ण थाय ठे, त्यार पढी सोळ
उपवास करीने पारणुं, पंदर उपवास करीने पारणुं, चौद उपवास करीने पारणुं, ए रीते प्रतिलोमे

अनुक्रमे उतरतां उतरतां एक उपवास करीने पारणुं करवुं. एम करवाथी हारनी बीजी लता उत्पन्न थाय बे. त्यार पढी आठ बठ करवाथी तेनी उपरनुं बीजुं दानम उत्पन्न थाय बे, त्यार पढी अठम करीने पारणुं, पढी बठ करीने पारणुं अने पढी एक उपवास करीने पारणुं करवुं. तेथी उपरनी बीजी काहद्विका उत्पन्न थाय बे, अहीं जे उपवास, बठ अने अठम दख्या बे तेनुं पारणुं करीने तरत बीजे दिवसेज उपवासादिक करवा, पण वचमां आंतरुं पारवुं नहीं. आ तपमां कुल पारणाना दिवसो ८८ थाय बे, तथा उपवास ३८४ थाय बे, एटवे आ तप एक वर्ष त्रण मास अने बावीश दिवसे पूर्ण थाय बे. (ए प्रमाणे चार वार करवाथी पांच वर्ष बे मास अने अठावीश दिवस थाय बे, एम चार गणो तप करवानुं प्रवचन सारोद्धारमां कहेलुं बे.) अहीं पारणामां पहेली श्रेणीए विगइ सहित इच्छित जोजन करे, बीजी श्रेणीए नीवी, त्रीजी श्रेणीए अलोप डव्य एटवे जे चीज खातां हस्त विगेरेने लोप न थाय एवा चणा, वाद विगेरे खावा, तथा चोथी श्रेणीए आंबिल करवा. (सर्वे पारणाना दिवसो एकासणानाज बे.)

उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक अष्ट प्रकारी पूजा जणाववी. उपवासनी संख्या प्रमाणे सुवर्ण टंकनी माळा बनावी प्रचुना कंठमां नांखवी. तथा षण् विगङ्गा पक्काम्ने, विविध फळो विगेरे ढोकवां. साधुओने अन्नदान देवुं. संघ वात्सल्य संघ पूजा करवी. आ तप करवाथी सर्व जोग तथा मोक्षनी प्राप्ति थाय ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. विशेष ए-टवो ठे के अंतकृत्दशादि सूत्रोमां कनकावलिना पदकोमां तथा दानिमोमां बगना (षष्ठ) ठे तेने स्थाने तगना (अष्टम) कद्या ठे अने रत्नावलिमां अष्टम ठे तेने स्थाने षष्ठ मुक्ता एवुं श्री प्रवचन सारोद्धारनी टीकामां कहेवुं ठे. गरणुं “ ॐ नमो अरिहंताणं ” ए पदनुं वीश नोकरवाळी वने गणवुं. साथीआ विगेरे बार बार करवा.

२२ मुक्तावली तप.

मुक्तावल्यां चतुर्थादि षोडशाध्यावलीद्वयम् ।

पूर्वानुपूर्व्या पश्चानु-पूर्व्या ज्ञेयं यथाक्रमम् ॥ १ ॥

एकल्लोकगुणैकवेदवसुधाबाणैकषड्भूमिभिः
 सप्तैकाष्टमहीनवैकदशजिर्नूरुद्रज्जुजानुजिः ।
 भूविश्वैः शशिमन्विजातिथिधराविद्यासुरीजिर्भितै-
 रेतद्भ्युत्क्रमणोपवासगणितैर्मुक्तावली जायते ॥ ३ ॥

तपस्वित्रोने कंठना आजरण रूप निर्मळ मुक्तावळी सहश होवाथी आ तप मुक्तावळी ना-
 मनो कहेवाय बे. ते मुक्तावळीमां उपवासादिक सोळ सुधी बे आवळी आनुपूर्वी वने तथा पश्चा-
 नुपूर्वी वने अनुक्रमे जाणवी. तेमां प्रथम एक उपवास उपर पारणुं, पढी षष्ठ उपर पारणुं, पढी
 उपवास उपर पारणुं, पढी अष्टम उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, पढी चार उपवास उपर
 पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, पढी पांच उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, पढी
 ष उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, पढी सात उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास
 उपर पारणुं. ए रीते सोळ उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं करवुं. त्यार पढी

पश्चानुपूर्वीं षट्त्वे के प्रथम सोळ उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, पढी पंदर उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, पढी चौद उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, पढी तेर उपवास उपर पारणुं, पढी उपवास उपर पारणुं, ए रीते ठेवट एक उपवास उपर पारणुं करवुं. आ प्रमाणे उपवास ३०० तथा पारणांना दिवस ६० मळी एक वर्षे आ तप पूर्ण थाय ठे. तेने कनकावळीनी जेम चार वार करवाथी चार वर्षे पूर्ण थाय ठे. तपने अंते जयापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक पूजा जणावीने प्रचुना कंठमां मुक्तावळी (मोतीनी माळा) आरोपवी. संघ वात्सल्य, संघ पूजा करवी. आ तप करवाथी विविध प्रकारना गुणोनी श्रेणि प्राप्त थाय ठे आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. गरणुं “ नमो अरिहंताणं ” नी नोकरवाळी वीश गणावी. साधिया विगेरे बार बार करवा.

२३ रत्नावळी तप.

काहलिका दारुमकं लता तरद्व एव च ।

अन्या लता दाग्मिकं काहलिकेति च क्रमात् ॥ १ ॥

एकद्वित्र्युपवासैः स्तः काहले दाग्मि पुनः ।

तरलश्राष्टममथो रत्नावल्यां लतेव तत् ॥ २ ॥

एकद्वित्र्युपवासतो ह्युच्यते इमे संपादिते काहले

अष्टाष्टमसंपदा विरचयेद्युक्त्या पुनर्दाग्मि ।

एकाद्यैः खलु षोडशान्तगणितैः श्रेणीद्वयं च क्रमात्

पूर्णं स्यात्तरल्लोऽष्टमैरपि चतुर्दशान्मितैर्निर्मलैः ॥ ३ ॥

गुण रूप रत्नोनी आवळी होवाथी आ तप रत्नावळी नामनो कहेवाय ठे. तेमां अनुक्रमे काहलिका, दाग्मि, लता, तरल (पदक), बीजी लता, दाग्मि अने काहलिका, ए प्रमाणे रत्नावळी थाय ठे. तेमां प्रथम काहलिकाने विषे एक उपवास, त्यार पळी पारणुं करवुं. त्यार पळी बे उपवास उपर पारणुं, पळी त्रण उपवास उपर पारणुं करवुं. त्यार पळी दाग्मिने विषे आठ अष्टम

करवा, त्यार पढी एक उपवास उपर पारणुं, पढी बे उपर पारणुं, पढी त्रण उपवास उपर पारणुं, ए प्रमाणे अनुक्रमे सोळ उपवास सुधी करवाथी एक द्वाता (सेर) थाय बे. पढी चोत्रीश अछम करवाथी पदक थाय बे त्यार पढी पश्चानुपूर्वी वने षट्के सोळ उपवास उपर पारणुं, पढी पंदर उपवास उपर पारणुं, पढी चौद उपवास उपर पारणुं, ए प्रमाणे उतरतां उतरतां एक उपवास सुधी आववुं. एम करवाथी बीजी द्वाता पूर्ण थाय बे. त्यार पढी बीजा दार्जिमना आठ अछम करवा. पढी अछम करीने पारणुं, पढी बछ करीने पारणुं अने पढी उपवास करीने पारणुं करवाथी बीजी काहलिका पूर्ण थाय बे. ए प्रमाणे उपवासना दिवस कुत्र ४३४ तथा पारणाना दिवस ८८ थाय बे. सर्व मळी १३३ दिवसे आ तप पूर्ण थाय बे. (कोइना मते आ तप पण चार परिपाटीए करतां पांच वर्ष नव मास अने अढार दिवस थाय छे.)

उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक घणा मूढ्यवाळो निर्मळ रत्ननी माळा प्रचुना कंठमां पहेराववी. गुरु पूजा, संघ पूजा, संघ वात्सल्य करवुं. आ तप करवाथीं विविध प्रकारनी लक्ष्मी मळे

छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. गरणुं पूर्वनी जेम “ नमो अरिहंताणं ” नुं
वीश नोकरवाळीं प्रमाण गणवुं. साथीआ विगेरे बार बार करवा.

२४ लघु सिंहनिःक्रीडित तप.

गच्छन् सिंहो यथा नित्यं पश्चान्द्रागं विद्वोकयेत् ।

सिंहनिःक्रीडिताख्यं च तथा तप उदाहृतम् ॥ १ ॥

एकश्लोकत्रियुग्मैर्युगगुणविशिखैर्वेदषट्पञ्चताक्षरैः

षट्कुंजाश्वैर्निधानाष्टनिधिहयगजैः षट्हयैः पञ्चषड्भिः ।

वेदैर्बाणैर्युगद्वित्रिशशिशुजकुञ्जिश्रोपवासैश्च मध्ये

कुर्वाणानां समन्तादशनमिति तपः सिंहनिःक्रीडितं स्यात् ॥ २ ॥

जेम सिंह चादतां चादतां पाळनो जाग जुए ठे, तेज प्रमाणे सिंहनिःक्रीडित तप कहेवुं
ठे. तेमां प्रथम एक उपवास उपर पारणुं, पढी बे उपवास उपर पारणुं, पढी एक उपवास उपर

पारणुं, पढी त्रण उपवास उपर पारणुं, पढी बे उपवास, पढी चार उपवास, पढी त्रण, पढी पांच, पढी चार, पढी ढ, पढी पांच, पढी सात, पढी ढ, पढी आठ, पढी सात, पढी नव, पढी आठ ए प्रमाणे उपवास करी पारणुं करवुं. पढी पश्चानुपूर्वींए देवुं एट्ठे के प्रथम नव उपवास, पढी सात, पढी आठ, पढी ढ, पढी सात, पढी पांच, पढी ढ, पढी चार, पढी पांच, पढी त्रण, पढी चार, पढी बे, पढी त्रण, पढी एक, पढी बे अने पढी एक उपवास करी पारणुं करवुं. आ तपमां उपवासना दिवस १५४ तथा पारणाना दिवस ३३ मळी कुल १८७ दिवस थाय ठे. (आ तप पण चार परिपाटीए करतां बे वरस अने अठावीश दिवसे पूरो थाय ठे, एम मतांतर ठे.)

उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक प्रचुनी पूजा जणावी उपवासनी संख्या प्रमाणे मोदक, फळ, पकान्न विगेरे ढोकवां. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. गरणुं विगेरे पूर्ववत् “ नमो अरिहंताणं ” नुं गणवुं.

२५ बृहत् सिंहनिःक्रीडित तपः.

एकल्लोककपाटयोनियमद्वैवेदत्रिबाणाब्धिभिः षट्पञ्चाश्वरसाष्टसप्तनवजिर्नागैश्च दिग्गुणन्दकैः ।
रुद्राशारविज्जङ्घ.... विबुधैर्मातिरुमन्वन्वितैर्विश्वेदेवतिथिप्रमाणमनुजिश्चाष्टिप्रतिथ्यन्वितैः ॥ १ ॥
कदाभनुतिथित्रयोदशचतुर्दशार्कान्वितैल्लयोदशशिवांशुजिर्दशगिरीशनन्दैरपि ।
दशाष्टनवसप्तजिर्गजरसाश्वबाणै रसैश्चतुर्विंशिखवङ्गिजिर्युगजुजत्रिभ्रूछीन्दुभिः ॥३॥
उपवासैः क्रमात्कार्या पारणा अन्तरान्तरा । सिंहनिःक्रीडितं नाम बृहत्संजायते तपः ॥३॥

आ तप पण पूर्वनी जेवोज बे. परंतु अहीं तपस्याना दिवसो अधिक बे. ते आ प्रमाणे—
प्रथम एक उपवास उपर पारणुं, पढी बे उपवास उपर पारणुं, पढी एक उपवास, पढी त्रण, पढी
बे, पढी चार, पढी त्रण, पढी पांच, पढी चार, पढी ष, पढी पांच, पढी सात, पढी ष, पढी आठ
पढी सात, पढी नव, पढी आठ, पढी दश, पढी नव, पढी अगीयार, पढी दश, पढी बार, पढी
अगीयार, पढी तेर, पढी बार, पढी चौद, पढी तेर, पढी पंदर, पढी चौद, पढी सोळ, अने पढी

पंदर उपवास करीने पारणुं करवुं, ल्यार पढी पश्चानुपूर्वीए आ प्रमाणे द्वेषुं—प्रथम सोळ उपवास पढी चौद, पढी पंदर, पढी तेर, पढी चौद, पढी बार, पढी तेर, पढी अगोथार, पढी बार, पढी दश, पढी अगोथार, पढी नव, पढी दश, पढी आठ, पढी नव, पढी सात, पढी आठ, पढी ष, पढी सात, पढी पांच, पढी ष, पढी सात, पढी पांच, पढी ष, पढी चार, पढी पांच, पढी त्रण, पढी चार, पढी बे, पढी त्रण, पढी एक, पढी बे, अने ठेवट एक उपवास करी पारणुं करवुं (ए रीते दरेकने अंते पारणुं करवुं आ रीते कुत्र उपवासना दिवसो ४९७ तथा पारणाना दिवसो ६१ मळी कुत्र १९८ दिवसे एक वर्ष छ मास ने अठार दिवसे आ तप पुरो थाय छे) (आ तप पण चार परिपाटीए करतां छ वर्ष बे मास अने बार दिवसे पुरो थाय बे ए मतांतर बे.) उद्यापनमां मोटा स्नात्र पूर्वक पूजा जणावीने उपवासनी संख्या प्रमाणे पुष्प, फळ, तथा मोदकादिक नैवेद्य अर्पण करवुं. साधुने अन्नादिकनुं दान देवुं, संघ पूजा संघ वात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ उपशम श्रेणीनी प्राप्तिरूप छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. नंबर ३१ थी ३९ सुधीना

तपो चार परिपाटीए करवाना श्री प्रवचनसारोद्धारमां कहेला छे.

गरणुं विगेरे पूर्ववत् “ नमो अरिहंताणुं ”

२६ भद्र तप.

एकद्वित्रिचतुःपञ्चत्रिचतुःपञ्चनूद्यैः । पञ्चैकद्वित्रिवेदैश्च द्वित्रिवेदेषुनूमिनिः ॥ १ ॥

चतुःपञ्चैकद्वित्रिनिश्चोपवासैः श्रेणिपञ्चकम् । ऋद्धे तपसि मध्यस्थपारणश्रेणिसंयुतम् ॥ २ ॥

आ तप ऋद्धे एटद्धे कल्याणकारक होवार्थी ऋद्धे नामे कहेवाय छे. तेमां प्रथम श्रेणिमां पहेद्वो एक उपवास करी पारणुं करवुं. पढी बे उपवास उपर पारणुं, पछी त्रण उपर पारणुं, पछी चार, अने पढी पांच उपवास उपर पारणुं करवुं. बीजी श्रेणिए प्रथम त्रण उपवास, पछी चार, पछी पांच, पछी एक अने पछी बे उपवास करी पारणुं करवुं. त्रीजी श्रेणिए प्रथम पांच उपवास, पछी एक, पढी बे, पछी त्रण अने पछी चार उपवास करी पारणुं करवुं. चोथी श्रेणिए प्रथम बे उपवास, पछी त्रण, पछी चार, पछी पांच, अने पछी एक उपवास करी पारणुं करवुं. पांचमी श्रे-

णिष् प्रथम चार, पछी पांच, पछी एक, पछी बे, अने पछी त्रण उपवास करी पारणुं करवुं. सर्वने छेने एक ज पारणानो दिवस आवे. आ रीते करतां कुल उपवास दिन ७५ तथा पारणा दिन ३५ मळी त्रण मास अने दश दिवसे आ तप पूर्ण थाय छे.

उद्यापनमां जिनेश्वरनुं स्नात्र कराववुं. फळ, नैवेद्य, मोदक, विगेरे शक्ति प्रमाणे ढोकवां. आ तपनुं फळ कल्याणनी प्राप्ति थाय ए छे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

“श्री महावीर स्वामिनाथाय नमः” ए पदनी नवकारवाळो वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करावा.

२७ महाभद्र तप.

एकद्वित्रिचतुःपञ्चषट्सप्तज्ञिरुषोषणैः । निरन्तरैः पारणकमाद्यश्रेणौ प्रजायत ॥१॥

द्वितीयपाट्यां वेदेषुषट्सप्तैकद्विवह्निभिः तृतीयपाट्यां सप्तैकद्वित्रिवेदशरै रसैः ॥२॥

चतुर्थपाट्यां त्रिचतुःपञ्चषट्सप्तत्र्युजैः । पञ्चम्यां रससप्तैकद्वित्रिवेदशिंद्रीमुखैः ॥३॥

षष्ठ्यां द्वित्रिचतुःपञ्चषट्सप्तैकैरुपोषणैः । सप्तम्यां पञ्चषट्सप्तत्रयुग्मत्रिचतुष्टयैः ॥४॥

एवं संपूर्यते सप्तश्रेणिर्जिर्मध्यपारणैः । महाभद्रं तपः सप्तप्रस्तारपरिवारितम् ॥५॥

आ महाभद्र तप पण पूर्वनीज जेम थाय छे, तेमां तपना दिवसो अधिक छे ते आ प्रमाणे प्रथम श्रेणीमां एक, बे, त्रण, चार, पांच, छ अने सात उपवास अनुक्रमे आंतरा रहित पारणावाळा करवा. बीजी श्रेणीमां चार, पांच, छ, सात, एक, बे अने त्रण उपवास आंतरा रहित पारणावाळा करवा. त्रीजी श्रेणीमां सात, एक, बे, त्रण, चार, पांच, अने छ उपवास एज रीते करवा. चोथी श्रेणीमां त्रण, चार, पांच, छ, सात, एक, अने बे, ए प्रमाणे पूर्वनी जेम उपवास करवा. पांचमी श्रेणीमां छ, सात, एक, बे, त्रण, चार, अने पांच ए प्रमाणे करवा. छठी श्रेणीमां बे, त्रण, चार, पांच, छ, सात अने एक, ए प्रमाणे उपवास करवा. सातमी श्रेणीमां पांच, छ, सात, एक, बे, त्रण अने चार ए प्रमाणे आंतरा रहित पारणावाळा उपवास अनुक्रमे करवा. आ रीते आ तपमां उपवासना दिवस १ए६ तथा पारणाना दिवस ४ए थाय सर्व मळीने १४ए दिवसे आ तप पूर्ण थाय छे.

उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक पूजा जणाववी. यथाशक्ति फळ, नैवेद्य, मोदक विगेरे ढोकवा. गुरु पूजा, संप पूजा विगेरे करवुं. आ तपनुं फळ सर्व विघ्ननो नाश तथा पुण्यनी प्राप्ति थाय ते छे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. गरणुं विगेरे जद्र तप प्रमाणे (जुअो तप नंबर ३६)

२८ भद्रोत्तर तप.

आद्यश्रेणौ पञ्चषड्जिः सप्ताष्टनवजिस्तथा । द्वितीयायां च सप्ताष्टनवबाणरसैरपि ॥ १ ॥

तृतीयायां नन्दबाणषट्सप्ताष्टजिरुत्तमैः । चतुर्थी रससप्ताष्टनवबाणमितैः क्रमात् ॥ २ ॥

पञ्चम्यामष्टनन्देषुषट्सप्तजिरुपोषणैः । निरन्तरं पारणाभिर्भद्रोत्तरतपो जवेत् ॥ ३ ॥

जद्र षट्के कट्याणे करीने उत्तर षट्के उत्तम होवाथी आ जद्रोत्तर नामे तप कहेवाय छे. तेमां प्रथम श्रेणिण् अनुक्रमे पांच, छ, सात, आठ अने नव उपवास आंतरा रहित पारणावाळा करवा. बीजी श्रेणिमां सात, आठ, नव, पांच अने छ उपवास करवा. त्रीजी श्रेणिमां नव, पांच,

छ, सात, अने आठ उपवास करवा. चोथी श्रेणिमां छ, सात, आठ, नव अने पांच उपवास करवा. तथा पांचमी श्रेणिमां आठ, नव, पांच, छ अने सात उपवास निरंतर पारणावाळा करवा. तेथी ज्ञानोत्तर तप थाय छे. आ तपमां उपवास दिन १७५ तथा पारणा दिन ३५ मळी बसो दिवसे आ तप पूर्ण थाय छे. उद्यापन ज्ञान तपनी पेठे जाणवुं. आ तप करवाथी सर्व वांछितनी सिद्धि थाय छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे, गरणुं विगेरे तप नंबर ३६ प्रमाणे समजवुं.

२९ सर्वतोभद्र तप.

आद्या पञ्चषरुश्वनागनवज्जिर्दिकुच्छुभिः श्रेणिका नागैर्नन्दककुप्शिवैः शररसैरश्वैर्द्वितीया च सा ।
रुद्रैर्बाणरसाश्वनागनवज्जिर्दिग्निस्तृतीया जवेत्तुर्या सप्तगजैश्च नन्ददशजिः श्रीकंठबाणै रसैः ॥ १ ॥
काष्टारुद्रशरै रसैर्हयगजैर्नन्दान्वितैः पञ्चमी षष्ठी षट्पुरगेज्जनन्ददशजिः श्रीकंठबाणैः परा ।
नन्दाशाशिवबाणषट्कहयगजैः पूर्णावलिःसप्तमी ते वै पारणकान्तरा निगदिता नित्योपवासा बुधैः ॥३॥

ચો તરફથી કલ્યાણ કરનાર હોવાથી આ તપ સર્વતોજ્ઞ કહેવાય છે. અહીં પ્રથમ શ્રેણિ અનુક્રમે નિરંતર પારણાવાલા પાંચ, છ, સાત, આઠ, નવ, દશ અને અગીયાર ઉપવાસ વને થાય છે. બીજી શ્રેણિ આઠ, નવ, દશ, અગીયાર, પાંચ, છ અને સાત ઉપવાસ વને થાય છે. ત્રીજી શ્રેણી અગીયાર, પાંચ, છ, સાત, આઠ, નવ અને દશ ઉપવાસ વને થાય છે. ચોથી શ્રેણી સાત, આઠ, નવ, દશ, અગીયાર, પાંચ અને છ ઉપવાસ વને થાય છે. પાંચમી શ્રેણી દશ, અગીયાર, પાંચ, છ, સાત, આઠ અને નવ ઉપવાસ કરીને થાય છે. છઠી શ્રેણી છ, સાત, આઠ, નવ, દશ, અગીયાર અને પાંચ ઉપવાસ વને થાય છે. તથા સાતમી શ્રેણી નવ, દશ, અગીયાર, પાંચ, છ, સાત અને આઠ ઉપવાસ વને થાય છે. આ તપના દિન ૩૯૨ તથા પારણાના દિન ૫૯ થાય છે. કુલ આ તપ (૫૫૧) દિવસે પૂર્ણ થાય છે. ઉચ્ચાપન ઋતુ તપની પેઠે જાણવું.

કેટલાક આચાર્યો આ ચારે ઋતુદિક તપના ઉચ્ચાપનમાં ઉપવાસની સંખ્યા પ્રમાણે પુષ્પ, ફલ; પક્વાન્ન વિગેરે ઢોકવાનું કહે છે. આ તપનું ફલ સર્વ પ્રકારની શાંતિ તથા સર્વ કર્મના ક્ષયની

॥ प्राप्ति थाय ते छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. गरणुं विगेरे तप नंबर ३६
प्रमाणे जाणवुं.

३० गुणरत्न संवत्सर तप

गुणरत्नं षोरुशन्निर्मासैः संपूर्यते पुनस्तत्र ।

मासे चैकादिषोरुशान्ताः स्युरुपवासाः पञ्चदश ॥१॥

गुणरूपी रत्नोनी प्राप्तिनुं कारण होवार्थी आ गुणरत्न तप कहेवाय छे. (आ तप श्री महा-
वीर स्वामीना शिष्य स्कंदजीए आचर्यो हतो.) तेमां पहेदा मासमां एक उपवास अने एक पारणुं, ए
रीते पंदर उपवास अने पंदर पारणा मळीने त्रीश दिवसे पूर्ण थाय छे. बीजे मासे बे उपवासने
आंतरे पारणा करवार्थी वीश उपवास तथा दश पारणा मळी त्रीश दिवसे पूर्ण थाय छे. त्रिजे
मासे त्रण त्रण उपवासे पारणुं करवार्थी चोवीश उपवास तथा आठ पारणा मळी बत्रीश दिवस
थाय छे. चोथे मासे चार चार उपवास उपर पारणुं करवार्थी चोवीश उपवास अने छ पारणां

मळीने त्रीश दिवस थाय छे. पांचमे मासे पांच पांच उपवास उपर पारणां करवाथी पचीश
 उपवास अने पांच पारणां मळीने त्रीश दिवस थाय छे. छठे मासे छ छ उपवास उपर पारणां
 करवाथी चोवीश उपवास अने चार पारणां मळीने अठावीश दिवस द्वागे छे. सातमे मासे सात
 सात उपवास उपर पारणां करवाथी एकवीश उपवास अने त्रण पारणां मळी चोवीश दिवसे
 पूर्ण थाय छे. आठमे मासे आठ आठ उपवास उपर पारणां करवाथी चोवीश उपवास तथा
 त्रण पारणां मळीने सतावीश दिवस थाय छे. नवमे मासे नव नव उपवास उपर पारणा करवाथी
 सतावीश उपवास अने त्रण पारणा मळी त्रीश दिवस थाय छे. दशमे मासे दश दश उपवास
 उपर पारणा करवाथी त्रीश उपवास अने त्रण पारणा मळी तेत्रीश दिवस थाय छे. अगीयारमे
 मासे अगीयार अगीयार उपवास उपर पारणा करवाथी तेत्रीश उपवास अने त्रण पारणा मळी
 छत्रीश दिवस थाय छे. बारमे मासे बार बार उपवास उपर पारणा करवाथी चोवीश उपवास
 अने बे पारणा मळी छवीश दिवस थाय छे. तेरमे मासे तेर तेर उपवास उपर पारणा करवाथी

ઢવીશ ઉપવાસ અને લે પારણા મઢી અઢાવીશ દિવસ થાય લે. ઢૌદમે માસે ઢૌદ ઢૌદ ઉપવાસ ઉપર પારણા કરવાથી અઢાવીશ ઉપવાસ અને લે પારણા મઢી ત્રીશ દિવસ થાય લે. પંદરમે માસે પંદર પંદર ઉપવાસ ઉપર પારણા કરવાથી ત્રીશ ઉપવાસ અને લે પારણા મઢી લત્રીશ દિવસ થાય લે, સોઢમે માસે સોઢ સોઢ ઉપવાસ ઉપર પારણા કરવાથી લત્રીશ ઉપવાસ અને લે પારણા મઢી ઢૌત્રીશ દિવસ થાય લે. આ રીતે આ તપ ન્યૂનાધિક તથા સરલા દિવસોલ કરીને લરાલર સોઢ માસેજ પૂર્ણ થાય લે. (ઇકંદર ગણતાં ૫૦૦ દિવસો થાય લે.)

ઉઢ્યાપનમાં મોટા સ્નાત્ર પૂર્લક જિન પૂજા, સાધુ પૂજા, સંઘ પૂજા, લિગેરે યથાશક્તિ કરલું. આ તપનું ફઢઢ ઉઢ્ઢ ગુણસ્થાનપર આરોહણ થાય તે લે. આ યતિ તથા શ્રાલકને કરવાનો ઢ્યાગાહ તપ લે.

“ ગુણરત્નસંલસરતપસેનમઃ ” આ પદનો નોકરવાઢી લીશ ગણલી. સાથીઆ લિગેરે લાર લાર કરલા.

३१ अग्यार अंग तप.

एकादश्यां सप्त्वारच्य शुक्लागां रुद्रसंख्यया ।

मासैस्तपो यथाशक्ति पूर्यतेऽङ्गतपः स्फुटम् ॥ १ ॥

शुक्ल एकादशीथी आरंजीने अग्यार मासनी एकादशीए यथाशक्ति तप करवाथी अंग तप पूर्ण थाय छे.

आचारंग विगेरे अगीयार अंगनो आ तप होवाथी अंग तप कहेवाय छे, तेमां शुक्ल एकादशीने दिवसे यथाशक्ति एकासणुं, नीवी, आंनिल के उपवास करवो. ए प्रमाणे दरेक शुक्ल एकादशीए अथवा वझे पक्षनी एकादशीए करवुं. ते अगीयार मासे पूर्ण थाय छे. (वझे पक्षनी एकादशी होवाथी अगीयार पखवानीये तप पूरो थाय छे. एग पण कोइ आचार्यनो मत छे.) उद्यापन लघु पंचमीनी पेठे करवुं. विशेष एटदो के आ तपमां अग्यार अंग लखाववा तथा अगीयार अगी-

यार वस्तु ढोकवी. आ तप करवाथो आगमना बोधनी प्राप्ति थाय ठे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

१ श्री आचारांग सूत्राय नमः	२ श्री सुयगरांग सूत्राय नमः
३ श्री गण्डांग " "	४ श्री समवायांग " "
५ श्री जगवती " "	६ श्री ज्ञाता धर्मकथांग " "
७ श्री उपासक दशांग " "	८ श्री अंतकृत दशांग " "
९ श्री अनुचरोववाङ्ग " "	१० श्री प्रश्न व्याकरण " "
११ श्री विपाक " "	

३२ संवत्सर तप.

सांवत्सरं तपः सांवत्सरिकै पाद्दिकेऽपि च ।

चातुर्मासे कृते दोचे क्रियते तदुदीर्यते ॥ १ ॥

एक वर्षमां निश्चे जे तप कराय ते सांवत्सर तप कहेवाय छे, तेमां पाद्दिक आलोचना एटवे

पंदर दिवसनी आद्वोचना माटे दरेक चौदशे उपवास करवो. ते अर्थात् बार मासनी चोवीश चतुर्दशीना उपवास करवा. तथा चातुर्मासनी आद्वोचना माटे त्रणे चोमासीए एटवे कार्तिक चोमासी, फागण चोमासी तथा अषारु चोमासीए बवे उपवास करवाथी ढ उपवास थाय. तथा संवत्सरी आद्वोचना माटे त्रण उपवास संवत्सरीना करवा. ए सर्व मळीने तेत्रीश उपवास करवा. आ तप करवाथी वर्षमां करेलां पापनो क्षय थाय छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. (बीजो वर्षीं तप जुदी जातनो छे. जुआो तप नंबर १३७.)

“ संवत्सरतपसे नमः ” गरणुं नोकारवाळी वीश. साथीया विगेरे बार बार करवा.

३३ नंदीश्वर तप.

नन्दीश्वरतपो दीपोत्सवदर्शाद्दिदीरितः ।

सप्त वर्षाणि वर्षं वा क्रियते च तदर्चनैः ॥ १ ॥

नंदीश्वरनो तप दीवाळीनी अमावास्याथी शरु करवानो कहेळो छे. ते सात वर्षे अथवा एक

वर्षे ते (नंदीश्वर) नी पूजा वने पूर्ण कराय छे.

नंदीश्वरद्वीपमां रहेदा चैत्योनी आराधना माटे आ तप कहेदो छे. तेमां दीवाळीनी अमावास्याने रोज पढ उपर नंदीश्वरनुं चित्र काढी तेनी पूजा करवी. ते दिवसे शक्ति प्रमाणे उपवास, आंबिद्व, एकासणुं के निवी करवी. पछी दरेक अमावास्याए तेज तप करवो. ए प्रमाणे सात वर्ष करवो. अथवा एक वर्ष सुधी करवो. उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधिए जिनपूजा करीने सुवर्णना करावेदा नंदीश्वरनी पासे बावन बावन जातिना मोदक, फळ, पुष्प, पकवान्न विगेरे ढोकवां. साधुपूजा, संघपूजा, संघवात्सल्य विगेरे करवुं. आ तप करवाथी आठ जेवे मोक्ष प्राप्त थाय छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. बीजीरीत.

उपर जे सात वर्ष सुधी तप करवानुं दख्युं छे. तेमां मतांतर आ प्रमाणे छे—दीवाळीनी अमावास्याए शरु करीने तेर अमावास्या सुधी तप करवो. पछी फरीथी दीवाळीनी अमावास्याए शरु करी तेर अमावास्याए पूरो करवो. ए प्रमाणे चार वार करवो. आ प्रमाणे करवाथी पण सात

वर्षे पूरो थाय छे. उपवास ५२ थाय छे.

एक वर्षना संबंधमां पण मतांतर आ प्रमाणे छे—दीवाळीनी अमावास्याए छठ करवो. पछी दरेक पुनम तथा अमावास्याए छठ करवो. ए रीते तेर महिने आ तप पूर्ण थाय छे. एटले ३६ छठना ५२ उपवास थाय छे.

“ नंदीश्वरद्वीपतपसे नमः ” नोकारवाळी वीश. साथीआ विगेरे बार बार करवा.

३४ पुंढरीक तप. (चैत्री पुनम तप)

सप्त वर्षाणि वर्षं वा पूर्णिमायां यथाबलम् ।

तपः प्रकुर्वतां पुंढरीकाख्यं तप उच्यते ॥ १ ॥

पुंढरीक एटले श्री ऋषभदेवना पहेद्वारा गणधरनी आराधना माटे आ तप छे, तेथी पुंढरीक तप कहेवाय छे, ते गणधर चैत्री पूर्णिमाने रोज सिद्धाचळ पर सिद्धि पद पाम्या छे तेथी ते दिवसे श्री पुंढरीक स्वामीनी प्रतिमानी पूजा करवी, तथा शक्ति प्रमाणे उपवास एकासणादिक तप क-

रवो, कसुंबी रंगवाळा वस्त्रथी पूजा करवी. कसुंबी रंगनी पीळ करवी, नेत्रांजन करवुं, हरिद्रा रागे करीने पण पूजा करवी. त्यार पछी दरेक पूर्णिमाए ते प्रमाणे तप तथा पूजा करवी. ए प्रमाणे सात वर्ष अथवा एक वर्ष सुधी करवुं. अथवा बार वर्षनी बार चैत्री पूर्णिमाज करवी. (पंदर वरस करवानुं पण बार मासिक पर्व कथामां कळुं ठे.)

जयापनमां स्त्रीए नणंदनी दीकरीने तथा पुरुषे बेननी दीकरीने घणां मांनानुं जोजन करावी हरिद्रा राग, कसुंबी वस्त्रनो जोटो, तांबूळ, कंकण, नूपुर, विगेरे आपवुं. साधु साध्वीओने रजोहरण, मुखवस्त्रिका, वस्त्र; पात्र विगेरेनुं दान देवुं. तथा घणां मांजा वहोराववा. तेमज श्रावकना सात घरे घणा मांजा देवा. आ तप करवाथी मोक्षनी प्राप्ति थाय छे. आ यति तया श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

“ श्री पुंडरीक गणधराय नमः ” नोकरवाळी वीश, साथीया विगेरे १५० दोढसो करवा.

चैत्री पुनम तपनो विधि.

पोताने स्थाने रहींने जेने तप करवो होय तेने माटे विधि कहे ठे मुख्यताथी तो श्री पुंफरीक जगवाननाज प्रतिमाजी होवां जोश्र. तेना अजावे श्री गौतम स्वामिना, तेना अजावे श्री ऋषभ-देवजीना प्रतिमाजी, तेना अजावे जे प्रभुजीनुं बिंब होय तेनी पासे विधि करवो. छेवट स्थापनाचार्य पासे पण करावो. १५० प्रदक्षिणा देवी. १५० खमासमण देवा. १५० साथीआ करवा. १५० फुलनी माळाओ चनाववी ने १५० लोगस्सनो काजसग्न करवो. जो एक साथे न थइ शके तो १०।१०।३०। ४०। अने ५०। लोगस्सनो जुदो जुदो करीने १५० नो पूरो करवो.

३५ माणिक्य प्रस्तारिका तप, (माणिक्य पावडी)

माणिक्यप्रस्तारी चाश्विनशुक्लस्य पक्षसंयोगे ।

आरभ्यैकादशिकां राकां यावद्विदध्याच्च ॥ १ ॥

माणिक्यनी प्रस्तारिकानी जेम आ तपनो विस्तार होवार्थी माणिक्य प्रस्तारिका कहेवाय ठे, ते

आश्विन शुक्ल एकादशीए आरंजी पूर्णिमा सुधी करवानो ठे. एटवे के एकादशीए उपवास, द्वादशीए एकासणुं, त्रयोदशीए नीवी, चतुर्दशीए आंबिद अने पूर्णिमाए बेसणुं करवुं. अथवा एकादशीए उपवास, द्वादशीए आंबिद, त्रयादशीए नीवी, चतुर्दशीए एकासणुं, तथा पूर्णिमाए बेसणुं ए प्रमाणे करवुं. तथा ते पांचे दिवसोमां प्रभाते सूर्योदय पहेदां स्नान पूर्वक सारा जाग्यवाळी सुवासिनी स्त्रीनुं मुखमंरुन तथा उद्वर्तन करवुं. पछी पोते पण पवित्र सुंदर वस्त्रो अथवा कसुंबी वस्त्रनुं युगद पहेरीने तथा संपत्ति प्रमाणे अदंकारो पहेरीने अखंरु अकृतनी अंजळी जरीने ते उपर एक जातिफळ (जायफळ) मूकी मंगदोचार पूर्वक चैत्यने प्रदक्षिणा करीने ते अंजळीं जिनेश्वर पासे मूकवी. पछी बीजी प्रदक्षिणामां श्रीफळ मूकवुं. त्रीजी प्रदक्षिणामां कीट तथा पर्ण सहित बीजोरुं अकृतनी अंजळीं उपर मूकवुं. तथा चोथी प्रदक्षिणामां अकृतनी अंजळीं उपर सोपारी मूकी प्रदक्षिणा करीने अंजळीं देव पासे मूकवी. पछी सात धान्य, द्रवण, एकसो आठ हाथ वस्त्र, एकसो आठ राती चणोठी, तथा कसुंबी वस्त्र देव पासे मूकवुं. आ प्रमाणे चार वर्ष सुधी

करवुं. जघ्यापनने विषे एकसो आठ पूर्ण कुंज दीवा सहित देव पासे ढोकवा. तथा एक रुपानो दीवो सुवर्णनी वाट सहित ढोकवो. संघपूजा संघवात्सद्य करवुं. आ तप करवाथी निर्मळ गुणनी प्राप्ति थाय बे. आ यति तथा श्रावकने करवा लायक आगाढ तप बे.

“ माणिक्य प्रस्तारिका तपसे नमः ” नोकरवाळी वीश. सार्थीआ विगेरे बार बार करवा.

३६ पद्मोत्तर तप. (कमळनी ओळी)

प्रत्येकं नवपद्मेष्वष्टाष्ट प्रत्येकसंख्यया ।

उपवासा मीद्विताः स्युर्द्वासप्ततिरनुत्तराः ॥ १ ॥

पद्म षटले कमळनी जेम दळ्ळी वने उत्कृष्ट होवाथी आ तप पद्मोत्तर नामे कहेवाय बे. ते-
मां नव पद्मोने विषे दरेक पद्ममां आठ आठ पांखणी होवाथी ते दरेकनो एकांतर एकासणाना
पारणावाळो एक एक उपवास करवो. एवी रीते नववार करवुं तेथी आ तप बोंतेर उपवास अने
बोंतेर एकासणाए करीने पूर्ण थाय बे. आ तप शुक्ल पद्मनी नवमीने रोज शरु करवो. जघ्यापनमां

मोटी स्नात्र विधि ए जिनपूजा करवी. आठ पांखनीवाळा सुवर्णना नव कमळ करावी प्रभु पासे ढोकवा. साधुने अन्नादिकनुं दान देवुं. संघपूजा, संघवात्सल्य करवुं. आ तप करवाथी मोटी द्वादशी प्राप्त थाय ठे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

“ पद्मोत्तरतपसे नमः ” अथवा “ नमो अरिहंताणं ” ए पदनी नोकारवाळी वीश गणवी. तथा सार्थीया विगेरे बार बार करवा.

३७ समवसरण तप.

श्रावणमद्य ज्ञाद्रपदं कृष्णप्रतिपदमिहादितां नत्वा ।

षोडश दिनानि कार्यं वर्षचतुष्कं स्वशक्त्या तपः ॥ १ ॥

समवसरणी आराधना माटे आ तप छे. तेमां गुजराती श्रावणवद एकमने दिवसें आरंजीने पोतानी शक्ति प्रमाणे बेसणुं अथवा एकासणुं विगेरे करवुं. ए रीते सोळ दिवस करवुं. हमेशां समवसरणी पूजा करवी. आ प्रमाणे चार वर्ष करवुं. उद्यापने (दर वरसे) समवसरणी मोटी

स्नात्र विधि ए पूजा करी छ विगइनी वस्तुओना थाळ (पकवान्न फळ विगेरे) ढोकवा. संघवात्स-
द्वय, संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ साक्षात् तीर्थकरनुं दर्शन थाय ते छे. आ साधु तथा श्रावक-
ने करवानो आगाढ तप छे.

प्रवचनसारोद्धार विगेरेमां एवुं कह्युं ठे के—पहेले वरसे सोळ एकासणां, बीजे वरसे
सोळ नीवी, त्रीजे वरसे सोळ उपवास करवा.^१

जो लागट उपवास न करीं शके तो चार चार उपवासने आंतरे पारणुं करवुं एम जैन प्रबो-
धमां कह्युं ठे. पण चारे वरस आ रीतेज उपवास करवानुं दखे ठे, आ तपने मोटुं
समवसरण पण कहे ठे.

जो लागट उपवास न करी शके तेने माटे बीजी रीत ए ठे के—पहेले दिवसे एकासणुं, बीजे
दिवसे नीवी, त्रीजे दिवसे आंबिल, चोथे दिवसे उपवास. ए एक ओळी थइ. एवी चार ओळी
करवाथी सोळ दिवस थाय. ए रीते पण चार वरस करवुं. (प्रत नं. अ)

^१ प्रत नं. अ मां पण आ रीत ठे.

समवसरण तप. (बीजुं)

आ तपने नानुं समवसरण पण कहे ठे. आ तप श्रावण वद चोथथी आरंज करी नादरवा शुदी चोथने दिवसे एटवे सोळ दिवसे पूर्ण करवुं. तेमां (एकासणादिक) यथाशक्ति तप करवो. उ-
द्यापन विगेरे उपर प्रमाणे. (आचार दिनकर.)

चार श्रैणीनां चार प्रकारे गरणां विगेरे नोचे प्रमाणे.

	सा०	ख०	द्वो०	नो०		सा०	ख०	द्वो०	नो०
श्री नावजिनाय नमः	१०	१०	१०	२०	श्री श्रुतसमवसरणजिननाथाय नमः	९	९	९	२०
श्री मनःपर्यव अर्हते नमः	१२	१२	१२	२०	श्री केवळि जिनाय नमः	८	८	८	२०

३७ समवसरण तप.

एकासणाश्एहिं नद्वय चउक्कगम्मि सोलसहिं ।

होइ समोसरणतवो, तप्पूआ पुव्वविहिण्हिं ॥ १ ॥

(प्रवचन सारोद्धार गाथा ५६५)

आ तप एकासणादिके करीने एटवे चार एकासणां, चार नीवी, चार आंबिल तथा चार उपवास करवाथी थाय बे. अर्थात् पहेले दिवसे एकासणुं, बीजे दिवसे नीवी, त्रीजे दिवसे आंबिल अने चोथे दिवसे उपवास, ए प्रथम श्रेणी थइ. एवी चार श्रेणीए एटवे सौळ दिवसे आ तप पूरो थाय छे. आ तप श्रावण कृष्ण चतुर्थीथी आरंजनी जाऊपद शुक्ल चतुर्थीए एटवे संवत्सरीने दिवसे पूर्ण करवो. ए रीते चार वर्ष सुधी करवुं. अथवा श्रावण कृष्ण चतुर्थीथी जाऊपद शुक्ल चतुर्थी सुधी सोळे उपवास करवा, अथवा श्रावण कृष्ण प्रतिपद्थी आरंज करवो तेमां प्रथम चार उपवास करी पारणे एकासणुं अथवा बेसणुं करवुं. एवी रीते चार श्रेणीए करी संवत्सरीने दिवसे पूर्ण करे. ए रीते चार वर्ष करवुं. हंमेशां समवसरणीनी पूजा करवी.

उद्यापने जिन पूजा पूर्वक थाळ ४ नैवेद्य जरीने मूकवा.

(समवसरणनो तप पूरो थया पछी पांचमे वरसे सिंहासन तप अवश्य करवो जोइए एवी प्रवृत्ति बे. ते तप माटे नंबर १४६ वाळो तप जुत्रो. समवसरण तपनी साथे साथे पण सिंहासन

तप थइ शके बे. आ तप एक वर्षमां करवो होय तो वर्षे वर्षे ओळी नहीं करतां एक वर्षमां ज बधी ओळी करवाधी पण थाय बे.)

३८ श्रीवारि गणधर तप.

चरमजिनस्यैकादशशिष्यगणधारिणस्तदर्थं च ।

प्रत्येकमनशनान्यप्याचास्तान्यथ विदध्याच्च ॥ १ ॥

गणधरनी आराधना माटे जे तप ते गणधर तप कहेवाय बे. तेमां श्री वर्धमान स्वामीना अगीयार गणधरो बे, तेमनी आराधना माटे दरेक गणधरने आश्रीने एकांतर अगीयार अगीयार उपवास अथवा अगीयार अगीयार एकांतर आंबिल करवा. (मतांतरे दरेक गणधर आश्रीने एक एक उपवास अथवा आंबिल करवानुं पण कह्युं बे.) उद्यापनमां अगीयार अगीयार चारित्रना उपकरण साधुने आपवा. गणधरनी मूर्तिनी पूजा करवी. संघ वात्सल्य संघ पूजा करवी. आ तपनुं फळ केवळज्ञाननी प्राप्ति थाय ते बे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप बे. गरणुं विगेरे

नीचे प्रमाणे (जे गणधरनो तप चालतो होय ते नामनुं गरुणुं गणवुं.)

उपरनो आ तप वैशाख शुदि ११ थी शरु करवामां आवे छे. ते दिवसे श्री गणधरना देव वांदे. आ तप ११ बट्ट करीने पण कराय छे.

	सा०	ख०	द्वो०	नो०		सा०	ख०	द्वो०	नो०
१ श्री इन्द्रचूति गणधराय नमः	११	११	११	२०	७ श्री मौर्यपुत्र गणधराय नमः	११	११	११	२०
२ श्री अग्निचूति गणधराय नमः	११	११	११	२०	८ श्री अकंपित गणधराय नमः	११	११	११	२०
३ श्री वायुचूति गणधराय नमः	११	११	११	२०	९ श्री अचक्षत्रात् गणधराय नमः	११	११	११	२०
४ श्री व्यक्तचूति गणधराय नमः	११	११	११	२०	१० श्री मेतार्य गणधराय नमः	११	११	११	२०
५ श्री सुधर्मस्वामि गणधराय नमः	११	११	११	२०	११ श्री प्रजास गणधराय नमः	११	११	११	२०
६ श्री मंजित गणधराय नमः	११	११	११	२०					

३९ अशोकवृक्ष तप,

आश्विनशुक्लप्रतिपदमारज्य तिथीश्च पंच निजशक्त्या ।
कुर्यात्तपसा सहिताः पंच समा इदमशोकतपः ॥ १ ॥

अशोक वृद्धनी जेम आ तप मंगलकारी होवाथी अशोक तप कहेवाय ठे. तेमां आश्विन शुक्ल पक्षनी एकमने दिवसे आरंजोने शुद्ध पांचम सुधी एटले पांच दिवस सुधी शक्ति प्रमाणे एकासणादिक तप करवो. हमेशां अशोक वृद्ध सहित श्री जिनेश्वरनी पूजा करवी. आ प्रमाणे पांच वर्ष करवुं. (जैन प्रबोधमां तथा जैन धर्मसिंधुमां एवुं द्रख्युं ठे के—आसो मासमां पंदर उपवास अने पंदर एकासणां एकांतरे करवा. आ रीते करीए तो एकज वर्षे आ तप पूर्ण थाय छे.) उद्यापनमां अशोक वृद्ध सहित नवीन जिनबिंब करावी विधि प्रमाणे प्रतिष्ठा कराववी. छ ऋतुनां पुष्प फळ, सोपारी विगेरेथी पूजा करवी. यथाशक्ति फळ, मोदक, नैवेद्य ढोकवा. आ तपनुं फळ सर्व सुखनी प्राप्ति छे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

“ अशोकवृद्धतपसे नमः ” नोकारवाळी वीश. साथीया विगेरे बार बार करवा.

४० एकसोसीत्तेर जिन तप (विजय ओळी तप)

सप्ततिशतजिनानामुद्दिश्यैकैकजक्तं च । कुर्वाणानामुद्यापनात्तपः पूर्यते सम्यक् ॥ १ ॥

एकसो सीत्तेर जिनेश्वरोनी आराधना माटे आ तप बे. तेमां एकसो सीत्तेर तीर्थकरोने आ-
 श्रीने आंतरा रहित एक एक एकासणुं करवुं एटवे एकसो सीत्तेर लगोद्वग एकासणां करवां. अ-
 थवा तो वीश एकासणां लगोद्वग करीने पढी एक पारणुं करवुं. ए प्रमाणे आठ वार करवाधी
 एकसो साठ एकासणां थाय ते पढी १० एकासणा करवा एटवे १७० एकासणाने नव पारणां
 थाय बे. अथवा एकांतरा एकसो ने सीत्तेर उपवास करवानुं पाण केटवाकना मतमां बे. उद्यापन-
 मां मोटी स्नात्र विधिण् जिनपूजा करीने एकसो सीत्तेर पक्वान्न, फळ, पुष्प विगेरे ढोकवां. संघ
 पूजा, संघवात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ आर्यक्षेत्रमां जन्म थाय ते बे. जे दिवसे जे तीर्थकरनो
 तप चादतो होय, ते दिवसे ते तीर्थकरना नामनुं गरणुं गणवुं. साथीया, खमासणा अने काठ-
 स्सग्ग बार बार समजवा. नोकरवाळी वीश वीश गणवी. गरणुं नीचे प्रमाणे गणवुं.

श्री जंबूद्वीपना प्रथम महाविदेहे जिननाम.

१ श्री जयदेव सर्वज्ञाय नमः । २ श्री कर्णज्ज सर्वज्ञाय नमः । ३ श्री लक्ष्मीपति सर्वे । ४ श्री अनन्तहर्ष सर्वे ।

१ श्री गंगाधर स० ।	१२ श्री जलधर स० ।	१९ श्री हरिहर स० ।	२६ श्री महेश्वर स० ।
६ श्री विशालचंद्र स० ।	१३ श्री युगादित्य स० ।	२० श्री रामेन्द्र स० ।	२७ श्री ऋषभदेव स० ।
७ श्री प्रियंकर स० ।	१४ श्री वरदत्त स० ।	२१ श्री शान्तिदेव स० ।	२८ श्री सौम्यकांति स० ।
८ श्री अमरादित्य स० ।	१५ श्री चंद्रकेतु स० ।	२२ श्री अनन्तकृतस० ।	२९ श्री नेमिप्रज स० ।
९ श्री कृष्णनाथ सर्व० ।	१६ श्री महाकाय स० ।	२३ श्री गजेन्द्र स० ।	३० श्री अजितजघ्न स० ।
१० श्री गुणगुप्त स० ।	१७ श्री अमरकेतु सर्व० ।	२४ श्री सागरचंद्र स० ।	३१ श्री महीधर स० ।
११ श्री पद्मनाभ स० ।	१८ श्री अरायवास स० ।	२५ श्री लक्ष्मीचंद्र स० ।	३२ श्री राजेश्वर स० ।

(धातकी खंरुना प्रथम महाविदेहे जिन नाम.)

१ श्री वीरचंद्र सर्वज्ञाय नमः ।	६ श्री क्षेमंकर स० ।	११ श्री निष्पापनाथ स० ।	१६ श्री अमृतवाहन स० ।
२ श्री वत्ससेन स० ।	७ श्री मृगांकनाथ स० ।	१२ श्री वसुंधराधिप स० ।	१७ श्री पूर्णचंद्र स० ।
३ श्री नीलकान्ति स० ।	८ श्री मुनिमूर्ति स० ।	१३ श्री मद्धीनाथ स० ।	१८ श्री रेवांकित स० ।
४ श्री मुंजकेशि स० ।	९ श्री विमलनाथ स० ।	१४ श्री वनदेव स० ।	१९ श्री कटपशाख स० ।
५ श्री रुक्मिण स० ।	१० श्री आगमिक सर्व० ।	१५ श्री वलभृत्स० ।	२० श्री नक्षिनीदत्त स० ।

११ श्री विद्यापति स० ।   १४ श्री प्रज्ञंजन स० ।   १७ श्री मुनिचंद्र स० । (महात्मीयस०)   २० श्री ज्ञानानंद स० ।
 १२ श्री सुपार्श्वनाथ स० ।   १५ श्री विशिष्टनाथ स० ।   १८ श्री ऋषिपाद स० ।   २१ श्री महावीर स० ।
 १३ श्री ज्ञानुनाथ स० ।   १६ श्री जलप्रज्ञ स० ।   १९ श्री कुमुदसुत स० ।   २२ श्री तीर्थेश्वर स० ।

(धातकी खंरुना द्वितीय महाविदेहे जिन नाम.)

१ श्री धर्मदत्त सर्वज्ञाय नमः ।	ए चन्द्रप्रज्ञ स० ।	१७ मुनिचंद्र स० ।	१५ कपिलनाथ स० ।
२ ज्ञानिपति स० ।	१० ज्ञानिपाद स० ।	१८ महेंद्रनाथ स० ।	१६ प्रजाकर स० । स० ।
३ मेरुदत्त स० ।	११ सुमतिषेण स० ।	१९ शशांक स० ।	१७ जिनदीक्षित स० ।
४ सुमित्र स० ।	१२ अतिच्यु (श्रु) त स० ।	२० श्री जगदीश्वर	१८ सकलनाथ स० ।
	। (अच्युत स०)	सर्वज्ञाय नमः ।	
५ श्रीषेणनाथ स० ।	१३ तीर्थज्ञूति स० ।	२१ देवेन्द्रनाथ सर्व० ।	१९ शीलारनाथ स० ।
६ प्रज्ञानन्द स० ।	१४ द्वल्लितांग स० ।	२२ गुणनाथ स० ।	२० वज्रधर स० ।
७ पद्माकर स० ।	१५ अमरचंद्र स० ।	२३ उद्योतनाथ स० ।	२१ सहस्रार (ज) स० ।
८ महाघोष स० ।	१६ समाधिनाथ स० ।	२४ नारायण स० ।	२२ अशोकाख्य स० ।

(श्री पुष्करार्द्धे प्रथम महाविदेहे जिन नाम.)

१ श्री मेघवाहन सर्वज्ञाय नमः ।	६ महामहेंद्र स० ।	१७ सिद्धार्थनाथ स० ।	२५ द्दरथ स० ।
२ जीवरक्षक स० ।	१० अमरचूति स० ।	१८ सफद्वनाथ स० ।	२६ महायशा स० ।
३ महापुरुष स० ।	११ कुमारचंद्र स० ।	१९ विजयदेव स० ।	२७ उष्मांक स०
४ पापहर स० ।	१२ वारिपेण स०	२० नरसिंह स० ।	२८ प्रद्युम्ननाथ स० ।
५ मृगांकनाथ स० ।	१३ रमणनाथ स० ।	२१ शतानंद ।	२९ महातेज स० ।
६ सूरसिंह स० ।	१४ स्वयंभू स० ।	२२ वृंदारक स० ।	३० पुष्पकेतु स० ।
७ जगत्पूज्य स० ।	१५ अचक्षनाथ स० ।	२३ चंद्रातप स० ।	३१ कामदेव स० ।
८ सुमतिनाथ स० ।	१६ मकरकेतु स० ।	२४ चित्र (चंद्र) गुप्त स० ।	३२ समरकेतु स० ।

(पुष्करार्द्धे द्वितीय महाविदेहे जिन नाम.)

१ प्रसन्नचंद्र सर्वज्ञाय नमः ।	४ सुवर्णबाहु स० ।	७ विमलचंद्र स० ।	१० वज्रसेन स० ।
२ महासेन स० ।	५ कुरुचंद्र (कुरुविंद) स० ।	८ यक्षोधर स० ।	११ विमलबोध स० ।
३ वज्रनाथ स० ।	६ वज्रवीर्य स० ।	९ महाबल स० ।	१२ जीमनाथ स० ।

- १३ मेरुप्रज्ञ स० । १८ प्रतिमाधर स० ।
 १४ जङ्गुप्त स० । १९ अतिश्रेय स० । (अजितनाथ स०) ।
 १५ सुदढासिंह स० । २० कनककेतु स० ।
 १६ सुव्रत स० । २१ अजितवीर्य स० ।
 १७ हरिचंद्र स० । २२ फट्गुमित्र स० ।
 १ जंबूछीपे नरतक्षेत्रे-श्री अजितनाथ सर्वज्ञाय नमः ।
 २ धातकीखंडे प्रथम नरतक्षेत्रे-श्री सिद्धांतनाथ सर्व० ।
 ३ धातकीखंडे द्वितीय नरतक्षेत्रे-श्री करणनाथ स० ।
 ४ पुष्करार्धे प्रथम नरतक्षेत्रे-श्री प्रज्ञासनाथ स० ।
 ५ पुष्करार्धे द्वितीय भरतक्षेत्रे-श्री प्रज्ञावकनाथ स० ।

- २३ ब्रह्मचूत (ति) स० । २८ महीधर स० ।
 २४ हित (दिन) कर स० । २९ कृतब्रह्म स० । (कृतवर्म स०) ।
 २५ वरुणदत्त स० । ३० महेंद्र स० ।
 २६ यशः कीर्ति स० । ३१ वर्धमान स० ।
 २७ नागेंद्र स० । ३२ सुरेंद्रदत्त स० ।
 ६ जंबूछीपे ऐरवतक्षेत्रे-श्री चंद्रनाथ स० ।
 ७ धातकीखंडे प्रथम ऐरवतक्षेत्रे-श्री जयनाथ स० ।
 ८ धातकीखंडे द्वितीय ऐरवतक्षेत्रे-श्री पुष्पदन्त स० ।
 ९ पुष्करार्धे प्रथम ऐरवतक्षेत्रे-श्री अग्राहिक सर्व० ।
 १० पुष्करार्धे द्वितीय ऐरवतक्षेत्रे-वद्वि (व) नद्र सर्वज्ञाय नमः ॥

आ तप जैन प्रबोध विगेरेमां पण ठे.

४१ नवकार तप.

नमस्कारतपश्चाष्टषष्टिसंख्यैकनक्तकैः । विधीयते च तत्पादसंख्यायास्तु प्रमाणतः ॥ १ ॥

नवकार मंत्रनी आराधना माटे जे तप, ते नवकार तप कहेवाय ठे. तेमां पहेला पदमां सात वर्षां छे. तेथी तेना सात उपवास अथवा सात एकासणां करवा, बीजा पदमां पांच अक्षर होवाथी पांच उपवास अथवा पांच एकासणां करवां. त्रीजा पदना सात, चौथा पदना सात, पांचमाना नव, तथा षष्ठा, सातमा, आठमाना आठ आठ अने नवमाना नव उपवास अथवा एकासणां करवां. आ प्रमाणे करवाथी अरुसठ उपवास अथवा एकासणां थाय छे. आ उपवास अथवा एकासणां लगोलग करवा, अथवा शक्ति न होय तो संपदाए संपदाए पारणुं करीने करवा. (संपदा उपर प्रमाणे जाणवी. पण आठमा अने नवमा पदनी संपदा एकज गणवी.) उपवास करे तो एकांतरा पण करे.^१ तेमां पारणे बेसणुं तेविहारुं करवुं.

उद्यापनमां रूपाना पतरा उपर सुवर्णनी द्वेखणवती पंचपरमेष्ठिनो मंत्र^२ द्वाखीने ज्ञानपूजा क-

१ आठमा अने नवमा पदे सात षष्ठ तथा एक अहम करवो एवो संपदाय ठे,

२ बीजा प्रतिओमां कस्तूरीथी द्वाखवातुं कहेलुं ठे.

रवी. अरुसठ अरुसठ फळ, पुष्प, रुपानाणुं, पक्वान्न, विगेरे ढोकवां. गुरुपूजा, संघपूजा, संघवात्स-
द्व्य करवुं. पोतपोतानी संपदानुं गरणुं गणवुं. साथीया विगेरे नीचे प्रमाणे.

	सा०	ख०	लो०	नो०		सा०	ख०	लो०	नो०
पहेली संपदाए नमो अरिहंताए	७	७	७	२०	बीजी संपदाए नमो सिद्धार्थ	५	५	५	२०
त्रीजो " नमो आयरियाणं	७	७	७	२०	चोथी " नमो उवज्जायाणं	७	७	७	२०
पांचमी " नमो ढोए सव्वसाहूणं	९	९	९	२०	ढही " एसो पंच नमुक्कारो	८	८	८	२०
सातमी " सव्वपावपणासणो	८	८	८	२०	आठमी " मंगद्वारणंचसज्वेसिं पढमं	१७	१७	१७	२०
					हवइ मंगदं				

आ पपनुं फळ सर्व सुखनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ यति तथा श्रावकने करवानो
अनागाढ तप छे.

नवकार पदनो तप सेनप्रक्षमां आ प्रमाणे दखेद्व ठे.

प्रथम पदना सात अक्षर माटे द्वागठ सात उपवास करवा. बीजाना पांच अक्षर माटे पांच

॥ उपवास द्वागठ करवा. एवी रीते सात पद सुधी दरेक संपदाना अङ्करो प्रमाणे उपवासो द्वागठ करे अने आठमी नवमी संपदाए शक्ति होय तो १७ उपवास एकी साथे करे ने शक्ति न होय तो पहेला आठ करी पारणुं करी फरीं नव उपवास करे. दरेक पदनुं गरणुं एक एक द्वाख गणे अने जो आठमी नवमी जेगी करे [१७ उपवास द्वागठ करे] तो ए बे पदनो जेगो बे द्वाख जाप करे.

प्रथम पदनो तप करे त्यारे सात दिन सुधी “नमो अरिहंताणं” नो एक द्वाख जाप करे, एवी रीते जे जे पदनो तप करे ते ते पदनो जाप एक द्वाख करे अने जो शक्ति न होय तो दरेक पदनुं बे हजार गरणुं गणे. साथीया खमासमण विगेरे पूर्वनी पेठे जाणवां.

४१
चौद पूर्व तप,

शुक्लपद्मे तपः कार्यं चतुर्दश चतुर्दशीः ।

चतुर्दशानां पूर्वाणां तपस्तेन समाप्यते ॥ १ ॥

चौद पूर्वनी आराधना माटे जे तप, ते चौद पूर्व तप कहेवाय बे. तेमां शुच मुहूर्ते शुद चौदशने रोज शरु करी चौद मासनी शुद चौदशे चौदशे शक्ति प्रमाणे उपवास अथवा एकास-
णादिक तप करवो. अथवा बन्ने चौदश दशने सात मासे तप पूरो करवो. (आ चतुर्दशी तप
पण कहेवाय बे.) अथवा शुद चौदशने दिवसे आरंज्जिने दगोदग चौद दिवस सुधी एकासणां
करी पूरो करवो. प्रथम आगमनी स्थापना करवी. वासक्षेपथी तेनी पूजा करवी. ज्ञान पासे नीचे
बताव्या प्रमाणे नित्य साधीया करवा. नित्य चैत्यवंदन करवुं. ज्ञाननी यथाशक्ति रुपानाणे पूजा
करवी. ज्ञाननी पूजा जणाववी. स्तवनने स्थाने ज्ञाननी पूजा कहेवी. (बेहे दिवसे वरघोको
चकाववो.)

ज्यापन ज्ञानपंचमीनी पेठे करवुं. (जुओ नंबर ४७ अथवा ४६) विशेष एटलो के १४ पु-
स्तको दखावीने मूकवां. तथा चौद चौद पदार्थो—उपकरणो देवां. गुरुपूजा, संघपूजा, संघना-
त्सदय विगेरे करवुं. आ तपनुं फळ सम्यक् श्रुतज्ञाननी प्राप्ति थाय ते बे. आ साधु तथा श्रावक-

ने करवानो आगाढ तप ठे. गुणुं विगेरे नीचे प्रमाणे. जे पूर्वनो तप चादततो होय ते पूर्वतुं गणुं.

चौद पूर्वना नाम.

	सा०	ख०	लो०	नो०		सा०	ख०	लो०	नो०
१ श्री उत्पादपूर्वाय नमः	१४	१४	१४	२०	८ कर्मप्रवाद पूर्वाय नमः	३०	३०	३०	२०
२ श्री आग्रायणी पूर्वाय नमः	२६	२६	२६	२०	९ प्रत्याख्यानप्रवाद पूर्वाय नमः	२०	२०	२०	२०
३ वीर्यप्रवाद पूर्वाय नमः	१६	१६	१६	२०	१० विद्याप्रवाद पूर्वाय नमः	१५	१५	१५	२०
४ अस्तिप्रवाद पूर्वाय नमः	२८	२८	२८	२०	११ कव्याणप्रवाद पूर्वाय नमः	१२	१२	१२	२०
५ ज्ञानप्रवाद पूर्वाय नमः	१२	१२	१२	२०	१२ प्राणावाय पूर्वाय नमः	१३	१३	१३	२०
६ सत्यप्रवाद पूर्वाय नमः	२	२	२	२०	१३ क्रियाविज्ञान पूर्वाय नमः	३०	३०	३०	२०
७ आत्मप्रवाद पूर्वाय नमः	१६	१६	१६	२०	१४ लोकविदुसार पूर्वाय नमः	२५	२५	२५	२०

४२ चतुर्दशी तप.

शुक्ल पक्षनी चतुर्दशने दिवसे जे तप करवानो होय ते तपने चतुर्दशी तप कहिए. ते

॥ तपमां चौद शुक्र पङ्कनी चतुर्दशीओए एकासणादि यथाशक्तिए करवामां आव ठे. उद्यापनमां चौद जातिना धान्यो तथा चौद फलादि ज्ञान पासे वा प्रचु पासे धरायठे.

शुक्र अग्यारश ११ मास सुधी करवी अने शुक्र चौदश १४ मास उपवासथी करवी. ते बने तपमां मौनपणाथी रहेवुं. ते तपने श्रुतदेवी तप पण कहे ठे. एम एक प्राचीन प्रतिमां दखेवुं छे.

४३ एकावळी तप.

एकद्वित्र्युपवासैः काहलिके द्वे तथा च दामिके ।

वसुसंख्यैश्चतुर्थैः श्रेणी कनकावलीवच्च ॥ १ ॥

चतुस्त्रिंशच्चतुर्थैश्च पूर्यते तरलः पुनः ।

समाप्तिमेति साधूनामेवमेकावली तपः ॥ २ ॥

एक आवळीनी जेम उपवास करवाथी एकावळी तप थाय ठे, तेमां प्रथम एक उपवास पढी

पारणुं, पढी बे उपवास उपर पारणुं, पढी त्रण उपवास उपर पारणुं, एम करवाथी प्रथम काहलिका थाय बे. पढी एकांतर पारणावाळा आठ उपवास करवा, तेणे करीने काहलिकानी नीचे दानिम पुष्प उत्पन्न थाय बे. त्यारपढी एक उपवास उपर एक पारणुं, पढी बे उपवास उपर एक पारणुं, पढी त्रण उपवास उपर एक पारणुं, ए रीते चरुतां चरुतां सोळ उपवास उपर एक पारणुं करवाथी हारनी एक सेर पूरी थाय बे । त्यारपढी चोत्रीश उपवास एकांतर पारणां वने करवाथी ते हारनुं पदक थाय बे । त्यारपढी विद्वोमना क्रमथी एटवे सोळ उपवास उपर एक पारणुं, पंदर उपवास उपर एक पारणुं, चौद उपवास उपर एक पारणुं, एम उतरता उतरता बेवट एक उपवास उपर एक पारणुं करवाथी बीजी सेर पूरी थाय बे. । पढी पारणाना आंतरावाळा आठ उपवास करवाथी बीजा दानिमना पुष्प उत्पन्न थाय बे । त्यारपढी त्रण उपवास उपर एक पारणुं, पढी बे उपवास उपर एक पारणुं अने बेवट एक उपवास उपर पारणुं ए रीते करवाथी बीजी काहलिका पूर्ण थाय बे. आम करवाथी कुद ३३४ उपवास अने ८८ पारणां थाय बे.

उद्यापनमां बृहत्स्नात्र पूर्वक विधिथी पूजा करीने प्रतिमाने मोटो मुक्ताफळनो एक सेरनो हार पहेराववो.* संघवात्सल्य, संघपूजा, गुरुपूजा विगेरे करवुं. आ तप करवाथी निर्मळ गुणनी प्राप्ति थाय बे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप बे.

बीजी रीते एकासणुं १, नीवी १, आंबिद्व १, तथा उपवास १, ए रीते एक ओळी थइ. एवी पांच ओळी करवाथी पण एकावळी तप थाय बे (आ मतांतर विधिप्रपामां बे.)

“नमो अरिहंताणं” ए पदनी नोकारवाळी वीश गणवी, साथीया विगेरे बार बार करवा.

४४ दशविध यतिधर्म तप.

संयमादौ दशविधे धर्मे एकान्तरा अपि । क्रियन्त उपवासा यत्तत्तपः पूर्यते हि तैः ॥ १ ॥

दश प्रकारना यति धर्मनी आराधना माटे आ तप बे तेमां दश उपवास एकांतरे करवा.

* तथा सुवर्ण अक्षरमय पुस्तक द्वाखावी सुविहित मुनिने आपवुं. तेवो जोग न होय तो श्री संघना जंमारमां मूकवुं, पण पोतानी निश्राए न राखवुं.

तेणै करीने आ तप पूर्ण थाय ठे (आ तप शुक्क पद्दमां शरु थाय ठे. जैन प्रबोध) उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधिण देवपूजा करी दश दश फळ, पक्वान्न विगेरे वस्तुओ ढोकवी. तथा मुनिने वस्त्र पात्रादिकनुं दान देवुं. संघपूजा, संघवात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ शुद्ध धर्मनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

तपने दिवसे अनुक्रमे गुणणुं विगेरे नीचे प्रमाणे:—

१ क्हांतिगुणधराय नमः

६ संयमगुणधराय नमः

२ मार्दवगुणधराय नमः

७ सत्यगुणधराय नमः

३ आर्जवगुणधराय नमः

८ शौचगुणधराय नमः

४ मुक्तिगुणधराय नमः

९ अकिंचनगुणधराय नमः

५ तपोगुणधराय नमः

१० ब्रह्मचर्यगुणधराय नमः

साथीया १० खमासमाण १० काउसग्ग १० दोगस्सनो अने नवकारवाळी २० गणवी.

४५ पंचपरमेष्ठि तप

उपवासैकस्थाने आचाम्द्वैकाशने च निर्विकृतिः ॥

प्रतिपरमेष्ठि च षट्कं प्रत्याख्यानस्य ज्वतीदम् ॥ १ ॥

पांच परमेष्ठिनी आराधना माटे आ तप ठे. तेमां पहेले दिवसे उपवास, बीजे दिवसे एकद्व-
गाणुं, (मात्र एकज हाथ हाते पण बीजुं कोइ अंग हातवुं न जोइए. तथा स्थानकेज चौवीहार
करवो जोइए) त्रीजे दिवसे आंबिल, चौथे दिवसे एकासणुं, पांचमे दिवसे नीवी, षष्ठे दिवसे
पुरिमहु अने सातमे दिवसे आठ कवळ (अथवा बीजी प्रतौने आधारे बेसणुं पण ठे.) ए
प्रमाणे सात दिवसनी एक ओळी थइ. एवी पांच ओळी करवाथी ३९ दिवसे तप पूर्ण थाय ठे.

उद्यापने पंचतीर्थीबिंब जराववुं, अरिहंत, सिद्ध, आचार्य, उपाध्याय अने साधुनी जक्ति
करवी. मोदक ३९ तथा बीजी वस्तु पांच पांच प्रजु पासे ढोकवी. संघपूजा, संघवात्सल्य करवुं.
आ तपनुं फळ सर्व विघ्ननी शांति थाय ते छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

ॐ नमो अरिहंताणं	१२	१२	१२	२०
ॐ नमो सिद्धाणं	८	८	८	२०
ॐ नमो द्योए सन्वसाहूणं	२७	२७	२७	२०

ॐ नमो आयरियाणं	३६	३६	३६	२०
ॐ नमो उवज्जायाणं	२५	२५	२५	२०

४६ लघुपंचमी तप

लघुपंचम्यां द्व्यशनादि पञ्चमासोत्तरं तपः कृत्वा ।

तत्पञ्चविधं समाप्तौ समाप्यते मासपंचविंशत्या ॥ १ ॥

पंचमीने दिवसे करवानों तप ते पंचमी तप कहेवाय ठे. ते तप श्रावण, भाद्रपद, आश्विन, कार्तिक, पोष अने चैत्र, एटला मास वर्जीने बीजा मासमां शुद्ध पांचमे शरु करवो. पुरुषे अथवा स्त्रीए जिनचैत्यने विषे जात्यादिक पुष्पोवने देवपूजा करवी. पत्नी ज्ञाननुं स्थापन करी तेनी पण पुष्पादिवने पूजा करवी. पत्नी तेनी आगळ शुद्ध (अद्धत) तंडुलवने सुंदर स्वस्तिक करवो. तेना पर घृतपूर्ण दीपक पांच वाटवाळों देदीप्यमान मूकवो. पासे फळ, मोदक आदि नैवेद्य

मूकबुं. पोते मस्तकपर गंध, अक्षत अने चंदनने धारण करी गुरु पासे जइ शुक्ल पंचमीतपनो आरंभ करवो. पांच मासनी शुक्ल पांचमने दिवसे बेसणुं करवुं, पछी पांच मासनी पांच शुक्ल पंचमीए एकासणुं करवुं, पछी पांच मासनी पांच शुक्ल पंचमीए नीवी करवी, पछी पांच मासनी शुक्ल पंचमीए आंबिद्व करवा, पछी पांच मासनी शुक्ल पंचमीए उपवास करवा. ए प्रमाणे पचीश मासे ते तप पूर्ण थाय छे. कोइ गच्छमां पचीशे मासनी दरेक पंचमीए जेवी रीते आरंभ कर्यो होय एटले के बेसणुं के एकासणुं के नीवी विगेरे जे तपवने आरंभ कर्यो होय तेज तप करवानी पद्धति छे.

अथवा आ तप उपर प्रमाणे शुक्ल पंचमीए आरंभ करी शुक्ल तथा कृष्ण एम बन्ने पंचमी तइ पचीश पंचमीए एटले एक वर्षे पूर्ण करवामां आवे छे. (नं. अ.)

अथवा उपर प्रमाणे शुक्ल पंचमीए आरंभ करी शुक्ल तथा कृष्ण एम बन्ने पंचमी तइ पांच पंचमीए आ तप पूरो करवामां आवे छे. तेमां उद्यापने पक्वान्न फल विगेरे तथा ज्ञानना

उपकरण पांच पांच ढोकवा. (नं. ग.)

अथवा शुक्ल पंचमीए शरु करी दरेक पंचमीए उपवास करवो. ए रीते पचीश पंचमीए एटवे एक वर्षे तप पूर्ण करवो. (पं. बु.)

उद्यापनमां जिनप्रतिमानी मोटी स्नात्र विधि पूर्वक पूजा करवी. पांच पांच विविध प्रकारना पक्वान्न, फळ, रुपानाणुं विगेरे ढोकवां. तथा अंग, उपांग अथवा नानी पोथी पांच दखावी साधुने वहोराववी. तेना अजावे संघना जंमारमां मूकवी. पुस्तक (ज्ञान) नी आगळ सापना, पाटी, रुमाद, दोरी, पींठी, नोकारवाळी, वासद्धेपनो वावटो अथवा दाबनो, देखण, खमीत्रो, मुखवच्चिका, दांनो, रजोहरण, ठवणी, ओघानो पाटो, छाबनी, अंगदूहणां, सुखड, वासद्धेप विगेरे ज्ञान, दर्शन तथा चारित्रना उपगरणो सर्वे पांच पांच ढोकवा. पांच प्रकारना धान्य ढोकवा. संघपूजा, संघवा-त्सव्य, गुरुनक्ति विगेरे करवुं. आ तपनुं फळ ज्ञाननो लाज थवारूप बे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप बे. आ तप मुख्यताए करी ज्ञानने उद्देशीने बे, तेमां ज्ञान दखावुं तथा

तेनां उपगरणो कराववां एनी आवश्यकता बे. ज्ञान दखाववानो महिमा आचारोपदेशमां
आ प्रमाणे वर्णव्यो बे—

द्विखाप्यागमशास्त्राणि यो गुणिभ्यः प्रयच्छति ।

तन्मात्राद्द्वारसंख्यानि वर्षाणि त्रिदशो जवेत् ॥ १ ॥

अर्थ—जे माणस आगम शास्त्रो दखावीने गुणी मुनित्रोने आपे बे, ते पुस्तकना अद्द्वार
जेटदा वर्ष देवलोकमां वसे बे. (इत्यादि.)

“ॐ नमो नाणस्स” पदनी नोकारवाळी वोश, साधीया विगेरे ११ करवा अथवा पांच पांच करवा.

४७ बृहत् पंचमी तप (ज्ञान पंचमी)

एवमेव तपो वर्षपञ्चकं कुर्वतां नृणाम् ।

बृहत्पञ्चमिकायास्तु तपः संपूर्यते किञ्च ॥ १ ॥

एज प्रमाणे पांच वर्ष सुधी तप करता मनुष्योने बृहत्पंचमीनुं व्रत पण पूर्ण थाय बे. आ

तपनो आरंभ लघु पंचमीनी जेम करवो. विधि पण तेज प्रमाणे जाणवो. एक वर्षेनी शुक्र पांचमे बेसणुं करवुं, बीजे वरसे एकासणुं, त्रीजे वर्षे नीवी, चोये वर्षे आंबिद्व छने पांचमे वर्षे उपवास करवा. ए प्रमाणे पांच वर्षे पूर्ण थाय बे. उद्यापन लघु पंचमीनी जेम करवुं. (जुअो तप नं. ५६) तेमां सर्वे वस्तु पचीश पचीश ढोकवी. आ तपनुं फळ महाज्ञाननी प्राप्ति थाय ते बे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप बे.

अथवा आ तप पांच वर्ष छने पांच मासनी दरेक अजवाळी पांचमे उपवास अथवा एकासणुं करवाथी पण थाय बे. गरणुं विगेरे लघु पंचमीवत् जाणवुं.

एक प्राचीन प्रतिमां लखेद बे जे रोगादि कारणे पढवानेथी पण तप पूर्ण कराय बे अने उद्यापने आद्यमां मध्यमां के अन्त्ये ज्यारे अवसर मळे त्यारे यथाशक्ति करवानुं बे. तेमां पांच पुस्तक नराववा विगेरे करवानुं बे.

आ तप उत्कृष्टथी आवी रीते पण करवामां आवे बे—दरेक शुक्र पंचमीनो उपवास जाव-

ज्जीव करवो. पांच वरस पढी उद्यापन विगेरे करवुं. गरणुं नं ४६ ना तप प्रमाणे जाणवुं.

४८ चतुर्विध संघ तप.

उपवासद्वयं कृत्वा ततः ख रस संख्यया ।

एकान्तरोपवासैश्च पूर्णं संघतपो भवेत् ॥ १ ॥

चतुर्विध संघनी आराधना साटे आ तप छे. तेमां प्रथम एक ठठ करी पारणुं करवुं. पढी एकांतर साठ उपवास करवा. ए रीते करवाथी आ तप पूर्ण थाय छे. उद्यापनमां संघवात्सल्य अने संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ तीर्थकर नाम कर्म उपार्जन थाय ते छे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

“ ॐ नमो तीर्थस्स ” नोकरवाळी वीश साथीया विगेरे बासठ बासठ अथवा पचीश पचीश करवा.

४९ घन तप.

एकद्वेकद्विद्वेकयुग्मशशिसंख्ययोपवासैश्च ।

पारणकान्तरितैरपि निरन्तरैः पूर्यतेऽत्र घनम् ॥ १ ॥

आ तप आंकनाना घननी युक्तिषु थाय छे. तेमां प्रथम एक उपवास करी पारणुं करवुं. पढी बे उपवास करी पारणुं, । पछी एक उपवास करी पारणुं, । पढी बे उपवास करी पारणुं । पछी फरीथी बे उपवास करी पारणुं, । पढी एक उपवास करी पारणुं, । पढी बे उपवास करी पारणुं, । अने पछी एक उपवास करी पारणुं करवुं. । आ रीते उपवास बार तथा पारणां आठ मळी वीश दिवशे आ तप पूरों थाय बे. उद्यापनमां मोटी स्नात्रविधिषु पूजा करी उपवासनी संख्या प्रमाणे पुष्प, फळ, मोदक विगेरे देव पासे ढोकवा. संघ वात्सल्य संघ पूजा करवी. मुनिने दान देवुं. आ तपनुं. फळ महाव्रह्मी (मोहव्रह्मी)नी प्राप्ति थाय ते बे. आ यति तथा श्रावकने करवानो आगाढ

तप ठे. “ नमो अरिहंताणं ” नोकरवाळी वीश; साथीया विगेरे बार बार करवा.

१	२	३	१
१	२	३	१

यंत्र.

५० महा घन तप.

महाघनतपः श्रेष्ठं एकद्वित्रिजिरेव हि ।

उपवासैर्नवकृत्वः पृथक्छ्रेणिमुपागतैः ॥ १ ॥

घनना आंकनाना बाहुद्वयपणाधी आ महाघन कहेवाय ठे. आ तपसां प्रथम श्रेणिए अनु-
क्रमे एक, बे अने त्रण उपवास एकांतर पारणावाळा निरंतर करवा. बीजी श्रेणिमां अनुक्रमे बे,
त्रण अने एक उपवास एकांतर पारणावाळा करवा. त्रीजी श्रेणीमां त्रण, एक अने बे उपवास,
चौथी श्रेणीमां बे, त्रण अने एक उपवास, पांचमी श्रेणीमां त्रण, एक अने बे उपवास, षष्ठी
श्रेणीमां एक, बे अने त्रण उपवास, सातमी श्रेणीमां त्रण, एक अने बे उपवास, आठमी श्रेणीमां

एक, बे अने त्रण उपवास तथा नवमी श्रेणीए बे, त्रण अने एक उपवास एकांतर पारणावाळा निरंतर करवा. आ रीते करवाची उपवास १४ तथा पारणा ३७ मळी सर्व दिन ८१ ए आ तप पूर्ण थाय बे. उद्यापने मोटो स्नात्र पूर्वक एकाशी एकाशी पुष्प, फळ, मोदक विगेरे ढोकवा. गुरु पूजा, संघ पूजा, संघ वात्सल्य विगेरे करवुं. आ तपनुं फळ चक्रवर्तीनी ऋद्धि प्राप्त थाय ते बे. आ मुनि तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप बे, “नमो अरिहंताणं ” पदनी नोकरवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१	२	३
२	३	१
३	१	२

२	३	१
३	१	२
१	२	३

३	१	२
१	२	३
२	३	१

यंत्र स्थापना.

बीजी रीत (जैन प्रबोध) (चार पर्यंत घन)

प्रथमनी रीत करतां अधिक तप करवो होय तो आ रीते करवो. प्रथम श्रेणीए एक, बे, त्रण अने चार निरंतर उपवास एकांतर पारणावाळा करवा. बीजी श्रेणीए बे, त्रण, चार अने एक. त्रीजी श्रेणीमां त्रण, चार, एक अने बे. चोथी श्रेणीमां चार, एक, बे अने त्रण. पांचमीमां बे, त्रण, चार अने एक. षष्ठीमां त्रण, चार, एक अने बे. सातमीमां चार, एक, बे अने त्रण. आठमीमां एक, बे, त्रण अने चार, नवमीमां त्रण, चार, एक अने बे. दशमीमां चार, एक, बे अने त्रण. अगीयारमीमां एक, बे, त्रण अने चार. बारमीमां बे, त्रण, चार अने एक. तेरमीमां चार, एक, बे अने त्रण. चौदमीमां एक, बे, त्रण अने चार. पंदरमीमां बे, त्रण, चार, अने एक तथा सोळमीमां त्रण, चार, एक अने बे. ए प्रमाणे अनुक्रमे निरंतर उपवास एकांतर पारणावाळा करवा. ए रीते उपवास १६० तथा पारणा ६४ मळी ३३४ दिवसे पूर्ण थाय ठे.

१	२	३	४
२	३	४	१
३	४	१	२
४	१	२	३

२	३	४	१
३	४	१	२
४	१	२	३
१	२	३	४

३	४	१	२
४	१	२	३
१	२	३	४
२	३	४	१

४	१	२	३
१	२	३	४
२	३	४	१
३	४	१	२

यंत्र स्थापना

त्रीजी रीत (पांच पर्यंत घन)

प्रथम श्रेणीए अनुक्रमे एक, बे, त्रण चार अने पांच निरंतर उपवास एकांतर पारणा-
वाळा करवा. बीजी श्रेणीए बे, त्रण, चार, पांच अने एक. तीजी श्रेणीए त्रण, चार, पांच, एक
अने बे. चौथी श्रेणीए चार, पांच, एक, बे, अने त्रण. पांचमी श्रेणीए पांच, एक, बे, त्रण अने
चार. छठी श्रेणीए बे, त्रण, चार, पांच अने एक. सातमी श्रेणीए त्रण, चार, पांच, एक, अने
बे. आठमी श्रेणीए चार, पांच, एक, बे ने त्रण. नवमी श्रेणीए पांच, एक, बे, त्रण ने चार. द-
शमी श्रेणीए एक, बे, त्रण, चार, ने पांच. अगीथारमी श्रेणीए त्रण, चार, पांच, एक ने बे. बारमी
श्रेणीए चार, पांच, एक, बे ने त्रण. तेरमी श्रेणीए पांच, एक, बे, त्रण ने चार. चौदमी श्रेणीए

एक, बे, त्रण, चार ने पांच. पंदरमी श्रेणीए बे, त्रण, चार, पांच ने एक. सोळमी श्रेणीए चार, पांच, एक, बे ने त्रण. सत्तरमी श्रेणीए पांच, एक, बे, त्रण ने चार. अठारमी श्रेणीए एक, बे, त्रण, चार ने पांच. ओगणीशमी श्रेणीए बे, त्रण, चार, पांच ने एक. वीशमी श्रेणीए त्रण, चार, पांच, एक ने बे. एकवीशमी श्रेणीए पांच, एक, बे, त्रण ने चार. बावीशमी श्रेणीए एक, बे, त्रण, चार ने पांच. त्रेवीशमी श्रेणीए बे, त्रण, चार, पांच ने एक. चोवीशमी श्रेणीए त्रण, चार, पांच, एक ने बे तथा पचीशमी श्रेणीए चार, पांच, एक, बे ने त्रण. आ रीते करवाथी उपवास दिन ३७९ तथा पारणा दिन १२९ मळी कुल दिन ९०० एटवे सोळ मास ने दिन वीश वने आ तप पूर्ण थाय बे. नमो अरिहंताणं पदनी नवकारवाळी २० साथीया विगेरे १२ बार करवा.

१	२	३	४	५
२	३	४	५	१
३	४	५	१	२
४	५	१	२	३
५	१	२	३	४

२	३	४	५	१
३	४	५	१	२
४	५	१	२	३
५	१	२	३	४
१	२	३	४	५

३	४	५	१	२
४	५	१	२	३
५	१	२	३	४
१	२	३	४	५
२	३	४	५	१

४	५	१	२	३
५	१	२	३	४
१	२	३	४	५
२	३	४	५	१
३	४	५	१	२

५	१	२	३	४
१	२	३	४	५
२	३	४	५	१
३	४	५	१	२
४	५	१	२	३

चौथी रीत [छ पर्यंत घन]

प्रथम श्रेणीए	१ २ ३ ४ ५ ६	तेरमी श्रे०	३ ४ ५ ६ १ २	पचोशमी श्रे०	५ ६ १ २ ३ ४
बीजी ”	२ ३ ४ ५ ६ १	चौदमी ”	४ ५ ६ १ २ ३	ढवीशमी ”	६ १ २ ३ ४ ५
त्रीजी ”	३ ४ ५ ६ १ २	पंदरमी ”	५ ६ १ २ ३ ४	सत्तावीशमी ”	१ २ ३ ४ ५ ६
चौथी ”	४ ५ ६ १ २ ३	सोळमी ”	६ १ २ ३ ४ ५	अठ्यावोशमी,,	२ ३ ४ ५ ६ १
पांचमी ”	५ ६ १ २ ३ ४	सत्तरमी,,	१ २ ३ ४ ५ ६	झोगलत्रीशमी ”	३ ४ ५ ६ १ २
ढही ”	६ १ २ ३ ४ ५	अठ्ठा० ”	२ ३ ४ ५ ६ १	त्रोशमा ”	४ ५ ६ १ २ ३
सातमी ”	१ २ ३ ४ ५ ६ १	ओग० ”	३ ४ ५ ६ १ २ ३	एकत्रीशमी ”	६ १ २ ३ ४ ५
आठमी ”	२ ३ ४ ५ ६ १ २	वीशमी,,	४ ५ ६ १ २ ३ ४	बत्रोशमी ”	१ २ ३ ४ ५ ६
नवमी ”	३ ४ ५ ६ १ २ ३	एकवी०,,	५ ६ १ २ ३ ४ ५	तेत्रीशमी ”	२ ३ ४ ५ ६ १
दशमी ”	४ ५ ६ १ २ ३ ४	बावीश०,,	६ १ २ ३ ४ ५ ६	चोत्रीशमी ”	३ ४ ५ ६ १ २ ३
अग्यार०,,	५ ६ १ २ ३ ४ ५	त्रेवीश०,,	१ २ ३ ४ ५ ६ १	पांचीशमी ”	४ ५ ६ १ २ ३ ४
बारमी ”	६ १ २ ३ ४ ५ ६	चोवीश०,,	२ ३ ४ ५ ६ १ २	ढत्रीशमी ”	५ ६ १ २ ३ ४

आ रीते करवाथी उपवास ७५६, तथा पारणा २१६ सर्व दिन ए७२ षट्त्वे बे वर्ष आठ मास ने बार दिवसे आ तप पूर्ण थाय छे.

“ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकार वाळी, २०. साधिया विगेरे १२ बार करवा.

५१ वर्ग तप.

एकश्लोककयुग्मयुग्मवसुधायुग्मेन्द्रुचूयामलक्ष्मायुग्मद्वयचूमियुग्मधरणीयुग्मेन्द्रुयुग्मैकैः ।

एकश्लोकचूजद्विचूमियुगद्वज्याज्याद्विचूमिद्वयैकश्लोकचूजद्विचन्द्रयपद्वैरैकैकयुग्मेन्द्रुजिः ॥ १ ॥

द्विश्लोकद्विमहीद्विचूमियुगद्वज्याज्याद्विभूमिद्वयैश्लोकश्लोकमहीद्विचन्द्रयुगद्वैः श्रेण्यष्टकत्वं गतैः ।

वर्गाख्यं तप उच्यते ह्यनशनैर्मध्योद्धसत्पारणैः सर्वत्रापि निरन्तरैरपि दिनान्यस्मिन् स्वषट्चूमयः ॥ २ ॥

वर्गना आंकवने जे तप ते वर्ग तप कहेवाय ठे. तमां निचे प्रमाणे एकांतर पारणावाळा निरंतर उपवासवने आठ श्रेणीए तप करवो.

पहेली श्रेणी	१ २ १ २ २ १ २ १	चौथी श्रेणी	२ १ २ १ १ २ १ २	सातमी श्रेणी	२ १ २ १ १ २ १ २
बीजी	१ २ १ २ २ १ २ १	पांचमी	१ २ १ २ २ १ २ १	आठमी	२ १ २ १ १ २ १ २
त्रीजी	२ १ २ १ १ २ १ २	बढी	१ २ १ २ २ १ २ १		

एटले के प्रथम एक उपवास करी पारणुं करवुं, पढी बे उपवास करी पारणुं, पढी एक उपवास करी पारणुं, पढी बे उपवास करी पारणुं, पढी बे उपवास करी पारणुं, पढी एक उपवास करी पारणुं, पढी बे उपवास करी पारणुं, अने पढी एक उपवास करी पारणुं करवुं. ए रीते पहेली श्रेणी थइ. ते प्रकारे बीजी साते श्रेणीओ करवी. ते प्रमाणे करतां उपवास ए६ तथा पारणा ६४ मळी कुद्व दिन १६० थाय. उद्यापने मोटी स्नात्र पूर्वक १६० मोदक, फळ, पुष्प विगेरे ढोकवां. संघ-वात्सल्य, संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ महा ऋद्धि प्राप्त थाय ते ठे. आ साधु तथा श्रावकन करवानो आगाढ तप ठे. गुणणामां “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नोकरवाळी वीज्ञ गणवी. साथी-या विगेरें बार बार करवा.

५२ श्रेणीतप

श्रेणीषट्श्रेण्यः प्रोक्ता एको द्वौ प्रथमे ऋणे ।
द्वितीयादिषु चैकाकक्रमवृद्ध्याज्जिजायते ॥ १ ॥

श्रेणीना अंक वने जे तप ते श्रेणीतप कहेवाय ते आ श्रेणीतपमां ७ श्रेणीओ कही ते तेमां प्रथम श्रेणीए प्रथम एक उपवास करी पारणुं करवुं, पढी बे उपवास करी पारणुं करवुं बीजी श्रेणीमां प्रथम एक उपवास करी पारणुं, पढी बे उपवास उपर पारणुं, पढी त्रण उपवास उपर पारणुं त्रीजी श्रेणीमां एक, बे, त्रण, चार, उपवास एज प्रमाणे पारणावाळा करवा चौथी श्रेणीमां एक, बे, त्रण, चार अने पांच, पांचमांमां एक, बे, त्रण, चार, पांच अने ७, तथा ढठीमां एक, बे, त्रण, चार, पांच, छ अने सात निरंतर उपवास अनुक्रमे पारणाना आंतराव'ळा करवा. ए रीते करवाथी उपवास ७३ अने पारणा ३७ मळी कुल ११० दिवसे आ तप पूर्ण थाय ते उद्यापने मोटी स्नात्र विधि पूर्वक ११० पकवान्न, फळ, पुष्प वगेरे ढोकवा संघवात्सल्य संघपूजा करवी आ तपनुं फळ क्षपकश्रेणीनी प्राप्ति थाय ते ते आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ते " नमो अरिहंताणं " पदनी नोकारवाळी वीश गणवी साथीया विगेरे बार बार करवा

५३ पंच मेरुतप, (मेरुमांदिर तप.)

प्रत्येकं पञ्चमेरूणामुपोषणकपञ्चकम् ।

एकान्तरं मेरुतपस्तेन संजायते शुभम् ॥ १ ॥

मेरु पर्वतनी संख्याए करीने जे तप करवो ते मेरु तप कहेवाय छे. तेमां पांच मेरुने उद्देशीने प्रत्येके प्रत्येके पांच पांच उपवास एकांतर पारणावाळा करवा. तेथी पचीश उपवास अने पचीश पारणांवेने आ तप पूर्ण थाय बे, उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधिए पूजा करी पांच सुवर्णना मेरु करावी ढोकवा. तथा पचीश पचीश पक्वान्न, फळ विगेरे ढोकवां. आ तपनुं फळ उत्तम पदनी प्राप्ति थाय ते छे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगढ तप बे. गरणुं विगेरे नीचे प्रमाणे. जे मेरुने उद्देशीने तप चाहतो होय ते नामनुं गरणुं विगेरे जाणवुं.

सा० ख० लो० नो०

१ सुदर्शन मेरु जिनाय नमः

५ ५ ५ ५०

५ विजय मेरु जिनाय नमः

सा० ख० लो० नो०

५ ५ ५ ५०

३ अचल मेरु जिनाय नमः ५ ५ ५ २०
 ४ गंदर मेरु जिनाय नमः ५ ५ ५ २०

५ विद्युन्माक्षि मेरु जिनाय नमः ५ ५ ५ २०

बीजी रति (टीप्पण)

अथवा मात्र पांच उपवास एकांतर बेसणावाळा करवा एट्ठे आ तप दश दिवसे पाण करी शकाय छे. बीजो विधि उपर प्रमाणे समजवो.

५४ बत्रीश कल्याणक तप.

उपवासत्रयं कृत्वा द्वात्रिंशदुपवासकाः ।

एकत्रत्कांतरास्तस्मादुपवासत्रयं वदेत् ॥ १ ॥

बत्रीश उपवास वने जणाता कट्याणकोने बत्रीश कट्याणक कहे छे. तेमां प्रथम अठम करीने पारणुं करवुं. पढी एकांतरा एकासणाना पारणावाळा बत्रीश उपवास करवा. तथा ठेने अठम करीने पारणुं करवुं. एम करवाथी आ तप आरुत्रीश उपवास अने चौलीश पारणां वने ए-

टत्रे बौतेर दिवसे पूर्ण थाय ठे उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक बत्रीश बत्रीश पक्वान्न, फल विगेरे ढोकवां. संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ तीर्थकर नाम कर्मनी प्राप्ति थाय ते छे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगढ तप छे (आ तप वसुदेवहिंडीमां ठे.)

गरणुं तप नंबर ४० मां कहेदा “ जंबुछीपना प्रथम महाविदेहे जिन नाम ” ए मथाळे दखेदा बत्रीश नामनुं गणवुं. साथीया, खमासणा विगेरे पण तेज प्रमाणे करवा. आ तप जंबुछीपमां रहेदा महाविदेहमां उत्कृष्ट काले थयेला ३३ प्रचुना केवळ ज्ञान प्राप्ति रूप कल्याणकना आराधन संबंधी जाणवो.

५५ च्यवन तप तथा जन्म तप.

चतुर्विंशतितीर्थेशानुद्दिरय च्यवनात्मकम् ।

विना कल्याणकदिनेः कार्यानिशनपद्धतिः ॥

च्यवनने माटे जे तप ते च्यवन तप कहेवाय ठे. तेमां चोवीश तीर्थकरोने उद्देशीने तेमना

कट्याणकना दिवस विना एकांतर चोवीश उपवास करवा. उद्यापने मोटी स्नात्र विधि पूर्वक जिनेश्वर पास चोवीश चोवीश पक्वान्न, फळ विगेरे ढोकवा. संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ सद्गतिनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

जन्म तप पण एज प्रमाणे करवो.

जे दिवसे जे तीर्थकरनो तप चालतो होय ते दिवसे तेमना नामनुं गरणुं गणवुं. नवकारवाळी वीश गणवी. (साथीया विगेरे बार बार करवा.) च्यवनना तपमां ऋषज्ञस्वामि परमेष्ठिने नमः ए रीते परमेष्ठिपद ३४ प्रचुना नाम साथे जोमीने गणवुं, तथा जन्मना तपमां ऋषज्ञस्वामि अर्हते नमः ए रीते अर्हते पद ३४ प्रचुना नाम साथे जोमीने गणवुं. इत्यादि (जुआो नंबर ७ वाळो तप.)

५६ सूर्यायण तप.

सूर्यनी जेम अयन एटले गति अर्थात् हानि अने वृद्धि करीने जे तप थाय ते सूर्यायण तप कहेवाय ठे. आ तप वज्रमध्य तथा यवमध्य चांद्रायणनी जेमज करवो. परंतु आ तप कृष्ण-

॥ पद्मनीप्र तिपदाए आरंजवो. उद्यापनमां चंद्रने ठेकाणे सूर्य करवो. बाकी सर्व चांद्रायण तप प्रमाणे जाणवुं. आ तपनुं फळ मोटा राज्यनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. (नंबर १३ वाळो तप जुआो.)

५७ लोकनालि तप.

सप्त पृथ्व्यो मध्यलोकः कटपा भ्रैवेयका अपि । अनुत्तरा मोक्षशिखा लोकनालिरितीर्यते ॥१॥

एकजक्तान्युपवास एकभक्तानि नीरसाः । आचाम्द्वान्युपवासश्च क्रमात्तेषु तपः स्मृतम् ॥२॥

लोकनालना क्रमे करीने जे तप करवो ते लोकनालि तप कहेवाय ठे. तेमां सात नारक पृथ्वी एक मध्य लोक, बार कटप, नव भ्रैवेयक, पांच अनुत्तर विमान तथा मोक्ष (सिद्ध) शिखा ए लोकनाळ कहेवाय ठे. तेमां सात नारक पृथ्वीने उद्देशीने सात एकासणां करवां. पढी मध्य लोकने उद्देशीने एक उपवास करवो. पढी बार कटप (देवलोक) ने उद्देशीने बार एकासणां करवां. पढी नव भ्रैवेयकने आश्रीने नव नीवी करवी. पढी पांच अनुत्तर विमानने आश्रीने पांच

आंबीद्व करवा. पढी सिद्धशिद्धाने आश्रीने एक उपवास करवो. ए प्रमाणे पांतीश दिवसवने आ तप पूर्ण थाय ठे. तेमां एकासणां १ए, नीवी ए, आंबिद्व ए, अने उपवास ३, थाय ठे. उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक जिनपूजा करवी. रुपानी सात पृथ्वीओ, सुवर्णमय मध्य लोक, विविध मणिमय बार कटपो, नव त्रैवेयक अने पांच अनुत्तर विमान तथा स्फटिकमय^१ सिद्धशिद्दा (रुपाना चंद्र सहित^२) करवी अने तेनापर सुवर्ण तथा रत्नो स्थापनां, अने ते सर्व देव पासे पुरुष प्रमाण अह्नतनो ढगदो करी तेनापर मूकवां. नाना प्रकारनां पक्वान्न, फळ ढोकवां. संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ उत्तम ज्ञाननी प्राप्ति थाय ते ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

५८ कल्याणक अष्टाह्निका तप

एकजक्ताष्टकं कार्यमर्हत्कल्याणपञ्चके । प्रत्येकं पूर्यते तच्च बृहदष्टाह्निकातपः ॥ १ ॥

१ रुपानो चंद्र करवानुं ब विगेरे नंबरवाळी प्रतिओ कहे ठे.

च्यवन, जन्म, दीक्षा, केवलज्ञान अने निर्वाण ए पांच कल्याणकोवने संयुक्त थयेला आठ
 आठ दिवसो होवाथो कल्याणक अष्टौहिका नामे तप कहेवाय छे. तेमां ऋषजादिक एक एक
 तीर्थकरना एक एक कल्याणकने आश्रीने आठ आठ एकासणां करवाथी चाळीश एकासणांवे
 एक तीर्थकरना कल्याणकोनो तप पूर्ण थाय ठे. ए रीते बीजा त्रेवीश तीर्थकरोना कल्याणकोने आ-
 श्रीने चाळीश चाळीश एकासणां करवाथी सर्व मळीने ए६० एकासणां करवां. कदाच एक तीर्थ
 करथी बीजा तीर्थकरना कल्याणकतपनी वच्चे आंतरो परे तो तेमां अरुचण नथी. पण चाळीश
 एकासणांनी अंदर तो आंतरो परवो न जोईए. उद्यापनमां एकसो ने वीश वीश (अथवा मात्र
 चोवीश चोवीश?) पक्वान्न, फळ विगेरे मोटी स्नात्र विधि पूर्वक ढोकवां. साधुने वस्त्र, अन्न, पात्र
 विगेरेनुं दान देवुं. संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ तीर्थकर नास कर्मनो बंध थाय
 ते छे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. जे तीर्थकरना जे कल्याणकनो तप चाळ-

? आबो पाठ अ, व विगेरे प्रतिग्रामां ठे.

तो होय ते ते तीर्थकरना नामनुं गरणुं गणवुं. (नंबर ८ वाळो तप जुआओ).

५९ आंबिल वर्द्धमान तप.

उपवासान्तरितानि च शत पर्यन्तं तथैकमारज्य ।

वृद्ध्या निरन्तरतया भवति तदाचाम्बलवर्द्धमानं च ॥

आंबिलवने वृद्धि पामतो जे तप ते आंबिल वर्द्धमान तप कहेवाय ठे. तेमां उपवासना आं-
तरावाळा आंबोद्व एकधी आरंजीने सो सुधी चढतां चढतां करवां. षट्के के प्रथम एक आंबोद्व
करो उपवास करवो पढी बे आंबोद्व उपर उपवास करवो पढी त्रण आंबोद्व उपर उपवास करवो
ए प्रमाणे चढतां चढतां सो आंबोद्व उपर उपवास करवो. आ रीते करतां चौद वर्ष त्रण मास
अने वीश दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक चोवीश जिननी पूजा
करवी. मुनिने दान देवुं. संघपूजा संघवात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ तीर्थकर नाम कर्मनो बंध
थाय ते ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नव-

कारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

आ महान् तप ठे अने पुण्यशाळी जीवज तेने साद्यंत पूर्ण करी शके ठे. आ तप श्रीचंद केवळीए पूर्व भवे कयों हतो.

६० माघमाळा तप.

आरज्य पोषदशमीं पर्यन्ते माघशुक्लपूर्णायाः ।

स्नात्वाहन्तं संपूज्य चैकत्रक्तं विदध्याच्च ॥ १ ॥

माघ मासमां माळारूपे करवानो जे तप ते माघमाळा तप कहेवाय ठे. ते तप पोष वद दशम ने दिवसे आरंजी माघ शुदी पूर्णिमाए पुरो करवो. तेमां हंमेशा स्नान करीने अरिहंतनी पूजा करी निरंतर एकासणां करवां. आ तप एकवीश दिवसे पूर्ण थाय ठे. ए प्रमाणे चार वर्ष सुधी करवुं. लघ्यापने मोटी स्नात्र विधि पूर्वक जिनेश्वरनी पूजा करी सुवर्ण तथा मणिथी गर्जित एवो घृतनो मेरु बनावी देव पासे ढोकवो. पक्वान्न, फळ विगेरे यथाशक्ति ढोकवां. मुनिने दान देवुं. संघपूजा

संघवात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ उत्तम सुखनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ केवळ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

$\frac{50}{7}$ श्री महावीर तप.

महावीरतपो ज्ञेयं वर्षाणि द्वादशैव च ।

त्रयोदशैव पद्भ्यांश्च पञ्चकट्याणपारणे ॥ १ ॥

श्री महावीर स्वामीए ढद्मस्थ अवस्थामां जे तप कर्यो ते महावीर तप कहेवाय ठे. तेमां बार वर्ष अने तेर पद्द एटवे सामाढ मास सुधी दश दश उपवासै पारणुं करीने तप पूर्ण करवो.

उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक श्री महावीर स्वामीनी प्रतिमा आगळ सुवर्णमय वट वृद्ध ढोकवो. तथा संघवात्सल्य विगेरे करवुं. आ तपनुं फळ कर्मनो क्य थाय ए ठे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. गरणामां “ श्री महावीर स्वामिने नमः ” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

६१ लक्षप्रतिपद तप. (लाखी पडवो)

शुक्लप्रतिपदः सूर्यसंख्या एकाशनादिभिः ।

समर्थनीयास्तपसि दक्षप्रतिपदाख्यके ॥ १ ॥

शुक्लपक्षानी एकमने दिवसे एकाशनादिक (अथवा उपवासादिक) तप करवो. ए रीते बार एकमे एटले एक वर्षे आ तप पूर्ण थाय ठे. आ तप श्रावक अने श्राविकाए करवानो ठे, उद्यापन-मां देव पूजा पूर्वक देवनी पासे दक्ष (एक लाख) धान्य ढोकवुं. दक्ष धान्यनुं प्रमाण आ प्रमाणे—चोखा माणा ५, मग पाद्री ३, मठ पाद्री १, अरुद पाद्री १, चणा माणा ३, चोळा माणा ३, तुवेर पाद्री ७, बाल माणा ३, तद्व पाद्री ७, जुवार माणा ५, गंधूम माणा ७, जव माणा ३, कांग माणा ३, कोडवा माणा ३. आ तपनुं फळ अगण्य लक्ष्मीनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

॥ इति गीतार्थोक्तानि तपांसि ॥

हवे आचार्योक्त फल तपस्याओ कहे छे—

६३ सर्वांग सुंदर तप.

शुक्लपक्षेऽष्टोपवासा आचाम्द्वान्तरिताः क्रमात् ।

विधीयन्ते तेन तपो ज्वेत्सर्वांगसुन्दरम् ॥ १ ॥

जे तप करवाथी सर्व अंगो सुंदर थाय ते सर्वांग सुंदर तप कहेवाय छे. तेमां प्रथम शुक्लप-
क्षणी एकमने दिवसे उपवास करीने पारणे आंबिन्न करवुं. फरी उपवास करी आंबिन्न करवुं. ए
प्रमाणे आठ उपवास अने सात^१ आंबिन्न करी पंदर दिवसे (पूर्णिमाए) आ तप पूर्ण करवो. श-
क्ति प्रमाणे संयमादिक दश प्रकारना धर्मनुं पालन करवुं. कषायनो त्याग करवो. पूर्णिमाने दिवसे
उद्यापन करवुं. तेमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक देवनी पासे रत्नजडित सुवर्णमय पुरुष करावी ढोकवो.

१ श्री प्रवचनसारोच्चारना वाज्ञावबोध विगेरेमां परणें आठ आंबिन्न पण कक्षां छे.

यथाशक्ति फळ, पक्वान्न ढोकवां. मुनिदान, संघवात्सल्य, संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ सर्व अंगनी सुंदरतानी प्राप्ति थाय ते ठे. आ श्रावकने करवा लायक आगाढ तप छे.

गुणणामां " नमो अरिहंताणं " पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

६३ नीरुजशिख तप (नीरुकू सिंह).

तपो नीरुजशिखाख्यं विधेयं तद्भदेव हि ।

नवरं कृष्णपद्मे तु करणं तस्य शस्यते ॥ १ ॥

नीरुज एटद्वे रोगरहित जेनी शिखा एटले चूना छे, ते नीरुजशिख नामनी तप कहेवाय ठे. आ तप सर्वांग सुंदरनी जेमज करवो एटद्वे एकांतरा आठ उपवास तथा सात आंबिल मळी पंदर दिवसे पूर्ण करवो. विशेष एटद्वो के आ तप कृष्ण पद्मनी एकमने दिवसे आरंज करी अमावास्याए पूर्ण कराय ठे. जुद्यापन विगेरे सर्वांग सुंदरनी जेम जाणवुं. (जुओ नंबर ६३ वाळो तप) आ तप करवाथी आरोग्यता प्राप्त थाय ठे. आ श्रावकने करवा लायक आगाढ तप ठे. आ

तपमां ग्लान साधु साध्वीनी औषध्यादि वने सुश्रूषा करवानी मुख्यता बे. (निजिगीष्ठमां अने आमां तफावत बे. जुओ तप नंबर १२४) गरणुं विगेरे पूर्वनी जेम जाणवुं.

६४ सौभाग्य कल्पवृक्ष तप.

सौजाग्यकल्पवृक्षस्तु चैत्रेऽनशनसंचयैः ।

एकान्तरैः परकार्यस्तिथिचन्द्रादिके शुभे ॥ १ ॥

सौजाग्य आपवामां कल्पवृक्षना जेवो आ तप होवाथी सौजाग्य कल्पवृक्ष नामनो आ तप छे. ते चैत्र मासनी शुद्ध एकमथी तिथि अने चंद्रादिकना शुभ योगे एकांतर पारणावाळा १५ उपवास करवाथी त्रीश दिवशे पूर्ण थाय बे. उद्यापने मोटी स्नात्र विधि पूर्वक सुवर्णनो के रूपानो कल्पवृक्ष करावी देव पासे ढोकवो. (सुवर्णनो वृक्ष करे तो विष्णुम तथा मोतीना फळवाळो अने शाखावाळो करवो. अथवा तंमूदनो करवो.) संघवात्सल्य-संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ सौजाग्यनी प्राप्ति घाय ते बे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप बे. “ॐ नमो अरिहंताणं” पदनी

नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

६५ दमयंती तप.

दमयन्त्या प्रतिजिनमाचास्त्रान्येकविंशतिः ।

कृतानि संततान्येव दमयंतीतपो हि तत् ॥ १ ॥

दमयंतीए नळ राजानी वियोगावस्थामां आ तप करेळो होवाथी ते दमयंती तप कहेवाय
 ठे. तेमां दरेक जिनने उद्देशीने वीश वीश तथा शासनदेवताने उद्देशीने एक एक एम एकवीश
 एकवीश आंतरा रहित आंबिल करवां. तेथी पांचसो ने चार दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. शक्ति
 न होय तो एक तीर्थकरनां एकवीश आंबिल करीने पळी पारणुं करवुं. ए रीते करवाथी चोवीश
 दिवस पारणाना वधे छे. उद्यापनमां चोवीश तीक्ष्ण करावीने प्रचुने चनाववां तथा पांचसो ने चार
 संख्या प्रमाण रुपानाणुं, पक्वान्न, फळ विगेरे ढोकवां. मोटी स्नात्र विधि पूर्वक जिनपूजा करवी.
 संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तप करवाथी आपत्तिनो नाश थाय छे. आ श्रावकने करवानो

आगाढ तप ठे. जे तीर्थकरनो तप चालतो होय, ते तीर्थकरना नाम साथे सर्वज्ञाय नमः ए पद जोमी गरणुं नवकारवाळी ३० नुं गणवुं. साथीया विगेरे बार बार करवा. शासनदेवताना तपने दिवसे ते ते शासनदेवीना नामनुं गरणुं गणवुं.

६६ आयतिजनक तप.

कार्यं चात्रिंशदाचास्त्रैः स्वसत्त्वेन निरंतरैः ।

एवं स्यादायतिशुचं तप उद्यापनान्वितम् ॥ १ ॥

आयति एटवे उत्तरकाळ, तेने शुचपणे जे उत्पन्न करे ते आयति (शुच) जनक तप कहे- वाय ठे. आ तप निरंतर बत्रोश आंबिद करवाथी पूर्ण थाय ठे. शक्ति न होय तो एकांतरित पार- णांवाळां आंबिद करवां. उद्यापने मोटी स्नात्र विधि पूर्वक बत्रीश बत्रीश पक्वान्न, फळ विगेरे ढोकवां. संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तप करवाथी उत्तर काळमां शुच थाय ठे. आ श्राव- कने करवानो अगाढ तप ठे. गरणुं “नमो अरिहंताणं” पदनुं गणवुं. साथीया विगेरे बार बार करवा.

६७ अक्षय निधि तप.

घटं संस्थाप्य देवाग्ने गन्धपुष्पादिपूजितम् ।

तपो विधीयते पक्कं तदक्षयनिधि स्फुटम् ॥ १ ॥

आ तप अक्षय निधि (अखूट भंजार) नी जेवो होवाथी तेनुं नाम अक्षयनिधि तप ठे. ते श्रावण वद चोथने दिवसे शरु करवो. ते दिवसे जिनेश्वरनी प्रतिमा आगळ गायना ढाणथी चूमि ढींपीने ते पर घडंढी करी तेना पर कुंज स्थापन करवो. (ते कुंभ सुवर्णनो रुपानो के अन्य उत्तम धातुनो अथवा ठेवट माटीनो देवो.) ते कुंज विचित्र प्रकारना गंध पूषपोथी पूजवो तथा तेमां सुवर्ण, मणि, मुक्ताफळ, सोपारी विगेरे नाखीने तेनुं स्थापन करवुं. पढी पंदर दिवस सुधी तेनुं नित्य पूजन करवुं. जिनेश्वरने त्रण प्रदक्षिणा करीने घटमां अक्षतनी अंजळी दररोज नांखवी. (ते अंजळीमां सोनानाणुं, रुपानाणुं, सोपारी विगेरे देवुं) कुंज पासे नैवेद्य ढोकवुं. दररोज शक्ति प्रमाणे एकासणुं अथवा बेसणुं करवुं. हमेशां कुंज पासे नृत्य, गीतादिक उत्सव करवो. ए रीते प-

र्युषणा पर्यंत आ तप करवो. (संवत्सरीने दिवसे एटवे छेद्वे दिवसे उपवास करवो.) आ रीते चार वर्ष पर्यंत आ तप करवो. उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक नाना प्रकारना पकवान्न, फळ विगेरे ढोकवां. संघवात्सद्य संघपूजा करवी. आ तप करवाथी सर्व प्रकारनी संपत्ति प्राप्त थाय ठे. बीजी रीते अकृतनी मुंठी हमेशां कुंजमां नांखवी. जेटद्वारा दिवसे ते घट पूर्ण थाय तेद्वारा दिवस प्रतिदिन एकासणादिक तप करवो. बीजो सर्व विधि तथा उद्यापन उपर प्रमाणे जाणवो. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. गरणुं “नमो नाणस्स” ए पदनुं नवकारवाळी वीरा प्रमाण गणवुं. साथीया विगेरे ९१ एकावन करवा.

$\frac{६७}{२}$ अक्षय निधि (बीजो.)

आ तप श्रावण वद ४ ने दिवसे शरु करी सोळ दिवसे पूरो करवो. तेमां सुवर्णनो रत्न जन्त कुंज कराववो. अथवा शक्ति प्रमाणे बीजी कोइ रुपा विगेरे धातुनो कराववो अथवा ठेवट शक्ति न होयतो माटीनो कराववो. पढी ते कुंज घरमां, देरासरमां अथवा उपाश्रये पवित्र स्था-

ने जिनाबिबनी समीपे घलंढी करी ते पर स्थापवो. तेनी समीपे स्वस्तिक करी ते पर कल्पसूत्र पध-
 राववुं. तेनी पासे हमेशां बन्ने काळनुं प्रतिक्रमण करवुं. हमेशां देव पूजा करवी. पुस्तक उपर चं-
 दरवों बांधवो, ज्ञानने धूप दीप करी हमेशां रुपानाणे पूजवुं. अथवा शक्ति न होय तो पहेले तथा
 छेद्वे दिवसे रुपानाणे पूजवुं, अने वचवा दिवसोमां यथाशक्ति अव्यवमे पूजवुं. पळी अक्कतनी वे
 हाथे अंजळी भरने उपर सोपारी तथा रुपानाणुं सूकी उभा थइ ज्ञाननी “ बोधागाधं० ” ए शुद्ध
 जणी स्तुति करवी अथवा आ दुहों बोदवो—“ ज्ञान समो को धन नहि, समता समो न सुख
 । जीवित सम आशा नहि, लोभ समो नहि दुःख ॥ १ ॥ ” पळी ते अक्कतनी अंजळी सोपारी
 सहित कुंजमां नाखवी. उपर एक श्रीफळ मूकवुं. एम सोळ दिवस सुधी अक्कतनी अंजळी, सो-
 पारी तथा रुपानाणुं कुंजमां नाखवुं. वेद्वे दिवसे कुंज चोखाथी पूर्ण करवों. पळी खमासमाण दइ
 “ इच्छाकारेण संदिसह भगवन् श्रीश्रुतदेवताआराधनार्थं कालस्सग्ग करुं ? इच्छं, श्रीश्रुतदेवता-
 आराधनार्थं करेमि काउस्सग्गं ” अन्नत्थं कहीं एक नवकारनो कालस्सग्ग करी एक जण पारी

“ नमोऽर्हत ० ” कही “ सुअदेवया जगवइ, नाणावरणीअकम्मसंघायं । तेसिं खवेण सययं, जेसिं सुअसायरे जत्ती ॥ १ ॥ ” ए थोइ कहे. “ नमो नाणस्स ” ए पदनी नवकारवाळी ३० दररोज गणवी. आ प्रमाणे दररोज करवुं. बेढ्ढे दिवसे रातीजागरण, पूजा प्रजावना करवी. पारणाने दिवसे हार्थी, घोडा विगेरेयी वरघोमो शणगारी वाजते गाजते कुंजने देरासर लइ जवो. ते वखते कुंज उपर श्रीफळ राखी ते उपर ढीळुं, पीळुं रेशमी वस्त्र वींटी उपर फुलनी माळा पहरेावी सौजाग्यवती छानिे माथे मूकवो. तथा नैवेद्यमां सर्व जातनां पक्वान्न सुखनी विगेरे यथाशक्ति करावी तेना थाल पण सौजाग्यवती स्त्रीओने माथे मूकवा. ए रीते वरघोमो सहित देरासर आववुं. कुंजवाळी स्त्रीओए त्रण प्रदक्षिणा करी प्रभु पासे कुंज मूकवो. पछी नैवेद्य पण प्रभु पासे मूकवुं. ज्ञानना पुस्तकने गुरुने स्थानके पधरावी गुरु पूजा तथा पुस्तक पूजा रुपानाणार्थी करवी. चादर वा शुदि ४ ने दिवसे तपनी समाप्ति करवी. ते तपना दिवसोमां निरंतर एकासणुं अथवा बेसणुं करवुं. बेढ्ढे संवत्सरीने दिवसे उपवास करवो. शुदि ५ ने रोज पारणुं करवुं. स्वामीवात्सल्य, प्र-

जावना विगरे करवुं. ए रीते चार वर्ष सुधी आ तप करवानो नियम छे. जेटदा जण तप करता होय, ते दरेके जूदा जूदा कुंभ मुकवा. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

अक्षय निधि तपनी विधि.

प्रथम ईर्यावही प्रतिक्रमवा, पढी इच्छाकारेण० अक्षय निधि तप आराधन निमित्ते चैत्य-
वंदन करुं ? इच्छं कही नीचे प्रमाणे चैत्यवंदन करवुं.

शासन नायक मुख करण, वर्धमान जिनजाण । अहनिश एहनी शिर बहुं, आणा गुणमणिखाण ॥ १ ॥
ते जिनवरथी पामीया, श्रीपदी श्री गणधार । आगम रचना बहु विध, अर्थ विचार अपार ॥ २ ॥
ते श्री श्रुतमां जाषियाए, तप बहु विध सुखकार । श्री जिन आगम पामीने, साधे मुनि शिव सार ॥ ३ ॥
सिद्धांतवाणी सुणवा रसिक, श्रावक समकित धार । इष्ट सिद्धि अर्थे करे, अक्षय निधि तप सार ॥ ४ ॥
तप तो सूत्रमां अति घणां, साधे मुनिवर जेह । अक्षय निधानने कारणे, श्रावकने गुण गेह ॥ ५ ॥
ते मोटे जवि तप करोए, सर्व ऋद्धि मळे सार । विधिशुं एह आराधतां, पामीजे जवपार ॥ ६ ॥
श्रीजिनवर पूजा करो, त्रिक शुद्धे त्रिकाळ । तेम वळी श्रुत ज्ञाननी, जक्ति थइ उजमाळ ॥ ७ ॥

पन्निकमणां वे उंकना, ब्रह्मचर्यने धरीए । ज्ञानीनी सेवा करी, सेजे भवजळ तरीए ॥ ८ ॥

चैत्यवंदन शुभ जावथीए, स्तवन थोड नवकार । श्रुतदेवी उपासना, धीरविजय हितकार ॥ ९ ॥

पछी जंकिंचि कहीने नमुथ्युणं कहेवुं. पळी बे जावंति कही नमोऽर्हत् कही, नीचे प्रमाणे स्तवन कहेवुं.

(द्वावो द्वावोने राज मोंघा मूद्दां मोती) ए देशी.

तपवर कीजे रे, अह्य निधि अजिधाने; सुखजर लोजेरे, दिन दिन चरुते वाने (ए आंकणी)

पर्व पजूसण पर्व शिरोमणि, जे श्री पर्व कहाय । मास पास ढठ दसम दुवादास, तप पण ए दिन थाय ॥ १ ॥ तपवर०

पण अह्य निधि पर्व पजूसण, केरो कहे जिन जाण । श्रावण वद चोथे प्रारंभी, संवच्छरी परिमाण ॥ २ ॥ तपवर०

ए तप करतां सर्व रिद्धि वरे, पग पग प्रगटे निधान । अनुक्रमे पामे तेह परमपद, सान्वयी नाम प्रधान ॥ ३ ॥ तपवर०

परमत्सरथी कर्म बंधाणुं, तेणे पामी दुःख जाळ । ए तप करतां ते पूरवुं, कर्म थयुं विसराळ ॥ ४ ॥ तपवर०

ज्ञान पूजा श्रुत देवी काउसग, स्वस्तिक अति सोहावे । सोवन जन्त कुंज निजशक्ति, संपूर्ण क्रमे थावे ॥ ५ ॥ तपवर०

जघन्य मध्यम उत्कृष्टथी करीए, इग दाय तिन वरीस । वरस चोथे श्रुत देवी निमित्ते, ए तप बीशेवावीश ॥ ६ ॥ तपवर०

एणे अनुसारे ज्ञानतणुं वर, गरणुं गणीए उदार । आवश्यकादि करणी संयुत, करतां द्रहे नवपार ॥ ७ ॥ तपवर०

इह भव पर जव दोष आशंसा, रहित करो जवि प्राणी । जे पर पुद्गळ ग्रहण न करवुं, ते तप कहे वरनाणी ॥७॥ तपवर०
 रातिजगा पूजा परजावना, हय गय शणगारीजे । पारणा दिन पंच शब्दे वाजे, वाजंते पधरात्रीजे ॥ ए ॥ तपवर०
 चैत्य विशाळ होय तिहां आवी, प्रदक्षिणा वळी दीजे । कुंज विविध नैवद्य संघाते, प्रज्जु आगळ ढोइजे ॥ १० ॥ तपवर०
 राधनपुरे ए तप सुणी बहु जण, थया उजमाळ तप काजे । एम मुख्य मंराण ओठवमां, मसाद्वीया देवराजे ॥ ११ ॥ तपवर०
 संवत अढार तेंताद्वी वरसे, ए तप बहु जवी कीधो । श्रीजिन उत्तम पाद पसाये, पन्नविजय फळ लीधो ॥ १२ ॥ तपवर०

त्यार पढी जयवीयराय० कही सुयदेवयाणं करेमि काजस्सग्गं ” अन्नथ० कही एक नवकारनो
 काजस्सग्ग करी, नमोऽर्हत् कही “ सुयदेवया जगवइ, नाणावरणीय कम्मसंघायं । तेसिं खवेउ
 सययं, जेसिं सुयसायरे जत्ति ॥ १ ॥” ए थोई कहेवी. पछी पच्चख्खाण करवुं. पढी पूजानी ढाळ
 कहेवी ते नीचे प्रमाणे—

उहा.

सप्तम पद श्री ज्ञाननो सिद्धचक्र पद मांही । आराधीजे शुच मने, दिन दिन अधिक उगाहिं ॥ १ ॥

उदं गाथा.

अस्मात्संमोह तमोदरस्स, नमो नमो नाण दिवायरस्स । पंचप्पयासु उवगारगस्स, सत्ताण तच्चत्थ पथासगस्स ॥ १ ॥
 हुवे जेहथी सर्वे अज्ञान रोधो, जिनाधीश्वर प्रोक्त अर्थावबोधो । मति आदि पंच प्रकार प्रसिद्धो, जगदज्ञासते सर्वे देवाविरुद्धो ॥ २ ॥
 यदीय प्रजावे सुजकं अजकं, सुपेयं अपेयं सुकृत्यं अकृत्यं । जेणे जानीए लोकमध्ये सुनाणं, सदा पे विशुद्धं तदैव प्रमाणं ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥

जज्य नमो गुणज्ञानने, स्वपर प्रकाशक जावे जी । परजाय धर्म अनंतता, जेदाजेद स्वजावेजी ॥ १ ॥ (चाद्य)
 जे मुख्य परिणति सकल ज्ञायक, बोध भाव विद्वच्छना । मति आदि पंच प्रकार निर्मळ, सिद्ध साधन बच्छना ॥
 स्यादादसंगी तत्त्वरंगी, प्रथम जेदाजेदता । सविकल्प ने अविकल्प पस्तु, सकल संशय ठेदता ॥ २ ॥

ढाल बीजी.

जज्ञानक न जे विण बहिये, पेय अपेय विचार । कृत्य प्रकृत्य न जे विण बहिये, ज्ञान ते सकल आधार ॥ भ० सि० ॥ १ ॥
 प्रथम ज्ञान ने पठे अहिंसा, श्री सिद्धांति जाखुं । ज्ञानने बंदो ज्ञान म निंदो, ज्ञानीए शिव मुख चारुयुं रे ॥ ज० ॥ १ ॥
 सकल क्रियानुं मुल जे अद्धा, तेंहनुं मूल जे कहिये, तेह ज्ञान नित्य नित्य बंदोजे, ते विण कहो केम रहिये ॥ ज० ॥ ३ ॥

पंच ज्ञान मांदि जेह सदागम, स्वपर प्रकाशक जेह । दीपक परे त्रिचुवन उपगारी, वळी जेम रचि शशी मेहरे ॥ ज० ॥ ४ ॥
 लोक ऊर्ध्व अधो तिर्यग् ज्योतिष, वैमानिक ने सिद्ध । लोकालोक प्रगट सवि जेहूथी, तेह ज्ञाने मुन शुद्धरे ॥ ज० ॥ ५ ॥

ढाळ त्रीजी.

ज्ञानावरणी जे कर्म ठे, क्य उपनाम तरा थाय रे । तो हूप एहिज आत्मा, ज्ञान अवोधता जाय रे ॥ वी० ॥ १ ॥

पढी " ऊँ ह्री परमात्मने नमः ज्ञानपदेभ्यः कलशं यजामहे स्वाहा " ए मंत्र बोलीने ज्ञाननी वासक्षेप वने पूजा करवी,
 अने पढी इव्य पूजा करवी एदवे सोनामहोर तथा रूपामहोरथी ज्ञाननी यथाशक्ति पूजा करवी.

पढी नीचे प्रमाणे छुहा बोली श्रुत ज्ञानना १० जेदना १० खमासमाण देवा.

पीठीकाना छुहा.

सुखकर संखेसर नमी, शुण्डयुं श्री श्रुत नाण । चळ मुंगा श्रुत एक ठे, स्वपर प्रकाशक जाण ॥ १ ॥

अजिद्वाप्य अनंतमे, जागे रचियो जेह । गणधर देवे प्रणमीओ, आगम रयण अठेह ॥ २ ॥

इम बहुली वक्तव्यता, ठ ठाण रनीया जाब । कृमाश्रमण^१ जाप्ये^२ कला, गोंपय सर्पि जमाव ॥ ३ ॥

लेश थकी श्रुत वरणवुं, जेद जहा तस वीश । अक्षय निधि तपने दिने, कृमाश्रमण ते वीश ॥ ४ ॥

सूत्र अनंत अर्थ मई, अक्षर अंश लहाय । श्रुत केवळी केवळी परे, जाखे श्रुत परजाय ॥ ५ ॥ (प्रथम जेद) ?

श्री श्रुत ज्ञानने नित नमो, जाव मंगलने काज । प० न अर्चन द्रव्यधी, पामो अ'वचन राज ॥ ६ ॥ (खमासमण देवुं)

(आ गृहे उहो दरेक खमासमणे कहेवो.)

इग सय अरुवीस स्वरतणा, तिहां अकार अढार । श्रुत पर्याय समासमें, अंश असंख्य विचार ॥ ७ ॥ श्री श्रु० ॥ २ ॥

वत्रीश वर्ण समाय ठे, एक सिद्धोक^३ मजार । ते मांहे एक अक्षर ग्रहे, ते अक्षर श्रुत सार ॥ ८ ॥ श्री श्रु० ॥ ३ ॥

क्षयोपशम जावे करी, बहु अक्षरनो जेह । जाणे ठाणांग आगळे, ते श्रुत निधि गुण गेह ॥ ९ ॥

कोरुन एकावन अरुद्वखा, अरुसय एकाशी हजार । चाद्वीश अक्षर पद तणा, कहे अनुयोग दुवार ॥ १० ॥ श्री श्रु० ॥ ४ ॥

अर्थांते इहां पद कळुं, जिहां अधिकार उराय । ते पद श्रुतने प्रणमता, ज्ञानावरणी ह्वाय ॥ ११ ॥ श्री श्रु० ॥ ५ ॥

अढार हजार पदे करी, अंग प्रथम सुविद्वास । दुगुणा श्रुत बहु पद ग्रहे, ते पद श्रुत समास ॥ १२ ॥ श्री श्रु० ॥ ६ ॥

पिंरु प्रकृतिमां एक पदे, जाणे बहु अवदात । क्षयोपशमनी विचित्रता, तेहज श्रुत संघात ॥ १३ ॥ श्री श्रु० ॥ ७ ॥

पंचोतेर जेदे करी, स्थिति बंधादि विद्वास । कम्म पयनी पयनी ग्रहे, श्रुत संघात समास ॥ १४ ॥ श्री श्रु० ॥ ८ ॥

गत्यादिक जे मार्गणा, जाणे तेहमां एक । विवरण गुणठाणादिकें, तस प्रतिपत्ति विवेक ॥ १५ ॥ श्री श्रु० ॥ ९ ॥

जे बासठि मार्गण पदे, दोश्या आदे निवास । संग्रह तरतम योगधी, ते प्रतिपत्ति समास ॥ १६ ॥ श्री श्रु० ॥ १० ॥

संतपदादिक छारमां, जे जाणे शिव दोग । एक दोग छारे करी, श्रुता श्रुत अनुयोग ॥ १७ ॥ श्री श्रु० ॥ ११ ॥

वद्वी संतादिक नव पदे, तिहां मार्गणा चास । सिद्धतणी स्तवना करे, श्रुतअनुयोग समास ॥ १८ ॥ श्री श्रु० ॥ १२ ॥
 प्राचृत प्राभृत श्रुत नमुं, पूरवना अधिकार । बुद्धि प्रवद्व प्रजावधी, जाणे एक अधिकार ॥ १९ ॥ श्री श्रु० ॥ १३ ॥
 प्राभृत प्राभृत श्रुत समा, साज्जिध द्वब्धि विज्ञेप । बहु अधिकार इस्या ग्रहे, क्षीराश्रव उपदेश ॥ २० ॥ श्री० श्रु० ॥ १४ ॥
 पूरव गत वस्तु जिके, प्राभृत श्रुत ते नाम । एक प्राभृत जाणे मुनि, तास करुं परिणाम ॥ २१ ॥ श्री श्रु० ॥ १५ ॥
 पूरव द्वब्धि प्रजावधी, प्राभृत श्रुत समास । अधिकार बहुदा ग्रहे, पद अनुसार विज्ञास ॥ २२ ॥ श्री श्रु० ॥ १६ ॥
 आचारादिक नामधी, वस्तु नाम श्रुत सार । अर्थ अनेक विधे ग्रहे, ते पिण एक अधिकार ॥ २३ ॥ श्री श्रु० ॥ १७ ॥
 छुग सय पण वीस वस्तु ठे, चौद पूरवनो सार । जाणे तेहने वंदना, एकश्वोसे सो वार ॥ २४ ॥ श्री श्रु० ॥ १८ ॥
 चत्पादादि पूरव जे, सूत्र अर्थ एक सार । विद्या संज्ञ तणो कह्यो, पूरव श्रुत जंडार ॥ २५ ॥ श्री श्रु० ॥ १९ ॥
 विंदुसार द्वगे जणे, तेहिज पूरव समास । श्री शुज वीरने शासने, होजो ज्ञान प्रकाश ॥ २६ ॥ श्री श्रु० ॥ २० ॥

(प्रथमना ४ पीठीकाना दुहा. ६ ठो दरेक जेदे कहेवानो छुहो अने ९ मो छुहो तेव्हा खमासमणमां न गणवा).

॥ इति अक्षय निधि तप खमासमणना छुहा समाप्त ॥

पढी पसद्वी (खोवो) जरी वोधागाधं रुपदपदवी० ए स्तुति वोद्वीने ते पस कुंभमां नांखवो. कुंभ पासे कटपसूत्रनी
 स्थापना करवी. माथे चंद्रवा, पुंठीयां बांधवां. मांगरनी ढगद्वी उपर कुंज स्थापवो. पंदरमे दिवसे ते कुंभ पूरो जरवो. पढी

तेना पर श्रीफल गूही तेने लीळा अथवा पीळा रेशमी वस्त्राची बांधणे. श्रावण वद चोषण। आरंजी चादरना शुदी चोषणे दिवसे तप पुरो करवो. दररोज एकासणां करवां. व्रतचर्य पाळवुं, कुंज पासे अखंड दीवो फानस विगेरेमां जतना^१ पुर्वक राखवो. “ॐ ह्रीं श्रीं नमो नाणस्त” ए गरणुं नवकारवाणी वीज्ञ प्रमाण गणयुं^२. दरा बोगस्तनो काजसग करवो. बेड्ढे तथा पहेले दिवसे रात्री जागरण करवुं, तथा नरघोडो काढवो.

६८ मुकुट सप्तमी तप.

अषाढादि च पोषान्तं सप्त मासान् शितीष्वपि ।

सप्तमीषुपवासाश्च विधेयाः सप्तसंख्यकाः ॥ १ ॥

मुकुटना उद्यापनवने जणाती जे सप्तमी ते संबंधी तप ते मुकुट सप्तमी तप कहेवाय बे. आ तपमां अषाढ, श्रावण, चाद्रपद, आश्विन, कार्तिक, मार्गशीर्ष अने पोष ए सात मासनी कृष्ण पक्षनी सातमने दिवसे उपवास करवो. तेमां अनुक्रमे विमलनाथ १, अनंतनाथ २, चंद्रप्रज्ञ अ-

१ कोष्ट रीते बीगामां जीवजंतु न पये जेरी रावळ रासनी.
एक प्रतिमां होनाभी वाही मगधरो पय कल्या छे.

२ भावा फळण भक्षरो गणना भारे पडे तेणे “ नमो नाणस्त ” वाटलोअ जाप केलो.

थवा शांतिनाथ ३, नेमिनाथ ४, ऋषभदेव ५, महावीर ६, अने पार्श्वनाथ ७, ए सात तीर्थकरोने
 आश्रीने एक एक सप्तमीए तप करवो. तथा ते दिवसे ते ते तीर्थकरनी मोटी स्नात्र विधिए पूजा
 करवी. उद्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक जिनपूजा करवी. रूपानी लोकनादिका करावी तेना उ-
 पर सुवर्णमय रत्नजम्बित मुकुट करावी देव पासे ढोकवो. सात सात पक्वान्न, फळ विगेरे ढोकवां.
 संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ वांछितनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ श्रावकने करवानो
 आगाढ तप ठे. जे जे तीर्थकरनो तप चाहतो होय ते ते तीर्थकरना नामनुं गरणुं (जेमके पहेलुं
 “ विसद्वनाथाय नमः ”) नवकारवाळी वीशनुं गणवुं. साथीया विगेरे बार बार करवा.

६९ अंबा तप,

शुक्रासु पञ्चमीष्वेव पञ्चमासेषु वै तपः ।

एकजक्तादिना कार्यसंबापूजनपूर्वकम् ॥ १ ॥

अंबा देवीनी आराधना माटे आ तप ठे. तेमां पांच मासनी शुक्र पांचमने दिवसे एकास-

णादिक तप करवो. अने ते दिवसे नेमिनाथ तथा अंबा देवीनुं पूजन करवुं. उद्यापने उत्तम धा-
 तुनी अंबा देवीनी मूर्ति करावी तेनी स्थापना करवी. शास्त्रोक्त विधिए तेनी हंमेशां पूजा करवी.
 संघवात्सल्य, संघपूजा करवी. आ तप करवाथी अंबा देवी पासेथी वरदाननी प्राप्ति थाय ठे.
 आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. (जैन प्रबोधमां कृष्ण पद्दनी पंचमीए करवानो कह्यो छे.
 तथा उजमणे साधुने नवां वस्त्र, अन्न विगेरे आपी प्रतिदाभवा अने अंबानी मूर्ति बे पुत्र सहित
 तथा आम्रनी द्रुम्ब सहित कराववी. पढी तेनुं पूजन करवुं एम कहुं ठे.) गरणुं “श्री अंबिकादे-
 व्यै नमः” ए पदनुं नवकारवाळी वीश प्रमाण गणवुं.

७० श्रुतदेवता तप.

एकादशसु शुक्लेषु पक्षेष्वेकादशीषु च ।

यथाशक्ति तपः कार्यं वाग्देव्यर्चनपूर्वकम् ॥ १ ॥

श्रुत देवीनी आराधना माटे आ तप छे. तेमां अगीयार शुक्ल एकादशीने दिवसे श्रुतदेवीनी

पूजापूर्वक यथाशक्ति एकासणादिक तप करवो. उद्यापने श्रुतदेवोनी मूर्ति उत्तम धातुनी बनावी तेनी प्रतिष्ठा करवी, तथा विधिप्रमाणे पूजा करवी. आ तपनुं फळ श्रुतज्ञाननी प्राप्ति थाय ते ठे.

उपर प्रमाणे अगीयार शुक्ल एकादशीए उपवास करीने मौन धारण करवुं. एम पंचाशकमां तथा प्रत्यंतरमां कहुं ठे. “ श्री श्रुतदेवतायै नमः ” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी.

७१ रोहिणी तप.

रोहिण्यां च तपः कार्यं वासुपूज्यार्चनायुतम् ।

सप्तवर्षीं सप्तमासीं उपवासादिभिः परम् ॥ १ ॥

आ तप रोहिणी नक्षत्रमां थाय ठे, तेथी ते रोहिणी तप कहेवायछे, ते तप अक्षय तृतीयाने दिवसे अथवा तेनी आगळ पाडळ ज्यारे रोहिणी नक्षत्र होय त्यारे शरु थाय ठे. तें तप श्री वासुपूज्य स्वामिनी पूजा पूर्वक सात वर्ष अने सात मास सुधी करवो. षट्ठे मासे मासे ज्यारे रोहिणी नक्षत्र होय ते ते दिवसे उपवासादिक (उपवास, आंचित्त, नीवि विगेरे) तप करवो. जो

कदाच एक पण रोहिणी नक्षत्र जूती जवाय तो फरीथी प्रथमथी आरंज करवो. उद्यापनमां श्री वासुपूज्य स्वामीनी प्रतिमानी मोटी स्नात्रविधिपूजा करीने सुवर्णमय अशोक वृक्ष ढोकवो. (प्रत्यंतरना मले सुवर्णमय सोम राजा तथा अशोक युक्त रोहिणी राणी तथा वासुपूज्य स्वामिनी प्रतिमा करावी देव पासे ढोकवी. एकसो ने एक संख्या प्रमाण मोदक, फळ, दीप विगेरे ढोकवां.) संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ अविधवापणुं तथा सौभाग्य सुखनी प्राप्ति थाय ते छे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. (आ तप पौषध पूर्वक उपवास करीने करवानो प्रचार छे. अथवा पौषध न थइ शकें तो आरंजादिक कार्य न करे.) “श्री वासुपूज्यसर्वज्ञाय नमः” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

७२ तीर्थकर मातृ तप.

भाद्रपदशुक्लपक्षे प्रारज्य सप्तमीं तिथिम् ।

त्रयोदश्यन्तमाधेयं तपो मातरिसंज्ञकम् ॥ १ ॥

तीर्थं करोनी मातानी आराधना माटे आ तप ठे. तेनो जाऊपद शुदी सातमने दिवसे आ-
 रंज करी शुदी तेरस सुधी दूध, दहीं, घी, करंबो (दहीं जात), क्षीर, लापसी अने घेवर वने
 श्री जिनमातानी पूजा करी (आगळ धरी) हंमेशां एकासणादिक तप करवो. ते तप सात वर्ष
 सुधी करवो. परंतु बवे वरसे अथवा दर वरसे आ प्रमाणे उद्यापन करवुं—भादरवा शुदी चौ-
 दशने दिवसे चौवीश चौवीश पुत्रा, पुरी, पक्वान्न, फळ विगेरे जिनमाता पासे ढोकवां. तथा पु-
 त्रवाळी चौवीश श्राविकाने वस्त्र, अंगराग, तांबूद विगेरे आपवुं. पढी सातमा वर्षना उद्यापनमां
 श्री जिनमातानी आगळ सातमने दिवसे तेद ढोकवुं, आठमे घी, नवमीए पक्वान्न, दशमीए गा-
 यनुं दूध, अगीयारसे दहीं, बारसे गोळ, अने तेरसे खीचनी, वनी, कणिक (लोट), हरडे, धाणा,
 मेथी, गुंदर, आंजण, शळाका, सात सात पान, सोपारी विगेरे ढोकवां. पुत्रवाळी श्राविकाने श्री-
 फळ आपवां. संघवात्सल्य संघपूजा करवो. आ तपनुं फळ पुत्रप्राप्ति थाय ते ठे. आ श्रावकने
 करवानो आगाढ तप ठे. “ श्री जिनमात्रे नमः ” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी.

७३ सर्व सुख संपत्ति तप.

एकादिवृद्ध्या तिथिषु तप एकाशनादिकम् ।

विधेयं सर्वसंपत्तिसुखे तपसि निश्चितम् ॥ १ ॥

सर्व सुख संपत्तिनुं कारण होवाथी आ तप सर्व सुख संपत्ति नामनो कहेवाय ठे. तेमां शुक्ल के कृष्ण पक्षनी एकमने दिवसे एक एकासणादिक तप करवो. बीजे पखवामीये बीजथी बे एकासणादिक करवां. त्रीजे पखवाडीये त्रीजथी त्रण एकासणादिक करवां. चोथे पखवामीये चोथथी चार एकासणादिक करवां. ए रीते वधतां वधतां पंदरमे पखवामीये पूर्णिमाथी अथवा अमावास्याथी पंदर एकासणादिक करवां (प्रवचन सारोद्धारमां एकासणाने बदत्ते उपवास करवानुं कह्युं ठे.) परंतु जो कदाच कोइ तिथि जूली जवाय तो तपनो आरंज फरीथी करवो. आ रीते करतां आ तप एकसोने वीश तपना दिवसोवमे पूर्ण थाय ठे. उद्यापने स्नात्र पूजा पूर्वक एकसोने वीश मोदक ढोकवा. संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फल सुखनी प्राप्ति थाय ते छे. आ श्रावकने

करधानो आगाढ तप बे. आनुं गरणुं तप नंबर ७६ थो जाणवुं. साथीया विगेरे बार बार करवा. बीजी रीते एक पखवासीयानी एक एकमनो उपवास करवो. वे पखवासीयानी बे बीजना उपवास, तण पखवासीयानी तण बीजना उपवास, ए प्रमाणे चरुता चरुता पंदर पखवासीयानी पुनम तथा अमासना उपवास करवाथी पण आ तप थाय छे. आ तप मोटो पखवासी कहेवाय बे. आ तपमां, कोइ तिथि चूली जवाय तो आवती बीजी तिथि तइ शकाय बे पण करेदो तप निष्फल थतो नथी.

७४ अष्टापद पावडी तप. (अष्टापद ओळी.)

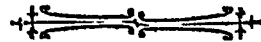
आश्विनेऽष्टाह्निकास्वेव यथाशक्ति तपःक्रमैः ।

विधेयमष्ट वर्षाणि तप आष्टापदं परम् ॥ १ ॥

अष्टापद पर्वत उपर चरुवानो जे तप, ते अष्टापद पावडी तप कहेवाय बे. तेमां आश्विन शुदी आठमथी पूर्णिमा सुधीना आठ दिवस ते एक अष्टाहिका (ओळी) कहेवाय छे. ते दिव-

सोमां यथाशक्ति (उपवासादिक) तप करवो. पहेली ओळीए तीर्थकरनी पासे सुवर्णमय एक सोपान (पगथीयुं) करावीने मूकवुं. तथा तेनी अष्टप्रकारी पूजा करवी. ए प्रमाणे आठ वर्ष सुधी आठ सोपान स्थापी तप करवो. उद्यापने मोटी स्नात्रविधिपूर्वक चोवीश चोवीश पक्वान्न, फळ विगेरे ढोकवां. आ तपनुं फळ दुर्लभ वस्तुनी प्राप्ति घाय ते बे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप बे. “अष्टापद तीर्थाय नमः” ए पदनुं गरणुं वीश नवकारवाळी प्रमाण गणवुं. साथिया विगेरे आठ आठ करवा.

बीजी रीते आसो वद अमावास्याथी आरंजी एकांतरे आठ उपवास करवा. पारणे एकासणुं करवुं. ए प्रमाणे आठ वर्ष करवुं. उद्यापने अष्टापद पूजा, घृतमयगिरिनी रचना, सुवर्णमय नीसरणीओ आठ आठ पगथीयावाळी आठ कराववी. पक्वान्न तथा सर्व जातिनां फळो चोवीश चोवीश ढोकवां. बीजी सर्व वस्तु आठ आठ ढोकवी. (जैन प्रबोधमां आ तपने अष्टापद ओळी पण कहे छे.)

७५ मोक्षदंड तप. (मोक्षकरंडक तप.)

यावन्मुष्टिप्रमाणः स्याद्गुरुदंरुश्च तावतः ।

विदधीतैकान्तरांश्रोपवासान्सुसमाहितः ॥ १ ॥

मोक्षदंरु संबंधी जे तप ते मोक्षदंरु तप कहेवाय छे. तेमां गुरुनो दंरु (दांनो) जेटकी मुठीना प्रमाणनो होय तेद्वारा उपवासो एकांतरा पारणावाळा करवा. ठेट्टे उपवासे गुरुना दंरुनी चंदनथी पूजा करवी. तथा गुरुने वस्त्रदान आपवुं. श्रीफळ तथा अक्षतदांनोपासे ढोकवा. उपवासनी संख्या जेटद्वारा फळ, मुद्रा (रूपानाणुं), पक्वान्न विगेरे दांडापासे मूकवां. संघपूजा संघवात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ विपत्तिनो नाश धाय ते ठे. आ श्रावकने करवा लायक आगाढ तप छे.

“नमो द्योष सव्वसाहूणं” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे सतावीश करवा.

बीजी रीत एवी ठे के—गुरुना दांनाने अंगुष्ठना पर्ववने मापवो. जेटकी संख्या धाय तेद्वारा एकासणां करवां. तथा उद्यापने तेद्वारी संख्यावाळा मोदक विगेरे दांनोपासे ढोकवा. बाकी सर्व

उपर प्रमाणे (नं. ब.) करवुं.

त्रीजी रीत एवी ठे के—उपवास एक, आंबिद्व एक, नीवी एक, एकासणुं एक, पुरिमिद्व एक—आ एक ओळी थइ. एवी पांच ओळी करवाथी पचीश दिवसे आ तप पुरो थाय ठे. उद्या-पन उपर प्रमाणे (विधिप्रपा विगेरे प्रतो) करवुं. गरणुं विगेरे तप नंबर १ प्रमाणे करवुं.

(आ तपने मोक्ककरंरुक तथा पांच पञ्चख्वाणनी ओळी पण कहे छे.)

७६ अदुःखदर्शी तप,

शुक्कपद्मेषु कर्तव्याः क्रमात्पञ्चदशस्वपि ।

उपवासास्तियिष्वेवं पूर्यते विधिनैव तत् ॥

दुःख जोवानो जेनो स्वप्नाव नथी ते अदुःखदर्शी (अदुःखदेखी) नामनो तप कहेवाय ठे. तेमां प्रथम शुक्क पद्मनी एकमने दिवसे उपवास करवो, पढी बीजे मासे शुद बीजनो उपवास करवो. पढी त्रीजे मासे शुदी त्रीजनो उपवास करवो. ए प्रमाणे चरुता चरुता पंदरमे मासे पूर्णि-

मानो उपवास करवो. ए रीते करतां पंदर मासे कुद्व पंदर उपवास वने आ तप पूर्ण थाय ठे. आ तप करतां जो कोई तिथि चूळी जवाय तो तपनो आरंभ फरीथी करवो. उद्यापने श्रीऋषभदेवनी पूजा कस्वी. रुपानुं वृद्ध करावुं, तेनीं शाखा साथे सुवर्णनुं रेशमी पाटीवाळुं पारणुं [घोनीयुं] टांगुं. तेमां रेशमीं तळाइ पाथरवी. ते उपर सुवर्णनी पुतळीं सुनारुवी. पंदर, पंदर पकवान्न, फळ, रुपानाणुं विगेरे ढोकवां. तथा पंदरे मांसनी तपनीं तिथिए नवा नवा नैवेद्य, एकवान्न फळ विगेरे ढोकवां. संघपूजा संघवात्सल्य करवुं. आ तपनुं फळ सर्व दुःखनो नाश थाय ते ठे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

बीजीं रीते दरेक पखवामीयानी तिथिए उपर प्रमाणे चडता चरुता उपवास करवा. तेम करवाथी पंदर पखवारुयि आ तप पुरो थाय ठे.^१

१ आ तपनुं नाम नानो पखवासो पण कहेवाय ठे. (आ तपमां तिथि चूळी जवाय तो बीजी आवती तिथि बइ शकाय ठ पण फरी शरु करवो परतो नथी.)

“ श्रीऋषभस्वामी अर्हते नमः ” आ पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

७७ अदुःखदर्शी तप (बीजो.)

त्रीजी रीत एवी ठे के—एकांतरा पंदर उपवास तिथिना नियम विना ज करवा. बाकी उद्यापन विगेरे उपर प्रमाणे करवुं.

गरणुं विगेरे नीचें प्रमाणे—

	सा०	ख०	द्वो०	नो०		सा०	ख०	द्वो०	नो०
१ श्री कुंभुनाथ पारंगताय नमः	१७	१७	१७	२०	९ श्री मुनिसुव्रत पारंगताय नमः	२०	२०	२०	२०
२ श्री शीतद्वनाथ पारंगताय नमः	१०	१०	१०	२०	१० श्री अरनाथ पारंगताय नमः	१८	१८	१८	२०
३ श्री आदिनाथ परमैष्ठिने नमः	१	१	१	२०	११ श्री मद्धिनाथ पारंगताय नमः	१९	१९	१९	२०
४ श्री श्रेयांशनाथ पारंगनाय नमः	११	११	११	२०	१२ श्री अरनाथ सर्वज्ञाय नमः	१८	१८	१८	२०
५ श्री धर्मनाथ पारंगताय नमः	१५	१५	१५	२०	१३ श्री ऋषभदेव पारंगताय नमः	१	१	१	२०

६ श्री नेमिनाथ सर्वज्ञाय नमः	२२	२२	२२	२०	१४ श्री वासुपूज्य पारंगताय नमः	१२	१२	१२	२०
७ श्री चंद्रप्रज्ञ सर्वज्ञाय नमः	८	८	८	२०	१५ श्री संनवनाथ नाथाय नमः	३	३	३	२०
८ श्री अजिनंदन पारंगताय नमः	४	४	४	२०	१६ श्री महावीर पारंगताय नमः	२४	२४	२४	२०

७८ गौतम पडघो.

राकासु पंचदशसु स्वशक्तेरनुसारतः ।

तपः कार्यं गौतमस्य पूजाकरणपूर्वकम् ॥ १ ॥

श्री गौतम स्वामीना पात्राने उद्देशीने आ तप करवामां आवे ठे. तेथी तेनुं नाम गौतम पतद्ग्रह (पडघो) कहेवाय ठे. आ तपमां दरेक पूर्णिमाए यथाशक्ति उपवास एकासणुं विगेरे तप करवो. तथा श्री गौतम स्वामीनी मूर्तिनी पूजा करवी. ए रीते पंदर पूर्णिमा सुधी तप करवो. उद्यापने श्री गौतमस्वामीनी तथा श्री महावीर स्वामीनी मोटी स्नात्रविधीए पूजा करवी. रूपानुं पात्र करावी तेमां खीर भरी जोळी सहित गौतमस्वामीनी तथा महावीर स्वामीनी मूर्ति पासे

॥ सूकवुं. तथा कोष्ठमय पात्रुं खीर अने जोळी सहित गुरुने बहोरावुं. संघवात्सल्य संघपूजा करवी.
आ तप करवाथी विविध लब्धिनी प्राप्ति थाय छे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

बीजी रीते कार्तिक शुदी एकमने दिवसे उपवासादिक तप करीने. गौतम स्वामीनी पूजा विगेरे उपर प्रमाणे सर्व करवुं. आ प्रमाणे एक वर्ष सुधी दरेक एकमने दिवसे करवुं. उद्यापन विगेरे उपर प्रमाणे करवुं.

“श्री गौतम स्वामीने नमः” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे सतावीश करवा.

७९ निर्वाण दीपक तप (दीवाळीनो छठ्ठ.)

वर्षत्रयं दीपमादा पूर्वे मुख्ये दिनत्रये ।

उपवासत्रयं कार्यं दीपप्रस्तारपूर्वकम् ॥१॥

निर्वाण (मोक्ष) ना मार्गने विषे दीवा समान आ तप होवाथी निर्वाण दीपक नामे कहे-
वाय छे. तेमां दीवाळीनी चौदश तथा अमावास्या ए बन्ने दिवसनो छठ करवो. ते बन्ने दिवस अने

रात्रीए श्री महावीर स्वामीनी प्रतिमानी पासे अखंन चोखा तथा अखंन घीना दीवा मूकवा. उ-
 यापनमां श्री महावीर स्वामीनी प्रतिमानी मोटी स्नात्र विधिए पूजा करी एक हजार घीना दी-
 वा मूकवा.१ संघवात्सत्य संघपूजा करवी. आ प्रमाणे त्रण वर्ष करवायीं आ तप पूर्ण थाय छे. आ
 तपनुं फळ मोक्ष मार्गनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ श्रावकने करवानों अगाठ तप ठे. साथीया विगेरे
 वार वार करवा. गरणुं आ प्रमाणे—

श्री महावीर स्वामी सर्वज्ञाय नमः नवकारवाळी ३०. चतुर्दशीए.

श्री महावीर स्वामि पारंगताय नमः नवकारवाळी ३०. अभावास्या प्रथम रात्रे.

श्री गौतम स्वामि सर्वज्ञाय नमः नवकारवाळी ३०. अभावास्या पाठवी रात्रे.

८० अमृताष्टमी तप.

शुक्लाष्टमीषु चाष्टासु आचास्तादितपांसि च । विदधीत स्वशक्त्या च ततस्तत्पूरणं जवेत् ॥ १ ॥

१ खीर जरीने पात्रुं गुरुने बहोरावुं एवो पण प्रचार ठे.

अमृतना अग्निषेक वने जणाती जे अष्टमी ते अमृताष्टमी कहेवाय ठे. आ तप शुक्ल पद्दनी आठ आठमने दिवसे आंबिल (अथवा उपवास) विगेरे पोतानी शक्ति प्रमाणे करवायी पूर्ण थाय ठे. ज्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक घी तथा दूधना भरेला कळश बे (उपर नवुं वस्त्र ढांकीने) तथा एक मण मोदक देव पासे ढोकवा. संघवात्सद्य संघपूजा करवी. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. आ तपनुं फळ आरोग्यतानी प्राप्ति थाय ते ठे. (कळश उपर नवुं द्वाडुं वस्त्र ढांकी ते उपर साकर, द्वाविंग तथा मोटो द्वाडु मूकवानुं पण नं. ब. विगेरे प्रत्यंतरमां कहुं ठे.)

बीजी रीते एकासणां तेर, नीवी चौवीश, आंबिल पंदर, ए प्रमाणे लगोलग करवायी पण आ तप पूर्ण थाय ठे, बीजो सर्व विधि उपर प्रमाणे समजवों.

“ ॐ नमो सिद्धाणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे आठ आठ करवा.

८१ अखंड दशमी तप.

शुक्लासु दशसंख्यासु निजशक्त्या तपोविधिम् । विदधीत ततः पूर्तिं तस्य संपद्यते क्रमात् ॥ १ ॥

अखंरुत दशमीने दिवसे जे तप करवामां आवे तेनुं नाम अखंरु दशमी तप कहेवाय ठे. तेमां दश शुक्र दशमीने दिवसे पोतानी शक्ति प्रमाणे एकासणादिक तप करवो. तेथी ते तप पूर्ण थाय ठे. (तपने दिवसे अखंरु अन्ननुं नोजन करवुं. एटले के मुशळ वने नहीं खान्दिवा एवा चोखानुं नोजन करवुं.) ज्यापने दश दश पक्वान्न, फळ, रुपानाणुं विगेरे देव पासे ढोकवुं. अखंरु अह्नतनुं नैवेद्य मूकवुं. अखंरु (नवुं) वन्न गुरुने वहोराववुं. चैत्यनी फरती घीनी त्रण धारा अखंरु करवी. (प्रचुनी प्रतिमा एक मोटा तासमां विराजमान करी, सवापांचशेर घी लक्ष तेनी अखंरु धारावानी जरा मात्र पण धार त्रुटे नही ते रति प्रतिमाजी फरति करवी.) संघवात्सद्य संघ पूजा करवी. आ तपनुं फळ अखंरु सुखनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

“ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१ नं. ब विगेरे प्रतिओमां अखंरु अन्न खावानुं लख्युं छे.

८२ परत्र पाली तप.

पञ्च वर्षाणि वीरस्य कल्याणकसमासितः ।

उपवासत्रयं कृत्वा द्वात्रिंशदरसांश्चरेत् ॥ १ ॥

परलोकने विषे पावनना जेवुं जे तप ते परत्र पाली तप कहेवाय छे. तेमां श्री महावीर स्वामी-
ना कल्याणकोनी समासिथी एटले दीवाळीना दिवसथी आरंजीने प्रथम त्रण उपवास (अष्टम)
करवो. पढी आंतरा रहित बत्रीश नीवी करवी. कोईना मतमां दश उपवास एकांतरा करवानुं पण क-
हेवुं छे. (जैन धर्म सिंधु तथा जैन प्रबोधमां वेदो पण अष्टम करवो पण कहुं छे.) आ प्रमाणे
पांच वर्ष सुधी तप करवो. उद्यापने दरेक वर्षे थालमां एक शेर द्वापशीनी पाळ करी वच्चे घीथी
पूर्ण करी देव पासे ढोकवी. पांच वर्षेने अंते वेदो उद्यापनमां सोटी स्नात्र विधि पूर्वक जिनपूजा
करी उपर प्रमाणे नैवेद्य तथा विविध प्रकारना पकवान्न, फळ, रुपानाणुं विगेरे देव पासे ढोकवां.
संघवात्सल्य संघ पूजा करवी. आ तपनुं फळ परलोकमां सद्गतिनी प्राप्ति थाय ते छे. आ श्राव-

कने करवानो आगाढ तप ठे.

“ श्री महावीर स्वामि पारंगताय नमः”, ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे चार चार करवा.

८३ सोपान (पावडी) तप.

सताष्टनवदशभिस्तद्युणैस्तिथिसंक्रमैः ।

दत्तिभिः पूर्यते चैव सोपानतप उत्तमम् ॥ १ ॥

मोक्ष पर आरोहण करवा साटे सोपान (पणथीया) जेवुं होवायी आ सोपान षट्ठे पावनी तप कहेवाय छे. आ तपमां चार प्रतिमाओ करवानी कहेली छे. सात सप्तमिका, आठ अष्टमिका, नव नवमिका अने दश दशमिका. आ चार प्रतिमा आ प्रकारे करवी.—अहीं सात सप्तमिका षट्ठे सात दिवसनी एक ओळी, एवी सात ओळी करवी. अर्थात् आ सात ओळीना दिवस धए थाय. तैसां पहेली सात दिवसनी ओळीमां हमेशां एक एक दत्ति करवी. बीजा सात

दिवसनी बीजी ओळीमां हंमेशां बवे दत्ति करवी. श्रीजी ओळीना साते दिवसमां हंमेशां त्रण त्रण दत्ति करवी, ए प्रमाणे वधता वधता सातमीं ओळीना साते दिवस हंमेशां सात सात दत्ति करवी. (कुल्ल दत्ति १९६.)

बीजी आठ अष्टमिका—अहीं आठ दिवसनी एक ओळी गणवी. एवी आठ ओळी करवाथी ६४ दिवसे आ बीजी प्रतिमा पूर्ण थाय ठे. अहीं पण उपरनी जेस पहेली ओळीना आठे दिवस हंमेशां एक एक दत्ति करवी. बीजी ओळीना आठे दिवस बवे करवी. ए रीते वधतां आठमी ओळीना आठे दिवस हंमेशां आठ आठ दत्ति करवी. (कुल्ल दत्ति ३०८)

श्रीजी नव नवमिका—अहीं नव दिवसनी एक ओळी एवी नव ओळीं करतां ८१ दिवसे आ प्रतिमा पूर्ण थाय छे. तेमां पण उपर प्रमाणे पहेलीं नव दिवसनी ओळींमां हंमेशां एक एक दत्ति करवी, बीजी नव दिवसनी ओळीमां हंमेशां बवे दत्ति, ए प्रमाणे चरुता चडता ठेवटे नवमी ओळीए हंमेशां नव नव दत्ति करवी ए रीते करतां कुल्ल दत्ति ४०९ थाय ठे.

ચોથી દશ દશમિકા—અહીં પળ દશ દિવસની એક ઓઠી એવી દશ ઓઠી કરતાં સો દિવસે આ પ્રતિમા પૂર્ણ થાય છે. અહીં પળ પહેલી દશ દિવસની ઓઠીમાં હંમેશાં એક એક દત્તિ કરવી. બીજી ઓઠીમાં હંમેશાં બે દત્તિ કરવી. એ રીતે વધતાં વધતાં એવટ દશમી ઓઠીમાં હંમેશાં દશ દશ દત્તિ કરવી. એ રીતે કરતાં કુલ ૧૧૦ દત્તિઓ થાય છે.

આ ચારે પ્રતિમા નવ માસ અને ચત્તવીશ દિવસે પૂર્ણ થાય છે. તથા દત્તિની સંખ્યા ૧૪૩૯ થાય છે. આ વિષે પ્રવચનસારોદ્ધારમાં આ પ્રમાણે કહ્યું છે—

ચત્તવીસ દિવસ અહિયા નવ માસા સવ્વ ઇત્થ દિવસાણિ ।

ચત્તદ સયા ગુણયાદ્વા દત્તીણં હવ્વઙ્ગ ણ સંખા ॥ ૧ ॥

“ આ તપમાં ચોવીશ દિવસે કરીને અધિક એવા નવ માસ સર્વ તપના દિવસો છે. તથા ચૌદસો અને ઓગણચાઠીશ દત્તિઓની સંખ્યા થાય છે. ”

ઉદ્યાપનમાં મોટી સ્નાત્ર વિધિ પૂર્વક જિનેશ્વરની પૂજા ઝણાવવી. વિવિધ પ્રકારનાં પક્વાન્ન,

फळ, रूपानाणुं विगेरे देव पासे ढोकवां. संघवात्सल्य संघपूजा करवा. आ तपनुं फळ मोक्ष मार्गनी प्राप्ति थाय ते ठे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे.

“ ॐ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीआ विगेरे बार बार करवा.

८४ कर्म चतुर्थ तप.

उपवासत्रयं कुर्यादादावन्ते निरन्तरम् ।

मध्ये षष्टिमिताः कुर्यादुपवासांश्च सान्तरान् ॥ १ ॥

कर्मना खंऊनने माटे जे चतुर्थ एटले उपवास करवो ते कर्मचतुर्थ तप कहेवाय ठे. तेमां प्रथम त्रण उपवास (अष्टम) करीने पारणुं करवुं. पढी एकांतरा साठ उपवास करवा. पढी ठेडे त्रण उपवास (अष्टम) आंतरा रहित करवो. ए प्रमाणे उपवास ६६ तथा पारणा दिन ६३ कुल्ल १३८ दिवसे आ तप पुरो थाय छे. ज्यापनमां मोटी स्नात्र विधि पूर्वक रूपानुं वृद्ध तथा सुवर्णनो कुहामो करावी देव पासे ढोकवो. नाना प्रकारना पक्कान्न फळ विगेरे ढोकवां. संघवात्सल्य

संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ कर्मनो नाश थाय ते ठे.

“ ॐ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

८५ नवकार तप (नानो).

कृत्वा नवैकज्ञक्तानि तद्ब्रुव्यापनमेव च ।

शक्तिहीनैर्विधेयं च पूर्ववत्तत्समापनम् ॥ १ ॥

नवकारना फळने आपनार होवाथी आ नवकार तप कहेवाय ठे. तेमां शक्तिहीन माणसे नंबर ४१ वाळा तपमां कह्या प्रमाणे अरुसठ एकासणां अथवा ६८ उपवास करी न शके तेणे नवकारना पद जेटला एटले नव एकासणां लगोलग करवां. उद्यापन विगेरे सर्व विधि नंबर ४१ वाळा नवकार तपमां कह्या प्रमाणे करवो. तेनुं फळ पण तेना जेवुंज ठे. आ मुनि तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. गरणुं विगेरे तप नंबर ४१ प्रमाणे समजवुं.

८६ अविधवा दशमी तप.

नाक्षत्रपदशुक्लदशमीदिन एकाशनमथो निशायां च ।

अंबापूजनजागरणकर्माणि सुविधिना कुर्यात् ॥ १ ॥

वैधव्य रहित थवा माटे स्त्री जातिए करवानो आ तप छे. तेमां जादरवा शुदी दशमने दि-
वसे ब्रह्मचर्य पाळवुं अने एकासणुं (अथवा मतांतरे उपवासादिक यथाशक्ति) करवुं. रात्रीए
अंबीका देवी पासे संगितादि पूर्वक जागरण करवुं तथा अंबा देवीनुं पूजन करवुं. श्रीफळ दश,
पकान्न दश विगेरे सर्व फळादिक वस्तु दश दश ठोकवी. आ प्रमाणे दश वर्ष सुधी आ तप करवुं.

दरेक भादरवा शुदि ११ ने दिवसे साधर्मिकने जमानो साधुने दान आपी पढी पारणुं करे.
अंबादेवीने कंकुनी पीळ करवी, अंजन करवुं, तेम पोताने पण धंजन करवुं, अने रेशमी चरणीयो
कांचळीं चंद्रवो तथा चहु देवीने चढाववां. पछो दीपक दश करवा आ प्रमाणे जै. प्र. मांढे.

उद्यापने इंद्राणीनी पूजा करवी. संघवात्सल्य संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ अविधवापणुं प्राप्त

थाय ते ठे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप ठे. (दरेक वर्षे उद्यापनमां बमणुं बमणुं नैवेद्य मूकवुं. एटले के पहेले वर्षे श्रीफळादिक दश दश ढोकवां, बीजे वर्षे वीश वीश ढोकवां. ए प्रमाणे समजवुं. (नं. ब.).

विधि प्रपामां बीजी रीत ए बतावी ठे के—उपवास एक, एकासणुं एक, उठ एक, एकासणुं एक, अठम एक, एकासणुं एक. पारणे खीर जोजनवने साधुने प्रतिज्ञाज्ञवा. ज्ञाननी पूजा जणाववी.

“ अंबादेव्यै नमः ” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी.

८७ बृहन्नंद्यावर्त तप.

बृहन्नंद्यावर्तविधिसंख्यथैकाशनादिज्ञिः ।

पूरणीयं तपश्चोद्यापने तत्पूजनं महत् ॥ १ ॥

नंद्यावर्तनी आराधना माटे आ तप ठे. तेमां प्रथम नंद्यावर्तनी आराधना माटे एक उपवास

करवो. पढी सुधमेंद्र, ईशानेंद्र^१ अने श्रुत देवतानी आराधना माटे त्रण आंबील करवां. त्यार-
 पढी अरिहंतादिक आठनी^२ आराधना माटे आठ आंबिल करवां. त्यारपढी चोवीश जिनमातानी
 आराधना माटे चोवीश एकासणां करवां. पढी सोळ विद्यादेवी आश्री सोळ एकासणां करवां.
 पढी चोवीश लोकांतिकादि देवो आश्री चोवीश एकासणां करवां. पढी चोसठ इंद्रोने आश्री चोसठ
 एकासणां करवां. पढी चोसठ इंद्राणी आश्री चोसठ एकासणां करवां. पढी चोवीश शासनय-
 द्रोने आश्री चोवीश एकासणां करवां. पढी चोवीश शासनयक्षिणीने आश्री चोवीश एकासणां
 करवां. पढी दश दिक्पालने आश्री दश एकासणां करवां. पढी नव ग्रह तथा एक क्षेत्रपालने
 आश्री दश एकासणां करवां. पढी चार निकायना देवताने आश्री चार एकासणां करवां. त्यारपढी
 सर्वनी आराधना माटे एक उपवास करवो. आ रीते उपवास बे, आंबिल अगीयार, एकासणां
 बरो ने चोसठ ए सर्व मळी ३७७ दिवसे आ तप पूर्ण थाय बे. उद्यापने देरासरमां मोटी स्नात्र

१ आ बे इंद्र चामरधार तरीके बे. २ पांच परमेष्ठी तथा रत्नत्रय.

विधिषु पूजा जणाववी. धर्मागार (उपाश्रय) ने विषे नंद्यावर्तनी पूजा प्रतिष्ठानी विधि प्रमाणे करवी. संघपूजा संघवात्सल्य करवुं. आ तप करवाथी परभवने विषे तीर्थकर नामकर्म उपार्जन थाय छे. अने आ जवे सर्व ऋद्धि तथा सर्व देवनुं सांनिध्य प्राप्त थाय छे. आ श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

८८ लघुनंद्यावर्त तप.

लघोश्च नंद्यावर्तस्य तपः कार्यं विशेषतः ।

तदाराधनसंख्याजिरुद्यापनमिहादिवत् ॥ १ ॥

नंद्यावर्तनी आराधना माटे जे तप ते नंद्यावर्त तप कहेवाय छे. तेमां प्रथम नंद्यावर्तनी आराधना माटे एक उपास करवो. पढी धरणेंद्र, अंबिका, श्रुतदेवी अने गौतमस्वामीने आश्री चार आंबिल करवां. पछी पांच परमेष्ठी तथा रत्नत्रयनी आराधना माटे आठ आंबिल करवां. पढी सोळ विद्यादेवीने आश्रीने सोळ एकासणां, पछी चोवीश शासनयक्षिणीने आश्रीने चोवीश एकासणां, पढी दश दिक्पाळने आश्रीने दश एकासणां, पछी नव ग्रह तथा एक क्षेत्रपाळने

आश्रीने दश एकासणां, पढी चार निकायना देवने आश्रीने चार एकासणां, तयारपढी सर्वनी आराधना साटे एक उपवास करवो. ए रीते करवाथी बे उपवास, बार आंबिल, तथा चोसठ एकासणां मळी कुत्र ७७ दिवसे आ तप पूर्ण थाय छे. उद्यापने चैत्यमां मोटी स्नात्र विधियी पूजा करवी. धर्मांगार (उपाश्रय)ने विषे द्वाघुनंद्यावर्तनी पूजा विगेरे पूर्वनी जेम करवुं. संघवा-त्सद्वय संघपूजा करवी. आ तपनुं फळ तीर्थंकर नामगोत्रनो बंध तथा सर्व देवनुं सांनिध्य प्राप्त थाय ते छे. आ साधु तथा श्रावकने करवानो आगाढ तप छे.

॥ इति फलतपांसि सप्तविंशतिः ॥

॥ इति आचारदिनकरगततपांसि पूर्णानि ॥

इति प्रथमो विभागः

श्री तपोरत्नमहोदधि.

विज्ञाग ३ जो.

८९ वीशस्थानक तप.

आ वीश स्थानकनो तप घणो प्रसिद्ध डे. तथा ते करवानो प्रचार पण सर्वत्र साधारण जोत्रामां आवे डे. आ तप घणो विस्तारथी करवामां आवे डे. तो पण ते संबंधी सामान्य विधिज मात्र अर्ही आपीए ढीए. विशेष विधिविस्तार माटे “ वीश स्थानक पद पूजा संग्रह ” केजे सुरतना ऊवेरी रूपचंद्र द्वादशुजाइए उपावी प्रसिद्ध करेद्वडे. ते तथा विधि-प्रपा विगेरे ग्रंथो जोवा. आ तप करवानो उत्तम मार्ग तो ए डे जे सुविहित गुरुनी समझ तेमनी आज्ञानुसार करवो. ढां दरेक स्थळे गुरुनो योग होतो नथी. तो पण तप आरंज्या पहेत्तां नजीकना गापोमां ज्यां गुरुनो योग होय त्यां जइ सर्व विधिथी सुजाण थइ पढी तेनो आरंज करवो योग्य डे, अथवो जेआए आ तप कयों होय अने तेनी विधि विधान विगेरे सारी रीते जाणता होय तेवा सुश्रावकथी माहितगार थवुं.

सामान्य विधि

प्रथम शुचि निर्दोष मुहूर्ते नदी स्थापन पूर्वक सुविहित गुरुनी समीपे विंशति स्थानक तप विधि पूर्वक उच्चरवो. एक ओळी वे मासथी ढ मास सुधीमां पूर्ण करवी. कदाच ढ मासनी अंदर एक ओळी पूर्ण न थाय तो करेद्वी (चाहती ओळी)नो फरीथी आरंज करवो पने. एक ओळीनां वीश पद ठे. तेमां वीशे दिवसमां वीश पद जूदां जूदां गणवां. अथवा एक ओळीना वीश तपना दिवसोमां एकज पद गणवुं, बीजा वीश दिनमां बीजुं पद गणवुं. ए रीते वीश ओळीए (४०० दिवसे) वीश पद पूर्ण करवां. दरेक पदनी आराधना करवाने सारी शक्तिवाळाए अछम करीने प्रत्येक पदनी आराधना करवी. ए रीते करवाथी वीश अष्टमे एक ओळी पूर्ण थाय. अने वीशे ओळी चारसो अष्टमे पूर्ण थाय. तेथी हीनशक्तिवाळाए ढठ करवा. तेथी हीन शक्तिवाळाए चोवीहार उपवास, ते न बने तो तेवीहार उपवास, ते न बने तो आंबिह, ते न बने तो नोवी अने तेद्वी पण शक्ति न होय तो तिवीहार एकासणाए करी आराधवां. एकासणाथी ओढो तप करी शकाय नहीं. वळी शक्तिवान माणसे वीशे पदनी आराधनाने दिवसे आठ पहोरनो पोसह करवो. तेथी हिनशक्तिवाळाए मात्र दिवसनो चार पहोरनो पोसह करवो. ए रीते वीशे पद पौषध करीने आराधवां. जो पौषध करवानी शक्ति सर्व पदमां न होय तो आचार्य पदे १, उपाध्याय पदे २, स्थविर पदे ३, साधु पदे ४, चारित्र पदे ५, गौतम पदे ६, अने तीर्थ पदे ७, ए सात पदे तो अवश्य पौषध करवो

जोइए, १ तेम उतां शक्ति न होय तो ते दिवसे देशावकाशीक करे अने रावद्य व्यापारनो त्याग करे. तेट्ठी शक्ति पण न होय तो यथाशक्ति तप करी आराधे. तथा पोतानी द्यधुता जावे. मरण तथा जन्मना सूतकर्मा उपवासादिक तप करे, पण ते गण-
 त्तीमां न गणे. स्त्री पण ऋतु समयमां उपवासादिक करे ते पण गणतरीमां न गणे. तपने दिवसे जो पौषध करे तो घणुंज श्रे-
 यस्कर ठे. पण पौषध न करे तो ते दिवसे वे वखत प्रतिक्रमण तथा त्रण वार देववंदन अने पंडितेहण अवश्य करवुं. तथा
 ब्रह्मचर्य पाळवुं, चूमिशयन करवुं, अति सावद्य व्यापारनो आरंज न करयो, असत्य न बोदावुं, आखो दिवस तपना पदनुं
 गुणवर्णन करवुं, तपने दिवसे पौषध करे तो पारणाने दिवसे जिनजक्ति करीने पारणुं करवुं. जो तपने दिवसे पौषध न कर्यो
 होय तो ते दिवसे जिनजक्ति पूजा करे, करावे, जावना जावे, तपने दिवसे आराध्य पदना जेट्ठा गुण होय तेट्ठा दो-
 गस्सनो कायोत्सर्ग करे, ते गुणोनुं स्मरण करवा पूर्वक खमासमण दइ वंदना करे. ते पदनो महिमा अने गुणनुं स्मरण करीने
 आखो दिवस हर्षित रहे. आ विधिण वीशे ओळी करवी. तथा दरेक ओळीए ते ते पदनो उत्सव, महोत्सव, प्रजावना, उ-
 घापन पूर्वक करे. जिन शासननी उन्नति करे. शक्ति न होय तो ठेवट एकज ओळी उत्सवादिक सहित करे. अर्थात् प्रांते
 आ महान् तपनुं यथाशक्ति उजमणुं करे.

१ सात पदे पण पौषध न बने तो सतरमी ओळीमां अवश्य पौषध करयो. एवो प्रचार छे १ देववंदन पंडितेहण हमेशां न करी शके तो तेरमी ओळीए अवश्य करवुं.

वीश पदतुं गरुणुं नीचे प्रमाणे—

	सा० ख० द्वा० नो०		सा० ख० द्वा० नो०
१ ङं नमो अरिहंताणं.	१२-१२-१२-२०	११ ङं नमो चारीत्तस्स.	७०-७०-७०-२०
२ ङं नमो सिद्धाणं.	३१-३१-३१-२०	१२ ङं नमो वंजव्वयधारिणं.	१०-१०-१०-२०
३ ङं नमो पवयणस्स.	२७-२७-२७-२०	१३ ङं नमो किरियाणं.	२५-२५-२५-२०
४ ङं नमो आयरिआणं.	३६-३६-३६-२०	१४ ङं नमो तवस्स.	१२-१२-१२-२०
५ ङं नमो थेराणं.	१०-१०-१०-२०	१५ ङं नमो गोयमस्स.	११-११-११-२०
६ ङं नमो उवज्जायाणं.	२५-२५-२५-२०	१६ ङं नमो जिणाणं.	२०-२०-२०-२०
७ ङं नमो द्वाए सक्खसाहूणं.	२७-२७-२७-२०	१७ ङं नमो संयमस्स.	१७-१७-१७-२०
८ ङं नमो नाणस्स.	५१-५१-५१-२०	१८ ङं नमो अज्जिनव नाणस्स.	५१-५१-५१-२०
९ ङं नमो दंसणस्स.	६७-६७-६७-२०	१९ ङं नमो सुयस्स.	२०-२०-२०-२०
१० ङं नमो विणयसंपन्नस्स.	५२-५२-५२-२०	२० ङं नमो तित्थस्स.	३८-३८-३८-२०

नीचेना छुहा बोद्धी खमासमण देवा. (दरेक ओळीए एक एक छुहो बोद्धवो.)

परम पंच परमेष्ठिमां, परमेश्वर जगवान् । चार निक्षेपे ध्याइए, नमो नमो जिण जाण ॥ १ ॥
 गुण अनंत निर्मळ थया, सहज स्वरूप लजास । अष्ट कर्म मळ क्षय करी, जये सिद्ध नमो तास ॥ २ ॥
 ज्ञानामय औषध समी, प्रवचन अमृत वृष्टि । त्रिजुवन जीवने सुखकरी, जय जय प्रवचन दृष्टि ॥ ३ ॥
 ढत्रीश ढत्रीशी गुणे, युग प्रधान मुर्णीद । जिनमत परमत जाणता, नमो नमो ते सूरिंद ॥ ४ ॥
 तजी परपरिणति रमणता, दाहे निजजाव स्वरूप । स्थिर करता जवि लोकने, जय जय थिविर अनूप ॥ ५ ॥
 बोध सूक्ष्म विणु जीवने, न होय तत्र प्रतीत । जणे जणावे सूत्रने, जय जय पाठक गीत ॥ ६ ॥
 स्यादवाद गुण परिणम्यो, रमता समता संग । साधे शुभानंदता, नमो साधु शुभरंग ॥ ७ ॥
 अध्यात्म ज्ञाने करी, विघटे जवज्रम जीति । सत्य धर्म ते ज्ञान ठे, नमो नमो ज्ञाननी रीति ॥ ८ ॥
 लोकादलोकना जाव जे, केवळि जाषित जेह । सत्य करी अवधारतो, नमो नमो दर्शन तेह ॥ ९ ॥
 शौच मूलथी महा गुणी, सर्व धर्मनो सार । गुण अनंतनो कंद ए, नमो विनय आचार ॥ १० ॥
 रत्नत्रयो विणु साधना, निष्फळ कही सदोष । जावरयणतुं निधान ठे, जय जय संयम जीव ॥ ११ ॥
 जिनप्रतिमा जिनमंदिरां, कंचनना करे जेह । ब्रह्मव्रतथी बहु फळ दाहे, नमो नमो शोयल सुदेह ॥ १२ ॥
 आत्मबोध विण जे क्रिया, ते तो बाळक चाद । तत्रारथथी धारीए, नमो क्रिया सुविशाद ॥ १३ ॥

कर्म खपावे चीकणां, जाव मंगळ तप जाण । पचास द्विधि उपजे, जय जय तप गुण खाण ॥१४॥
 ठठ ठठ तप करे पारणुं, चलनाणी गुणधाम । ए सम शुज पात्र को नहीं, नमो नमो गोयम स्वाम ॥१५॥
 दोप अढारे क्य गया, उपन्या गुण जस अंग । वैयावच्च करीए मुदा, नमो नमो जिन पद संग ॥१६॥
 शुद्धातम गुणमें रमे, तजी इंद्रिय आशंस । धिर समाधि संतोषमें, जय जय संयम वंश ॥१७॥
 ज्ञानदृष्ट सेवो नविक, चारित्र समकित मूळ । अजर अमर पद फल लहो, जिनवर पदवी फूळ ॥१८॥
 वक्ता श्रोता योगधी, श्रुत अनुभव रस पीन । ध्याता ध्येयनी एकता, जय जय श्रुत सुख दीन ॥ १९ ॥
 तीर्थयात्रा प्रजाव ठे, शासन उन्नति काज । परमानंद विद्वांसता, जय जय तीर्थ जहाज ॥२०॥

ए० अंगविशुद्धि तप

प्रथम आंबिद्व त्रण, पढी नीवी त्रण, पढी एकासणा त्रण, ठेमे एक उपवास करवो. उद्यापने तेर मोदक ज्ञान पासे ढोकवा. उँ नमो नाणस्स ए पदनी नवकारवाळी वीस गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

ए१ अष्टावीश द्विधितप. (अं. पू. विगेरे)

एत एक द्विधितुं एक एक एकासणुं (अथवा एकांतर उपवास) एम निरंतर अष्टावीश एकासणा (अथवा उपवास) करवा. दूहो—“ द्विधि अष्टावीश धरी, गुरु गोयम गणेश । ध्यावो जावि शुजकरु, त्यागी राग ने रीस ॥ १ ॥ श्री आमो-

सहीद्वन्धये नमः” एम वोद्वी दररोज पचास खमासमण, पचास दोगससनो कायोत्सर्ग, पचास साधीया तथा वीश नवकार-
वाळी ते ते दिनसन। द्वाब्धिना नामनी गणवी. ते द्वाब्धिनां नाग नीचे प्रमाणे (आ तपनुं फळ निर्मळ बुद्धिनी प्राप्ति थाय तेढे.)

१ श्री आमत्रौपधित्त्वन्धये नमः ।	१० श्री चारणद्वन्धये नमः ।	१९ श्री अमृताश्रवद्वन्धये नमः ।
२ श्री विपुत्रौषधित्त्वन्धये नमः ।	११ श्री आशिविषद्वन्धये नमः ।	२० श्री कोष्ठकबुद्धित्त्वन्धये नमः ।
३ श्री खेदौषधित्त्वन्धये नमः ।	१२ श्री केवलद्वन्धये नमः ।	२१ श्री पदानुसारित्त्वन्धये नमः ।
४ श्री जद्वौषधित्त्वन्धये नमः ।	१३ श्री गणधरद्वन्धये नमः ।	२२ श्री वीजबुद्धित्त्वन्धये नमः ।
५ श्री सर्वौषधित्त्वन्धये नमः ।	१४ श्री पूर्वधरद्वन्धये नमः ।	२३ श्री तेजोद्वेश्याद्वन्धये नमः ।
६ श्री संजिज्ञश्रोतोद्वन्धये नमः ।	१५ श्री अरिहंतद्वन्धये नमः ।	२४ श्री आहारकद्वन्धये नमः ।
७ श्री अत्रधित्त्वन्धये नमः ।	१६ श्री चक्रवर्तिद्वन्धये नमः ।	२५ श्री शीतद्वेश्याद्वन्धये नमः ।
८ श्री मनःपर्यवद्वन्धये नमः ।	१७ श्री वलदेवद्वन्धये नमः ।	२६ श्री वैक्रियद्वन्धये नमः ।
९ श्री विपुद्वमत्तित्त्वन्धये नमः ।	१८ श्री वासुदेवद्वन्धये नमः ।	२७ श्री अक्षीणमहानसद्वन्धये नमः ।
		२८ श्री पुलाकद्वन्धये नमः ।

ए२ अशुभनिवारण.

प्रथम उपवास एक, पढी नीवी बे, पढी आंविन्न त्रण, पढी एकासणां ङ, पढी दूखो चोपड्यो एक, एक सिक्क पांच, एकद्वतणा चार, एकद्ववरो एक, अन्नवामो एक (ढोकळां विगेरे अक्षेप पदार्थ), एक कवळ एक—आ प्रमाणे ३५ दिवसे तप पूर्ण करवो.

“ ॐ नमो अरिहंताणं ” ए पदनी नवकारवाळो वीश गणवी, साथीया विगेरे वार वार करना.

१ दूखा चोपड्यानी एवी रीत ठे के—एक वाटको घोनो तथा एक वाटको पाणोनो ढांकी राखवो, पढी कोइ अजाएया पासे एक वाटको उघरामो. तेमां जो घीनो उघमे तो एकासणुं कखुं अने पाणीनो उघमे तो आंविन्न करवुं.

२ एकद्वघरानी एवी रीत ठे के—पाणोनो दोटो झडने कोइ संबंधिने घेर जवुं. ते वखते जो ते घरमांथो 'आवो पधारो' एम कहे तो त्यां एकासणुं कखुं. अथवा कांङ्क वोजुं कहे तो अर्थात् केम आव्या ? इत्यादि कहे तो त्यांज पाणी पीने चोविहारनुं पन्नख्वाण करीने आववुं.

ए३ अष्टकर्मोत्तर प्रकृति तप.

आठ कर्म मध्ये ज्ञानावरणनी उत्तर प्रकृति पांच, दर्शनावरणनी नव, वेदनीयनी बे, मोहनीनी अष्टावीश, आयुः कर्मनी चार, नाम कर्मनी एक रो ने त्रण, गोत्र कर्मनी बे, अंतराय कर्मनी पांच, सर्व मळो १५८ प्रकृति होवाथी १५८

उपवास एकांतर एकासणे करवा. एटके के एक उपवास पढी एक एकासणुं एम १५७ उतवास अने १५७ एकासणा वने एक ओळी थांय, तेवी आठ ओळी करवी. उद्यापनमां १५७-१५७ वस्तु तथा मोदक ढोक्या, ज्ञाननी पूजा करवी, गुरुने दान देवुं, संघवात्सल्य करवुं. इत्यादि. गरणुं नीचे प्रमाणे वीश नोकरवाळीतुं गणवुं. जे दिवसे जे प्रकृतिनो तप चाळतो होय ते दिवसे तेना नामतुं गणवुं.

ज्ञानावरणीय कर्मप्रकृति ए

१ मतिज्ञानावरणीयरहिताय श्री अनन्तज्ञानसंयुताय सिध्दाय नमः ।	३ अवधिज्ञानावरणीयरहिताय श्री अन० ।
२ श्रुतज्ञानावरणीयरहिताय श्री अन० ।	४ मनःपर्यवज्ञानावरणीयरहिताय श्री अन० ।
	५ केवलज्ञानावरणीयरहिताय श्री अन० ।

अथवा “ श्री अनन्तज्ञानसंयुताय सिध्दाय नमः ” एटवुंन गणवुं. साथीया विगेरे पांच पांच करवा.

दर्शनावरणीय कर्मनी प्रकृति ए

१ चक्षुदर्शनावरणीयरहिताय श्री अनन्तदर्शनसंयुताय सिध्दाय नमः ।	
२ अचक्षुदर्शनावरणीयरहिताय श्री अन०	३ अवधिदर्शनावरणीयर०

१ हालनां प्रश्रुतिमां भात्र १५८ उपवास छुटक करवानो प्रचार छे.

- ४ केवलदर्शनावरणीयरहिताय श्रीअ०   ६ निजानिज्जारहिताय श्री०   ७ प्रचक्षाप्रचक्षारहिताय श्री०
 ५ निज्जारहिताय श्रीअ०   ७ प्रचक्षारहिताय श्री०   ८ स्त्यानार्द्धिरहिताय श्री०
 अथवा “ श्री अनन्तदर्शनसंयुताय सिद्धाय नमः ” ए पद गणवुं. साथीया विगरे नव नव करवा.

वेदनीयकर्मनी प्रकृति ३

- १ सातावेदनीयरहिताय श्री अव्याबाधगुणसंयुताय सिद्धाय नमः । २ असातावेदनीयरहिताय श्री अव्या०
 अथवा “ श्री अव्याबाधगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ” ए पद गणवुं. साथीया विगरे वे वे करवा.

मोहनीयकर्मनी प्रकृति ३७

- १ सम्यक्त्वमोहनीयरहिताय श्री अनन्तचारित्रगुणसंयुताय सिद्धाय नमः
 २ मिश्रमोहनीयरहिताय श्री अनन्त०   ७ अनन्तानुबन्धितोत्तरहि०   १२ प्रत्याख्यानिक्रोधरहि०
 ३ मिथ्यात्वमोहनीयरहिताय०   ८ अप्रत्याख्यानिक्रोधरहि०   १३ प्रत्याख्यानिमानरहि०
 ४ अनन्तानुबन्धिक्रोधरहिताय०   ९ अप्रत्याख्यानिमानरहि०   १४ प्रत्याख्यानिमायारहि०
 ५ अनन्तानुबन्धिमानरहि०   १० अप्रत्याख्यानिमायारहि०   १५ प्रत्याख्यानिद्वोत्तरहि०
 ६ अनन्तानुबन्धिमायारहि०   ११ अप्रत्याख्यानिद्वोत्तरहि०   १६ संज्वलनक्रोधरहि०

१७ संज्वलनमानरहि०

१८ संज्वलनमायारहि०

१९ संज्वलनद्वोजरहि०

२० हास्यमोहनीयरहिताय०

२१ रतिमोहनीयरहिता०

२२ अरतिमोहनीयरहि०

२३ जयमोहनीयरहि०

२४ शोकमोहनीयरहि०

२५ दुर्गच्छामोहनीयरहि०

२६ स्त्रीवेदरहिताय०

२७ पुरुषवेदरहि०

२८ नपुंसकवेदरहि०

अथवा “अनन्तचारित्रगुणसंयुताय सिद्धाय नमः” ए पदत्रय मात्र गणवुं. साधीया विगेरे २८ २८ करवा.

आयुष्यकर्मनी प्रकृति ४

१ देवायूरहिताय श्री अक्षयस्थितिगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ।

२ नरायूरहिताय श्री०

३ तिर्यचायूरहि०

४ नरकायूरहि०

अथवा मात्र “श्री अक्षयस्थितिगुणसंयुताय सिद्धाय नमः” एट्टुंज गणवुं. साधीया विगेरे चार चार करवा.

नाम कर्मनी प्रकृति १०३

१ देवगतिरहिताय श्री अरूपिनिरञ्जनगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ।

२ नरकगतिरहिता०

४ नरगतिरहिता०

६ द्वीन्द्रियजातिरहिता०

३ तिर्यचगतिरहिता०

५ एकेंद्रियजातिरहिता०

७ त्रीन्द्रियजातिरहिता०

- ८ चतुर्विधियजातिरहि०
 ९ पंचविधियजातिरहि०
 १० औदारिकशरीररहि०
 ११ वैक्रियशरीररहि०
 १२ आहारकशरीररहि०
 १३ तैजसशरीररहि०
 १४ कर्मणशरीररहि०
 १५ औदारिकांगोपांगरहि०
 १६ वैक्रियांगोपांगरहि०
 १७ आहारकांगोपांगरहि०
 १८ औदारिकौदारिकबंधनरहि०
 १९ औदारिकतैजसबंधनरहि०
 २० औदारिककर्मणबंधनरहि०

- २१ वैक्रियवैक्रियबंधनरहि०
 २२ वैक्रियतैजसबंधनरहि०
 २३ वैक्रियकर्मणबंधनरहि०
 २४ आहारकाहारकबंधनरहि०
 २५ आहारकतैजसबंधनरहि०
 २६ आहारककर्मणबंधनरहि०
 २७ औदारिकतैजसकर्मणबंधनरहि०
 २८ वैक्रियतैजसकर्मणबंधनरहि०
 २९ आहारकतैजसकर्मणबंधनरहि०
 ३० तैजसतैजसबंधनरहि०
 ३१ कर्मणकर्मणबंधनरहि०
 ३२ तैजसकर्मणबंधनरहि०
 ३३ औदारिकसंघातनरहि०

- ३४ वैक्रियसंघातनरहि०
 ३५ आहारकसंघातनरहि०
 ३६ तैजससंघातनरहि०
 ३७ कर्मणसंघातनरहि०
 ३८ वज्रपजनाराचसंहननरहि०
 ३९ ऋपजनाराचसंहननरहि०
 ४० नाराचसंहननरहि०
 ४१ अर्धनाराचसंहननरहि०
 ४२ कीदिकासंहननरहि०
 ४३ सेवार्तसंहननरहि०
 ४४ समचतुरस्रसंस्थानरहि०
 ४५ न्यग्रोधसंस्थानरहि०
 ४६ सादिसंस्थानरहि०

४७ वामनसंस्थानरहि०
 ४८ कुंजसंस्थानरहि०
 ४९ हुंकरसंस्थानरहि०
 ५० कृष्णवर्णरहि०
 ५१ नीलवर्णरहि०
 ५२ लोहितवर्णरहि०
 ५३ पीतवर्णरहि०
 ५४ श्वेतवर्णरहि०
 ५५ सुरजिगंधरहि०
 ५६ दुरजिगंधरहि०
 ५७ तित्तरसरहि०
 ५८ कडकरसरहि०
 ५९ आग्द्वरसरहि०
 ६० कपायरसरहि०

६१ मधुरसररहि०
 ६२ शीतस्पर्शरहि०
 ६३ उष्णस्पर्शरहि०
 ६४ गुरुस्पर्शरहि०
 ६५ द्रघुस्पर्शरहि०
 ६६ खरस्पर्शरहि०
 ६७ स्निग्धस्पर्शरहि०
 ६८ रूक्षस्पर्शरहि०
 ६९ स्निग्धस्पर्शरहि०
 ७० नरकानुपूर्वीरहि०
 ७१ तिर्यचानुपूर्वीरहि०
 ७२ नरानुपूर्वीरहि०
 ७३ देवानुपूर्वीरहि०
 ७४ शुचविहायोगतिरहि०

७५ अशुचविहायोगतिरहि०
 ७६ पदाघातनामकर्मरहि०
 ७७ उच्छ्वासनामकर्मरहि०
 ७८ आतपनामकर्मरहि०
 ७९ उद्योतनामकर्मरहि०
 ८० अगुरुज्ञघुनामकर्मरहि०
 ८१ तीर्थंकरनामकर्मरहि०
 ८२ निर्माणनामकर्मरहि०
 ८३ उपघातनामकर्मरहि०
 ८४ व्रसनामकर्मरहि०
 ८५ बादरनामकर्मरहि०
 ८६ पर्याप्तिनामकर्मरहि०
 ८७ प्रत्येकनामकर्मरहि०
 ८८ स्थिरनामकर्मरहि०

८९ शुचनामकर्मरहि०

९० सौजाग्यनामकर्मरहि०

९१ सुस्वरनामकर्मरहि०

९२ आदेयनामकर्मरहि०

९३ यशोनामकर्मरहि०

९४ स्थावरनामकर्मरहि०

९५ सूक्ष्मनामकर्मरहि०

९६ अपर्याप्तिनामकर्मरहि०

९७ साधारणनामकर्मरहि०

९८ अस्थिरनामकर्मरहि०

९९ अशुचनामकर्मरहि०

१०० दौर्जाग्यनामकर्मरहि०

१०१ दुःस्वरनामकर्मरहि०

१०२ अनादेयनामकर्मरहि०

१०३ अयशोनामकर्मरहि०

अथवा “ श्री अरूपिनिरंजनगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ” एट्ठुं गणवुं. साथीया विगेरे १०३-१०३ करवा.

गोत्रकर्मनी प्रकृति २.

१ उच्चैर्गोत्ररहिताय श्री अगुरुद्वघुगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ।

२ नीचैर्गोत्ररहिताय श्री अगुरु०

अथवा मात्र “ श्री अगुरुद्वघुगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ” एट्ठुं गणवुं. साथीया विगेरे वे वे करवा.

अंतरायकर्मनी प्रकृति ५.

१ दानान्तरायकर्मरहिताय श्री अनन्तवीर्यगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ।

२ ब्राह्मन्तरायकर्मरहि०

३ जोगान्तरायकर्मरहि०

३ उपजोगान्तरायकर्मरहि०

५ वीर्यांतरायकर्मरहि०

अथवा मात्र “ श्री अनन्तवीर्यगुणसंयुताय सिद्धाय नमः ” ए पदतुं गरुं गणवुं. साथीया विगेरे पांच पांच करवा.

बीजी रीत (प्रति नं. ब.)

अथवा अष्ट कर्मोत्तर प्रकृति तप करवानुं आ प्रमाणे षण्ण द्वाख्युं ठेः-ज्ञानावरणीय कर्मने आश्री दशम (द्वगोद्वग चार उपवास) उपर पारणुं करवुं. एवा पांच दशम करवा. दर्शनावरणीपने आश्री नव दशम करवा. वेदनीय कर्मने आश्री वे दशम करवा. मोहनीय कर्मने आश्रीने अष्टावीश अष्टम करवा. आयुकर्मने आश्री चार दशम करवा. नामकर्मना उपवास एकसो ने त्रण करवा. गोत्रकर्मना वे दशम करवा तथा अंतराय कर्मना पांच दुवात्तस (द्वगोद्वग पांच उपवास) करवा.

अथवा ज्ञानावरणना दुवात्तस पांच, दर्शनावरणना दशम नव, वेदनीयना अष्टम वे, मोहनीयना अष्टम अष्टावीश, आयुना दशम चार, नामना षष्ठ अथवा उपवास एक सो त्रण, गोत्रना दशम वे, तथा अंतरायना दशम पांच. आ प्रमाणे अनुक्रमे विधि पूर्वक करवा. अथवा लुटक लुटक करवा. बीजो सर्व विधि उद्यापन विगेरे उपर प्रमाणे जाणवुं.

एष अष्ट प्रवचन मातृतप. (प्र. नं. क.)

पहेले दिवसे एक कवळ, बीजे दिवसे एक कवळ, त्रीजे दिवसे एक कवळ ए प्रमाणे १-१-१ इर्यासमितिनी आराधना दिन त्रण करवी. पठी पहेले दिवसे वे कवळ, बीजे दिवसे एक, त्रीजे दिवसे वे ए प्रमाणे २-१-२ चाषा समितिनी आराधना दिन त्रण करवी. एषणा समितिनी आराधना माटे अनुक्रमे कवळ ३-१-३ ए प्रमाणे त्रण दिव-

स करवा. आदान जंरु निक्षेपणा समितिना अनुक्रमे कवळ ४-१-४ ए प्रमाणे त्रण दिवस करवा. उच्चार पासवण खेळ पारिष्ठापनिका समितिना अनुक्रमे कवळ १-१-१ करवा. मनोगुप्तिना ६-१-६ करवा. वचनगुप्तिना ७-१-७ कवळ करवा. तथा कायगुप्तिना ८-१-८ ए प्रमाणे करवा. सर्व कवळ संख्या ८० थाय ठे. तप दिन २४ तथा पारणा दिन ८ थाय ठे. (पट्टे के एक मातृनो त्रण दिवसनो तप पूरो थाय त्यारे ठेने एक पारणुं करवाथी पारणाना दिवस आठ थाय ठे.) गरणुं विगेरे नीचे प्रमाणे जे मातृनो तप चादतो होय तेना नामतुं गणवुं.

	साखण्डोणो	साखण्डोणो
१ इर्यासमितिधराय नमः	३-३-३-२०	५ उच्चारप्रसवणखेळपारिष्ठापनिकासमितिधराय नमः
२ ज्ञाषासमितिधराय नमः	५-५-५-२०	११-११-११-२०
३ एषणासमितिधराय नमः	७-७-७-२०	६ मनोगुप्तिधराय नमः
४ आदानजंरुनिक्षेपणासमितिधराय नमः	९-९-९-२०	७ वचनगुप्तिधराय नमः
		८ कायगुप्तिधराय नमः
		१७-१७-१७-२०

एए अष्टमासी तप. (जै. प्र. जै. सिं. विगेरे.)

आ तभमां एकांतर एकासणे २४० उपवास करवा. एट्टे के एक उपवास अने एक एकासणुं ए प्रमाणे २४० उप-

वास अने १४० एकासणां करवां. उजमणे १४० मोदक ढोकवा. आ तप मध्यम वावीश तीर्थकरने आश्रीने करवानो ठे, तेथी जे जे तीर्थकरनो तप चादतौ होय ते ते तीर्थकरना नामनी साथे नाथाय नमः ए पद जोरुो वीश नवकारवाळी गणवी. आ प्रमाणे दरेक तीर्थकरने आश्री १४० उपवास तथा १४० एकासणां करवां. साथीया विगेरे वार वार करवा.

ए६ कर्म चक्रवाह तप. (जै. प्र. नं. अ. विगेरे.)

प्रथम एक अष्टम करी पारणुं करवुं. पन्नी चोसठ उपवास एकांतर पारणावाळा करवा. (कोइ व्रतमां साठ तथा कोइमां एकसठ उपवास दखया ठे.) डेवट एक अष्टम करवो. तेमां कुड्ड ७० उपवास अने ढासठ पारणा थायठे. उजमणे १२० मोदक ज्ञान पासे ढोकवा. सुवर्ण चक्र देव पासे ढोकवुं. “नमो अरिहंताणं” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

ए७ आगमोक्त केवल्लि तप. (जै. प्र. विगेरे.)

आंबिल्ल निरंतर दश करवा, उपर एक उपवास करवो. उजमणे मोदक अगीपार, नाळीयेर अगीपार तथा रुमाद्व एक पुस्तक आगळ ढोकवां. श्री जिननी अष्ट प्रकारी पूजा करवो. गुरुनक्ति करवो. गरणुं “नमो नाणस्स” पदनुं गणवुं. साथीया विगेरे ५१ करवा.

ए० चत्वारि अष्ट दस दोय तप. (जै. प्र. विगेरे.)

आ तप अष्टापदे रद्देद्या चोवीश तीर्थंकरनी आराधना माटे ठे. तेमां प्रथम चार उपवास, पढी आठ उपवास, पढी दश उपवास अने पढी बे उपवास एम चोवीश उपवास करवा. (दश कर्या पढी तरतज बे उपवास करवा. तेमां पारणाना दिवसतुं ज आंतरं आवतुं जोडए एवी प्रवृत्ति ठे.) “अष्टापदतीर्थाय नमः” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथिया विगेरे चोवीश चोवीश करवा.

एए कदांक निवारण तप अथवा सीता तप.

आ तपमां उपवास एक, वेसणुं एक, आंविद्व एक, वेसणुं एक, आंविद्व एक, उपवास एक, आ प्रमाणे^१ सीता तप करवाथी कदांक न आवे. उद्यापने ज्ञानपूजा करवी. प्रभु पासे मोदक नव ढोकवा. गुरुना नव अंगनी पूजा करवी. “नमो अरिहंताणं” पदनी वीश नवकारवाळी गणवी. साथिया वगेरे वार वार करवा.

१०० ऋषजनाथजी कांतुदा (हार) तप (प्र. नं. रु.)

श्री ऋषजनाथजीना हार जेवो तप होवाथी ऋषजकांतुदा तप कहेवाय ठे. ते तपमां प्रथम बे उपवास पढी एकासणुं पढी सात उपवास एकासणाने आंतरे करवा. पढी एक अष्टम (३ द्वागठ उपवास) पढी एकासणुं पढी एकांतरे सात उप-

१ आ तपमां कोइ ९ दिन पण कहे छे परतु प श्री गभोरविजयजीयाळी भापानी प्रतिमा छे एता कदाच ओळीओ पडि होय तो घानी जाणे.

वास एकासणावाळा करवा. पत्नी एक व्रत (वे उपवास) करवो. पत्नी एकावणुं करवुं. आची रीते कुत्र दिन ३० नाय. आ तपना उपापनमां श्री ऋषजदेवजीने मोतीने द्वार चढाववो. गणां "श्री ऋषजदेवनाथाय नमः" नवकारवाळी १०. साधीया समासमण विगेरे १२ चार जाणताः

१०१ मौन एकादशी तप (जै. प्र.)

आ तप मागशर शुद्धी अगीवारशे शरू करवो. ते दिवसे उपवास करवो. ए रीते अगीवार वरसानी मागशर शुद्धी अगीवारश करवी. अथवा अगीवार मासनी अगीवार शुद्ध एकादशी करवी. अथवा अगीवार वरग गुधी दरेक मासनी शुद्ध अगीवारश करवी. अथवा दर वरसनी मौन अगीवारश जाज्जीव करवी. (वृत्र चार प्रकार ठे) " श्रीमश्रीनाथसर्वज्ञाय नमः" ऐ पदनी नवकारवाळी तीश गणवी. तथा मौन एकादशीने दिवसे दोडगो हव्याणहनी एक एक नवकारवाळी गणवी. साधीया विगेरे अगीवार अगीवार करवा.

१०२ कंठाचरण तप. (सिद्धिवधू कंठाचरण) (जै. प्र.)

आ तपमां प्रथम एक व्रत करवो पत्नी पारणुं. पत्नी एक उपवास करी पारणुं. पत्नी अठम करी पारणुं. पत्नी उपवास करीने पारणुं. पत्नी व्रत करवो. ए रीते तपना नव दिवग थाय तथा पारणाना दिवस पांच नाय. वने मळी १४ दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. " नमो सिद्धाणुं " ए पदनुं गणां तीश नवकारवाळी गणवुं. साधीया विगेरे आठ आठ करवा. उ-

द्यापनमां नव मुक्ताफळ मुकी ज्ञानजक्ति करवी,

बीजी रीत. (प्रत नं. ड.)

अथवा प्रथम एक उठ करवो, पढी पारणुं करवुं. पढी एकांतर पारणावाळा सात उपवास करवा. पढी एक अठम करवो. पढी पारणुं करी सात उपवास एकांतर पारणावाळा करवा. पढी ठेवट एक उठ करवो. ए रीते एकवीश उपवास अने सोळ पारणांए पूर्ण थाय ठे. बीजुं सर्व उपर प्रमाणे जाणवुं.

१०३ क्षीरसमुद्र तप. (दा.)

आ तपमां सात उपवास निरंतर करी पारणे गुरुने क्षीर बहोरावो मात्र क्षीर बने एकासणुं करवुं. ठाम चोविहार करवो. उद्यापने खीर, खारु अने घृतयो जरेदो थाळ देव पासे ढोकवो. गुरुने दान देवुं. संग्र वात्सद्य, ज्ञानपूजा करवी.

बीजी रीत. (जै. प्र. जै. सिं. विगेरेमां)

∴ आ तप श्रावण मासमां करवो. पर्थुपणा पहेदां तेनो आरंज करवो. तेमां आठ एकासणा उपर एक उपवास करवो. उद्यापन उपर प्रमाणे. “ क्षीरवरसमसम्यग्दर्शनधराय नमः ” ए पदनुं गरणुं नवकारवाळी बीजनुं गणवुं. सागोया विगेरे सात सात करवा. (आ बीजी रीत प्रचक्षित नथी.)

१०४ कोटिशिवा तप. (व्रत नं. ड.)

कोटिशिवा उपर ठ तीर्थकरना गणधरो विगेरे सायुओ मोझे गया ठे. तेमने उदेशीने आ तप करवानो ठे. तेमां श्री शांतिनाथजीना शासनमां चक्रायुध आदि संख्याता सायुओ मोझे गया माटे तेमने उदेशीने प्रथम एक उपवास करवो. पढी आठै एकासणां करवां, पढी एक उपवास करी पारणे एकासणुं करवुं. सर्व मळी दिन अग्यारे आ तप पूरो थाय ठे. पढी श्री कुंजुनाथस्वामीना शासनमां पण संख्याता मुनिओ सिद्ध थया ठे. तेथी तेमने आश्रीने पण उपर प्रमाणे ज अग्यार दिवसनो तप करवो. पढी श्री अंरनीथस्वामीना वारामां वार करोरु मुनिओ सिद्धिपदने पाम्या ठे. तेथी तेमने आश्रीने प्रथम एक उपवास करीने पढी दश एकासणां करवां, पढी एक उद्देशो उपवास करी पारणे एकासणुं करवुं. तेथी पारणा सहित तेर दिवसे आ तप पूरो थाय ठे. श्री महिनाथना वारामां ठ करोरु मुनिओ मोझे गया ठे. तेथी तेमने आश्रीने पहेलो उपवास, पढी चार एकासणां पढी एक उपवास करीने पारणे एकासणुं करवुं. कुत्र सात दिवसे आ तप पूरो थाय ठे. श्री मुनि-सुव्रतस्वामीना वारामां त्रण करोरु मुनिओ सिद्धिपद पाम्या ठे. तेथी तेमने आश्रीने प्रथम उपवास, पढी एकासणुं अने पढी उपवास करी पारणे एकासणुं करवुं. एम कुत्र चार दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. श्री नमिनाथना वारामां एक करोरु मुनि सिद्ध थया तेथी तेमने आश्री एक उपवास करवो, पारणे एकासणुं करवुं.

उद्यापने देव पासे दश साथीया अकृतना करवा. दश दीवा घीना मूकवा. दश पुष्पमाळा प्रचुना कंठमां पहेराववी.

अष्टप्रकारी पूजा जणाववी. तंदूळ (चोखा) शेर सवा प्रभु पासे ढोकवा. “ॐ ह्रीं नमो सिद्धाणं” ए पदनुं गरणुं नवकारवाळी वीशनुं गणवुं. दश द्योगस्सनो काउस्सग करवो. प्रदक्षिणा दश खमासणां दश देवा. जयवीयराय पर्यंत चैत्यवंदन करवुं. खमासमण आ प्रमाणे देवा.

श्री शांतिनाथ जिन तणा, चक्रायुध गणधार । कोटिशिद्धाए शिव द्दद्या, प्रणमुं प्रात उदार ॥ १ ॥
 चोवीश जुगना सह्रु मढी, साधु संख्यातीकोरु । एण तीरथे मुक्ते गया, वंदू वे कर जोरु ॥ २ ॥
 महा तीरथ सिद्धांतमां, जाखे श्री जगजाण । तन मन वचने सेवतां, द्दहीए शिवपुर ठाम ॥ ३ ॥
 दशार्ण देशे केइ कहे, केईक सिंधु मजार । कोटिशिद्धा तीरथ तिहां, प्रणमुं वारोवार ॥ ४ ॥
 एक जीव जिहां शिव द्दहे, तीरथ कहीए तेह । असंख्य मुनि जिहां शिव द्दहे, किम नविकहीए एह ॥ ५ ॥
 पुष्प दीप नैवेद्यथी, जे पूजे जिनराज । अद्दत फल आगद्व धरे, सीजे वंढित काज ॥ ६ ॥

१०९ पांच पच्चख्खाण तप. (ओळी) (टी.)

आ तपमां पहेद्वे दिवसे उपवास, बीजे दिवसे वेसणुं, त्रीजे दिवसे एकासणुं, चौथे दिवसे नीवी, पांचमे दिवसे आंबिद्व ए प्रमाणे पांच दिवसे एक ओळी थइ. एवी पांच ओळी करवी. गरणुं “ नमो सिद्धाणं ” ए पदनुं वीश नवकारवाळीनुं गणवुं. साथीया विगेरे आठ आठ करवा.

१०६ गौतम कमल तप. (नं. क.)

आ तपमां एकांतर उपवास नव करवा. उद्यापने गौतमस्वामीनी पूजा पूर्वक सुवर्णनुं कमल करावीने ढोकवुं. बीजी सर्व वस्तु पकाच, फळ विगेरे शक्ति प्रमाणे ढोकवा. “ श्री गौतमस्वामिसर्वज्ञाय नमः ” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे सतावीश करवा.

१०७ घनीयां वे घडीयां तप. (द्वा)

आ तपमां प्रथम चार दिवस सुधी पा घनीयुं करवुं, एट्ठे के पा घनीमां (७ मिनिटमां) जोजन करी लेवुं. पठी आठ दिवस सुधी अर्धा घनीयां करवां एट्ठे अर्धी घनीमां (१२ मिनिटमां) जमी लेवुं, पठी सोळ दिवस सुधी एक घनी-युं करवुं, एट्ठे एक घनीमां (२४ मिनिटमां) जमी लेवुं. पठी वत्रीश दिवस सुधी वे घनीयां करवां, एट्ठे ४८ मिनिटमां जमी लेवुं. आ प्रमाणे वे मासे आ तप पूर्ण थाय ठे. हमेशां एकासणानुं पच्चख्खाण करवुं. ठाम चौवीहार करवो. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१०८ पीस्ताळीश आगम तप. (पन्यास क. जीनी तपावली)

आ तपमां ४५ द्वागोळग एकासणां करवां. दररोज जुडं जुडं गुणुं गणुं. साथीया करवा. खमासमण देवा. हमेशां ते

ते आगमनी ढाळ स्नात्र जणावीने बोलवी. तप पूर्ण थये उद्यापने वरघोनी तथा पूजा प्रजावनादिक करवुं. नंदी सूत्र तथा जगवती सूत्रनी सोनामहोरे पूजा करवी. पहेंद्रे तथा ठेद्रे दिवसे रुपानाणे तथा बीजा आगमोनी पैसाथी तथा वासुदेपथी पूजा करवी. तप पूर्ण थये पीस्ताद्वीश पोस्ताद्वीश वस्तुओ ज्ञान पासे ठोकवी. गुरु पूजन करवुं. पीस्ताद्वीश आगमनी मोटी पूजा जणाववी. शेष विधि गुरु पासेथी जाणवो. गरणुं विगेर नीचे प्रमाणे—

	सा० ख० द्वा० नो०	सा० ख० द्वा० नो०
१ श्री नंदीसूत्राय नमः	५१-५१-५१-५०	९ श्री दशाश्रुतस्कन्धसूत्राय नमः १९-१९-१९-२०
२ श्री अनुयोगद्वारसूत्राय नमः	६२-६२-६२-२०	१० श्री पंचकण्डपच्छेदसूत्राय नमः १९-१९-१९-२०
३ श्री दशवैकालिकसूत्राय नमः	१४-१४-१४-२०	११ श्री जीतकण्डपच्छेदसूत्राय नमः ३५-३५-३५-२०
४ श्री उत्तराध्ययनसूत्राय नमः	३६-३६-३६-२०	१२ श्री महानिशीथच्छेदसूत्राय नमः ४२-४२-४२-२०
५ श्री उघनिर्युक्तिसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०	१३ श्री चतुःशरणप्रकीर्णकसूत्राय नमः १०-१०-१०-२०
६ श्री आवश्यकसूत्राय नमः	३२-३२-३२-२०	१४ श्री आतुरप्रत्याख्यानसूत्राय नमः १०-१०-१०-२०
७ श्री निशीथच्छेदसूत्राय नमः	१६-१६-१६-२०	१५ श्री जक्तपरिज्ञासूत्राय नमः १०-१०-१०-२०
८ श्री व्यवहारकण्डपसूत्राय नमः	२०-२०-२०-२०	१६ श्री संस्तारकप्रकीर्णकसूत्राय नमः १०-१०-१०-२०

१७	श्री तंदूद्वैतालिकसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
१८	श्री चंद्रवैद्यकप्रकीर्णसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
१९	श्री देवैजस्तवशकीर्णसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
२०	श्री मरणसमाधिसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
२१	श्री महापत्याख्यानसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
२२	श्री गणिविद्याप्रकीर्णसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
२३	श्री आचारांगसूत्राय नमः	२५-२५-२५-२०
२४	श्री सूत्रकृतां सूत्राय नमः	२३-२३-२३-२०
२५	श्री स्थानांगसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
२६	श्री समवायांगसूत्राय नमः	१०४-१०४-१०४-२०
२७	श्री जगवतीसूत्राय नमः	४२-४२-४२-२०
२८	श्री ज्ञातांगसूत्राय नमः	१९-१९-१९-२०
२९	श्री उपासकदशांगसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०

३०	श्री अंतकृदशांगसूत्राय नमः	१९-१९-१९-२०
३१	श्री अनुत्तरोपपातिकसूत्राय नमः	२३-२३-२३-२०
३२	श्री प्रशव्याकरणसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
३३	श्री विपाकांगसूत्राय नमः	२०-२०-२०-२०
३४	श्री उपपातिकसूत्राय नमः	२३-२३-२३-२०
३५	श्री राजमश्रीयसूत्राय नमः	४२-४२-४२-२०
३६	श्री जीवाजिगमसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
३७	श्री प्रज्ञापनोपांगसूत्राय नमः	३६-३६-३६-२०
३८	श्री सूर्यप्रज्ञप्तिसूत्राय नमः	५७-५७-५७-२०
३९	श्री जंबूद्वीपप्रज्ञप्तिसूत्राय नमः	५०-५०-५०-२०
४०	श्री चंद्रप्रज्ञप्तिसूत्राय नमः	५०-५०-५०-२०
४१	श्री कल्पव्रतं सरसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०
४२	श्री निरयावद्विसूत्राय नमः	१०-१०-१०-२०

४३ श्री पुष्पचूडिकासूत्राय नमः १०-१०-१०-२०

४५ श्री पुष्पिकोपांगसूत्राय नमः १०-१०-१०-२०

४४ श्री वह्निदशोपांगसूत्राय नमः १०-१०-१०-२०

१०९ चतुर्गति निवारण तप (न. क.)

आ तपमां चार ओळी करवानी ठे. तेमां पहेली ओळीमां पहेले दिवसे एकासणुं, बीजे दिवसे एक कवळ, त्रीजे दिवसे एकासणुं, चौथे दिवसे वे कवळ, पांचमे दिवसे एकासणुं, षष्ठे दिवसे त्रण कवळ, ए रीते वधता वधता पंदरमे दिवसे ए कासणुं अने सोळमे दिवसे आठ कवळ ए प्रमाणे ८ एकासणां अने आठ पारणाना दिवस मळीने १६ दिवस अने कवळ ३६ कुल थाय ठे. आ पहेली ओळी थइ. बीजे ओळीमां पहेले दिवसे नीवी, बीजे दिवसे (पारणाने दिवसे) नव कवळ, त्रीजे दिवसे नीवी, चौथे दिवसे दश कवळ, ए प्रमाणे चरुता चरुता पंदरमे दिवसे नीवी तथा सोळमे दिवसे सोळ कवळ—आ रीते धीजी ओळी थइ. त्रीजे ओळीमां पहेले दिवसे आंविद्व, बीजे दिवसे सतर कवळ, त्रीजे दिवसे आंविद्व, चौथे दिवसे अठार कवळ, ए रीते चरुता चरुता पंदरमे दिवसे आंविद्व अने सोळमे दिवसे चौवीश कवळ आ त्रीजे ओळी थइ. एज रीते चौथी ओळीमां पहेले दिवसे उपवास, बीजे दिवसे पचीश कवळ, त्रीजे दिवसे उपवास, चौथे दिवसे ढवीश कवळ, ए रीते चरुता चरुता पंदरमे दिवसे उपवास अने सोळमे दिवसे वत्रीश कवळ आवे. आ रीते ६४ दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. तेमां

३२ तपना दिवस अने ३२ कवळना दिवस. कुळ कवळ ९२७ थाय ठे “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया वगेरे वार वार करवा.

११० चउसट्टी तप (नं. क. विगेरे)

आ तपमां एकांतर आंबिल्ल ३२ करवा, पारणे एकासणां करवां, एकासणे त्रिविध आहारतुं पचखाण करवुं. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

१११ चंदनवाळा तप. (ला.)

आ तप कार्तिक वद १० थी वैशाक शुदी १० सुधीमां अथवा पर्युपणमां अथवा कोइ पण दिवसे करवामां आवे ठे. तेमां मात्र एक अठम करी चोथे दिवसे पारणे मुनिने अरुदना बाकळानुं दान दइ पोते पण तेनुंज पारणुं करवुं. पचखाण आंबिल्लतुं करवुं तथा ठाम चउवीहार करवो. “ महावीरस्वामिनाथाय नमः ” ए पदनुं गरणुं वीश नवकारवाळीतुं गणवुं. साथीया विगेरे वार वार करवा.

विशेष विधि—श्री चंदनवाळाना तपने पारणे रूपानी सुपनीने खूणे अरुदना बाकळा जरीने वोरावे, ते साथे रूपाना-
णार्थी गुरुपूजन करे, पगमां तथा हाथमां सूतरनी अथवा रेशमनी फादकीनी आंटी नांखी मुनिने दान दीये.

११२ ढन्नु जिननी ओळी तप.

आ तपमां अतीत, अनागत अने वर्तमान जिन आश्री त्रण चौवीशी तथा सीमंधरादिक वीश जिन विचरता अने श्री ऋषजानन, चंजानन, वारिषेण अने वर्धमान ए चार शाश्वता जिन-कुल ढन्नु जिन आश्री एक एक उपवास करवो. वखतनी अनुकूळाए बूटा बूटा करतां ढन्नु उपवासे आ तप पूर्ण थाय ठे. गरणुं नीचे प्रमाणे जे तीर्थकरनो तप चादतो होय तेना नामनुं गणवुं. नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया खमासमण विगेरे वार वार करवा. उद्यापने चौवीश जिनने तीक्षक वगेरे चमाववां.

अतीत चौवीशी जिन नाम.

- १ श्री केवलज्ञानिने नमः ।
- २ श्री निर्वाणिने नमः ।
- ३ श्री सागराय नमः ।
- ४ श्री महायज्ञसे नमः ।
- ५ श्री विमलाय नमः ।
- ६ श्री सर्वानुभूतये नमः ।

- ७ श्री श्रीधरनाथाय नमः ।
- ८ श्री दत्तनाथाय नमः ।
- ९ श्री दामोदरनाथाय नमः ।
- १० श्री सुतेनोनाथाय नमः ।
- ११ श्री स्वामिनाथाय नमः ।
- १२ श्री मुनिमुव्रतायाय नमः ।

- १३ श्री सुमतिनाथाय नमः ।
- १४ श्री शिवगतिनाथाय नमः ।
- १५ श्री अस्तागनाथाय नमः ।
- १६ श्री नमोश्वराय नमः ।
- १७ श्री अनिज्ञनाथाय नमः ।
- १८ श्री यशोधरनाथाय नमः ।

१९ श्री कुतार्थनाथाय नमः ।
२० श्री स्वामिनाथाय नमः ।

१ श्री ऋषभदेवाय नमः ।
२ श्री अजितनाथाय नमः ।
३ श्री संजवनाथाय नमः ।
४ श्री अजिनंदननाथाय नमः ।
५ श्री सुमतिनाथाय नमः ।
६ श्री पद्मप्रज्वे नमः ।
७ श्री सुपार्श्वनाथाय नमः ।
८ श्री चंद्रप्रज्वे नमः ।

१ श्री पद्मनाजाय नमः ।
२ श्री सुरदेवाय नमः ।

२१ श्री शुद्धमतिनाथाय नमः ।
२२ श्री शिवंकरनाथाय नमः ।

वर्तमान चोवीशी जिन नाम.

९ श्री सुविधिनाथाय नमः ।
१० श्री शीतलनाथाय नमः ।
११ श्री श्रेयांसनाथाय नमः ।
१२ श्री वासुपूज्यनाथाय नमः ।
१३ श्री विमलनाथाय नमः ।
१४ श्री अनंतनाथाय नमः ।
१५ श्री धर्मनाथाय नमः ।
१६ श्री शांतिनाथाय नमः ।

अनागत चोवीशी जिन नाम.

३ श्री सुपार्श्वनाथाय नमः ।
४ श्री स्वयंप्रज्वे नमः ।

२३ श्री स्पन्दननाथाय नमः ।
२४ श्री संपत्तिनाथाय नमः ।

१७ श्री कुंतुनाथाय नमः ।
१८ श्री अरनाथाय नमः ।
१९ श्री मद्धिनाथाय नमः ।
२० श्री मुनिसुव्रतनाथाय नमः ।
२१ श्री नमिनाथाय नमः ।
२२ श्री नेमिनाथाय नमः ।
२३ श्री पार्श्वनाथाय नमः ।
२४ श्री महावीरस्वामिने नमः ।

५ श्री सर्वानुचूतये नमः ।
६ श्री देवश्रुतनाथाय नमः ।

- ७ श्री उदयनाथाय नमः ।
 ८ श्री पेढाद्वनाथाय नमः ।
 ९ श्री पोट्टिद्वनाथाय नमः ।
 १० श्री शतकीर्तये नमः ।
 ११ श्री सुव्रतनाथाय नमः ।
 १२ श्री अममनाथाय नमः ।

- १ श्री सीमंधरस्वामिने नमः ।
 २ श्री युगमन्धरस्वामिने नमः ।
 ३ श्री बाहुजिनाय नमः ।
 ४ श्री सुबाहुजिनाय नमः ।
 ५ श्री सुजातजिनाय नमः ।
 ६ श्री स्वयंप्रज्वे नमः ।
 ७ श्री ऋषजाननाय नमः ।

- १३ श्री निष्कपायनाथाय नमः ।
 १४ श्री निष्पुद्गाकनाथाय नमः ।
 १५ श्री निर्ममनाथाय नमः ।
 १६ श्री चित्रगुप्ताय नमः ।
 १७ श्री समाधिनाथाय नमः ।
 १८ श्री संवरनाथाय नमः ।

विहरमान वीश जिन नाम.

- ८ श्री अनन्तवीर्याय नमः ।
 ९ श्री सुरप्रजाय नमः ।
 १० श्री विशाद्वनाथाय नमः ।
 ११ श्री वज्रंधराय नमः ।
 १२ श्री चंजाननजिनाय नमः ।
 १३ श्री चन्द्रवाहवे नमः ।
 १४ श्री जुजंगनाथाय नमः ।

- १९ श्री यशोधरनाथाय नमः ।
 २० श्री विजयनाथाय नमः ।
 २१ श्री मद्धनाथाय नमः ।
 २२ श्री देवनाथाय नमः ।
 २३ श्री अनन्तवीर्यनाथाय नमः ।
 २४ श्री जङ्गकृदनाथाय नमः ।

- १५ श्री ईश्वरनाथाय नमः ।
 १६ श्री नेमिप्रज्वे नमः ।
 १७ श्री वीरसेननाथाय नमः ।
 १८ श्री महाजज्ञाय नमः ।
 १९ श्री देवजसाजिनाय नमः ।
 २० श्री अजितवीर्याय नमः ।

श्री शाश्वत चार जिन नाम.

१ श्री ऋषजाननजिनाय नमः । २ श्री चन्द्राननजिनाय नमः । ३ श्री वर्धमानजिनाय नमः । ४ श्री वारिपेणजिनाय नमः ।

११३ जिनगुणसंपत्ति तप. (नं. ब.)

आ तपमां नेवुं उपवास बुटक बुटक करवाना ठे. ते आ प्रमाणे—तीर्थकर नाम कर्मना वीश, तीर्थकरना सहज अ-
तशय चार, कर्मक्षयथी थयेदा अतिशय अगीयार, देवकृत अतिशय आगेणीश, च्यवनादिक कट्याणक पांच, तथा सिद्धना
गुण एकत्रीश. आट्ठा गुण आश्री एक एक उपवास करतां नेवुं उपवासे आ तप पूर्ण थाय ठे. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी
नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

११४ जिन जनक तप. (जै. प्र.)

आ तपमां निरंतर वत्रीश आंविद्ध करवां. उजमाणे जिनपूजा, गुरुजक्ति, संघजक्ति विगेरे करवुं. “ नमो अरिहंताणं ”
पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

११५ तेर काठीयानो तप (पं.)

प्रथम एक अठ्ठम करी पारणे द्वापसीनुं एकासणुं करवुं. ठाम चोवीहार करवो. वीजा अठ्ठमने पारणे घळंना रोट्टानुं

एकासणुं, त्रीजा अष्टमने पारणे बूध चोखानी खीरतुं एकासणुं, चोथे मान मूकी परघरं जइ एकासणुं करवुं. पांचमे पारके घेर जइ ते कहे के पारणुं करो तो पारणुं करवुं. ठेठे वे वाटका एकमां घी तथा एकमां पाणी जरी ढांकवा. पढी अजाण्या माणस पांसे उघमाववा. घीनो उघमे तो एकासणुं अने पाणीनो उघमे तो आंविज्ञ करवुं. सातमा अष्टमने पारणे ठ घर वीजाना अने एक घर पोतानुं एम सात घरमांथी कोइ पण ठेकाणे पारणुं करवुं. आठमे पारणे चंदनवाळाना जेम अडदना वाकळानुं मुनिने दान करी पोते पारणुं तेनुंज करवुं. नवमे पारणे रोटडो अथवा पूरीनुं जुंगळुंमाळी खावुं. दशमे सुखनी मळे ते खावी. (पण लनी रसोइ खाी नहीं). अग्यारमे द्राक्क, खारेक विगेरे मेवो खावो (अजह्य मेवो खावो नहीं.) बारमे धोयेन्नी खारु विगेरेनुं पाणो पीवुं. तेरमे पारणे दहीं खारु खावुं. (बधां पारणां एकासणांनाज जाणवा.) आ तपनुं नाम ' लूटा अष्टम' पण कहेवाय ठे. कुद्ध १३ अष्टम ने १३ पारणा मळी १२ दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. साथीया विगेरे आठ आठ करवा. गरणुं नीचे प्रमाणे वीश नवकारवाळीनुं गणवुं.

१ आलसकाठीयो निवारकाय

सिन्धाय नमः ।

२ मोहकाठीओ निवारकाय सिन्धाय

नमः ।

३ अवज्ञाकाठीयो निवारकाय

सिन्धाय नमः

४ मानकाठीयो निवा०

५ क्रोधकाठीयो निवा०

६ प्रमादकाठीयो निवा०

७ कृपणकाठीयो निवा०

८ जयकाठीयो निवा०

९ शोककाठीयो निवा०

१ परघर पटले पोताना सन्धीजुज जाणु पण जेने तेने स्थाने न समजुं, २ फारुण मास पछी द्राक्षादि मेरो अगश्य छे माटे तेवा वटातमां अष्टमने पारणे आंभिल करे तो पण चाले,

१० अज्ञानकाठीयो निवा०	२ ॐ ह्रीं विजयरागाणं नमः	७ ॥ ववगयजयाणं नमः
११ व्याक्षेपकाठीयो निवा०	३ ॥ विनयधारीणं नमः	८ ॥ वीयसोपाणं नमः
१२ कुतूहलकाठीयो निवा०	४ ॥ मद्वगुणसंपन्नाणं नमः	१० ॥ सुमङ्गनाणधराणं नमः
१३ विषयकाठीयो निवा०	५ ॥ खंतिगुणसंपन्नाणं नमः	११ ॥ दक्षीजुताणं नमः
अथवा नीचे प्रमाणे गणवुं.	६ ॥ अप्पमत्तचारिणं नमः	१२ ॥ अप्पकम्मसंवरधारीणं नमः
१ ॐ ह्रीं धम्मोज्जमियाणं नमः	७ ॥ दानद्वन्द्वीसंपन्नाणं नमः	१३ ॥ अठ्ठपवणजणणीधारीणं नमः

आ प्रमाणे गणी न शक्रे तो “ नमः सिद्धाणं ” ए पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. वीजी रीते तेरकाठीयाना तेर अठ्ठम आंविद्वना पारणावाळा पण कराय ठे.

११६ देवद्व इंका तप. (विधि प्रपा.)

आ तपमां वेसणा पांच, एकासणा सात, नीही नव, आंविद्व पांच, उभवास एक ए प्रमाणे सतावीश दिवसे तप पूर्ण थाय ठे. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी २० नवकारवाळी गणवी. साधिया विगेरे वार वार करवा.

११७ द्वादशांगी तप. (जै. प्र. नं. ब.)

आ तपमां शुक्लपङ्कनी वारस वार मास सुथी करवी. एकासणादिक तप करवो. उद्यापन ज्ञानपंचमीनी जेम कावुं.

“ छु वाद्वसंगीणं नमः ” ए पदसुं गरणुं वीश नवकारवाळीनुं गणवुं, साथीया विगेरे बार बार करवा.

११८ नव निधान तप. (द्वा. वि. प्र.)

आ तप शुक्लपक्षनी नव नवमीने दिवसे उपवास करवाथी पूर्ण धाय ठे. गरणुं नीचे गमाणे.

श्री नैसर्गनिधानाय नमः	श्री सर्वरक्तकनिधानाय नमः	श्री महाकाद्वनिधानाय नमः
श्री पांरुकनिधानाय नमः	श्री महापञ्चनिधानाय नमः	श्री माणवनिधानाय नमः
श्री पिंगलनिधानाय नमः	श्री काद्वनिधानाय नमः	श्री शंखकनिधानाय नमः

आ तपथी निधाननी प्राप्ति धाय ठे. साथीया विगेरे नव नव करवा. उद्यापने प्रजुने नव अंगे तिलक चनाववा.

११९ मोटा दश पच्चख्खाण. (पं. त. विगेरे)

पहेले दिवसे तीवीहारो उपवास करवो. वीजे दिवसे एकासणुं. त्रीजे दिवसे एक चोखानुं आंबिल एटले एक चोखानो दाणो गळवो अने ठाम चोवीहार. चौथे दिवसे नीवी. पांचमे दिवसे एक कवळ, ठाम चोवीहार. षष्ठे दिवसे एक अंगीयुं एकासणुं एटले एक हाथ अने मोढा सिवाय बीजुं अंग ह्दाववुं नहीं. ठाम चोवीहार करवो. सातमे दिवसे दत्तनुं आंबिल, ठाम चोवीहार. आठमे दिवसे आंबिला तीवीहार. नवमे दिवसे परधरीयुं एकासणुं, ठाम चोवीहार. तथा दशमे दिवसे

खाखरीयुं आंविद्व एट्ठे मान् खाखराज खावा, ठाम चोत्रीहार करवो. गरणुं साथीया विगेरे नीचे प्रमाणे.—

	सा० ख० द्यो० नो०		सा० ख० द्यो० नो०
१ श्री समकितपारंगताय नमः	६७-६७-६७-२०	६ श्री स्वर्गनिधिनाथाय नमः	४५-४५-४५-२०
२ श्री अक्षयसमकिताय नमः	१७-१७-१७-२०	७ श्री गौतमद्विधनाथाय नमः	२८-२८-२८-२०
३ श्री समकितनिधिनाथाय नमः	८-८-८-२०	८ श्री अक्षयनिधिनाथाय नमः	९-९-९-२०
४ श्री केवद्विज्ञानिनाथाय नमः	२१-२१-२१-२०	९ श्री परब्रताय नमः	१३-१३-१३-२०
५ श्री एकत्वगताय नमः	३१-३१-३१-२०	१० श्री मुनिसुब्रताय नमः	१२-१२-१२-२०

उद्यापने मोदक १० प्रभु पासे ढोकवा. ज्ञानपूजा करवो. अने अष्टप्रकारी पूजा जणाववी.

१२० नाना दश पञ्चखाण (पं. त. विगेरे.)

आ तपमां प्रथम एक उपवास, वीजे दिवसे एकासणुं, त्रीजे दिवसे आंविद्व, चोथे दिवसे एकासणुं, पांचमे दिवसे नीवी, षष्ठे दिवसे एक कवळ, सातमे दिवसे खीरनुं एकासणुं, आठमे दिवसे टेठवा अथवा टोपरानुं एकासणुं, नवमे दिवसे जरेजाणे एकासणुं, तथा दशमे दिवसे उपवास, ए प्रमाणे दश दिवस करवुं. गरणुं उद्यापन विगेरे मोटा दश पञ्चखाण प्रमाणे करवुं. (जुआो नंबर ११ए)

१३१ नवपदनी ओळी (सिद्धचक्राराधन तप) (जै. प्र. वगेरे.)

आ तप प्रथम आशो शुदी सातमना दिवसथी आरंजोने आशो शुदी पूर्णिमा पर्यंत नव दिवस सुधी तथा चैत्र शुदी सातमथी आरंजी चैत्र शुदी पूर्णिमा सुधी नव दिवस आंबिन्न करवाथी थाय ठे. तेमां प्रथम दिवसे एकव्ना चोखानीज वस्तु, बीजे दिवसे केवळ घडंजी, त्रीजे केवळ चणानी, चोथे मगनी, पांचमे अरुदनी, अने ठेठे, सातमे, आठमे, तथा नवमे दिवसे केवळ चोखानी वस्तुओ खाइने आंबिन्न करवां जोइए. एम न वनी शके तो सामान्य रीते आंबिन्न करवां. ए रीते सामा चार वर्ष पर्यंत करवाथी एकाशी आंबिन्न थाय ठे. अने आ तप पूर्ण थाय ठे. तपना नवे दिवसोए ब्रह्मचर्य पाळवुं. हंमेशां सांज सवार प्रतिक्रमण करवुं, त्रण टंक देव वांदवा, पन्दिनेहण करवो, एक एक दिवसे एक एक पदनी क्रिया करवी. जे पदना जेट्वा गुण होय तेद्वजा साथीया करवा, खमासमण देवां, काउसग करवो, ते ते पदना गुणनी जावना जाववी, कीर्तन करवुं. हंमेशां स्नात्र पूर्वक अष्टपकारी पूजा करवी. गराणुं विगेरे नीचे प्रमाणे.

	सा० ख० द्यो० नो०		सा० ख० द्यो० नो०
१ ॐ ह्रीं नमो अरिहेताणं	१२-१२-१२-२०	४ ॐ ह्रीं नमो उवज्झायाणं	१५-१५-२५-२०
२ ,, नमो सिद्धाणं	८-८-८-२०	५ ,, नमो द्योए सव्वसाहूणं	१७-१७-१७-२०
३ ,, नमो आयरियाणं	३६-३६-३६-२०	६ ,, नमो नाणस्स	५१-५१-५१-२०

१२३ निगोदत्रायुक्तय तप. (जै. सिं.)

प्रथम एक उपवास उपर एकासणुं, पत्नी वे उपवास उपर एकासणुं, पत्नी तण उपवास उपर एकासणुं, पत्नी वे उपवास उपर एकासणुं, पत्नी एक उपवास उपर एकासणुं—ए म चौद दिसे तप पूर्ण कवो. उद्यापने चौद मोदक ढोकवा. आ तपनुं फळ निगोदना आयुष्यनो कृग धाय ते ठे. “ नमो अरिहंताणुं ” ए पदनी वीश नोकारवाळी गणवी. साथीया विगेरे चार चार करवा.

बीजो विधि. (रं. वि.)

प्रथम एक उपवास पत्नी एकासणुं, पत्नी वे उपवास एक एकासणुं, पत्नी ३ उपवास एक एकासणुं, पत्नी ४ उपवास एक एकासणुं, पत्नी ५ उपवास ने एक एकासणुं, पत्नी ४ उपवास ने एकासणुं, पत्नी ३ उपवास ने एकासणुं, पत्नी २ उपवास ने एकासणुं, पत्नी एक उपवास ने एकासणुं—ए प्रमाणे कुत्र ३४ दिवस (२५ उपवासने ए एकासणा) करवाथी पण ए तप धाय ठे. वाक्कीनो विधि उपर प्रमाणे जाणयो. उद्यापने ३४ मोदक विगेरे प्रचु पासे ढोकवा.

१२४ निजिगोष्ठ तप.

(नं. अ विगेरे. वि. प्र.)

आ तपमां एक उपवास उपर एक आंविद्ध—ए प्रमाणे आठ उपवास अने आठ आंविद्ध वने एटले सोळ दिवसे आ

७ ॥ नमो दंसणस्स
८ ॥ नमो चारित्तस्स

६७-६७-६७-७०
१७-१७-१७-७०

ए ॥ नमो तवस्स

१२-१२-१२-७०

नव पदना खमासमाण नीचे प्रमाणे आपवां.

१ इच्छामि खमासमाणो वंदित्तं जावणिज्जाए निसीहिआए मत्थएण वंदामि । उँ ह्रीं नमो अरिहंताणं । आ प्रमाणे प्रथम पदे वार गुणे शोभित, मध्यजागे विराजमान, उज्जळ वर्ण सहित एवा श्री अरिहंत जावानने मारी त्रिकाल वंदना होजो.

२ इच्छामि खमाण । उँ ह्रीं नमो सिद्धाणं । ए बीजे पदे आठ गुणे शोभित, पूर्व दिशाए विराजमान, रक्तवर्ण सहित एवा श्री सिद्ध जगवंतने मारी त्रिकाल वंदना होजो.

३ इच्छामिण । उँ ह्रीं नमो आयसियाणं । ए त्रीजे पदे उत्रीश गुणे शोभित, दक्षिण दिशाए विराजमान, पीत वर्ण सहित एवा श्री आचार्य जगवानने मारी त्रिकाल वंदना होजो.

४ इच्छामिण । उँ ह्रीं नमो उवज्झायाणं । ए चोथे पदे पचीश गुणे शोभित, पश्चिम दिशाए विराजमान, नीलवर्ण सहित एवा श्री उपाध्यायजीने मारी त्रिकाल वंदना होजो.

५ इच्छामिण । उँ ह्रीं नमो द्दोए सव्वसाहूणं । ए पांचमे पदे सत्तावीश गुणे शोभित, उत्तर दिशाए विराजमान, कृष्णवर्ण सहित एवा सर्व साधुने मारी त्रिकाल वंदना होजो.

तप पूर्ण थाय ठे. उद्यापनमां सोळ मोदक, फळ विगेरे देव पासे ढोक्या. (नीरुज शिख अथवा नीरुज सिंहु तप कृष्ण पक्षेज थाय ठे. तेमां मुख्यत्वे ग्लान साधु साध्वीनी वैषावच करवानी ठे. तेमज ते तप पंदर दिवसे पूर्ण थाय ठे. जुआो तप नंबर ६३) “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवा. साथीया विगेरे वार वार करवा.

१२५ पदकनी तप (जै. प्र. जै. सिं.)

प्रथम एक उपवास करीने पारणं, पढी वे उपवास करीने पारणं, पढी एक उपवास करीने पारणं, ए प्रथम ओळी थइ. पढी एक उपवास उपर पारणं, वे उपवास उपर पारणं, एक उपवास उपर पारणं, ए बीजी ओळी. पढी एक उपवास उपर पारणं, वे उपवास उपर पारणं, त्रण उपवास उपर पारणं, वे उपवास उपर पारणं, एक उपवास उपर पारणं ए त्रीजी ओळी थइ. पढी एक उपवास ने पारणं, वे उपवास ने पारणं, त्रण उपवास ने पारणं, चार उपवास ने पारणं, त्रण उपवास ने पारणं, वे उपवास ने पारणं, एक उपवास ने पारणं, ए चोथी ओळी थइ. कुज ३३ उपवास ने १८ पारणा मळी ५१ दिवस थाय. उद्यापनमां तपनी संख्या जेट्झा (३३) मोती तथा प्रवाद देवने चढाववा. पूजा विगेरे यथाशक्ति करवुं. “ नमो सिद्धाणं ” ए पदनी नोकारवाळी वीश गणवा. साथीया विगेरे आठ आठ करवा.

१२६ दारिद्र्यहरण तप. (वि. प्र.)

आ तप पूर्णिमाथी शुरु करवानो ठे. प्रथम दिवसे उपवास, वीजे दिवसे एकासणं, त्रीजे दिवसे नोवो, चोथे दिवसे

आंबिद्व, पांचमे दिवसे नैसणुं, ए प्रमाणे एक ओळी थड. वीजी ओळी पण एज प्रमाणे करवी. कुल्ल दश दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. पारणे साधुने दान आपवुं. उद्यापने ज्ञान पूजा करवी. “ नमो नाणस्स ” पदनी नोकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे ५१ करवा.

१२७ पंचामृत तप. (वि. प्र.)

आ तपमां पांच अष्टम ठ मासमां करवाना ठे. तेमां पहेला अष्टमने पारणे साधुने वहोरावीने श्रीखंरु खावो. वीजा अष्टमने पारणे सीरो खावो. त्रीजा अष्टमने पारणे द्वापसी, चौथा अष्टमने पारणे द्वाकु तथा पांचमा अष्टमने पारणे खीर खावी. दरेक पारणे साधुने वहोरावीने पढी पारणुं करवुं. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी ३० गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१२८ पांच षट्टु तप. (पं. त.)

प्रथम षट्टु करीने पारणे घृत, साकर अने घजंनो आटो (जुरमुं अथवा शीरो), वीजा षट्टुने पारणे दूध चोखा ने साकर, त्रीजा षट्टुने पारणे जोळी पात्रां साधु साध्वीने वहोरावीने जये ज्ञाणे एकासणुं. चौथा षट्टुने पारणे मूर्ठा रहित स्वाद कर्या विना एकासणुं. पांचमा षट्टुने पारणे पाणीनो दोटो जरीने वीजा वे जण घेर जवुं. जो कोइ जमवातुं न कहे तो ते दिवसे उपवास करवो. आ तप पांच षट्टु तथा पांच पारणावने एट्टे पंदर दिवसे पूरो थाय ठे. उद्यापने स्वामी ज्ञाड्त्रोने

जमाकीने श्रीफळ आपवां. " नमो अरिहंताणं " पदनी नोकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१२९ पंचमहाव्रत तप (रा, वि.)

आ तपमां प्रत्येक महाव्रतने आश्रीने एक एक उपवास तथा एक एक वेसणुं करवुं. एम पांच उपवास एकांतर वेसणाणा पारणावाळा करवार्थी दश दिवसे तप पूर्ण थाय ठे. " नमो द्योए सब्वसाहूणं " पदनी नोकोरवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे सतावीश करवा.

१३० पार्श्वजिन गणधर तप. (प्रचलित).

आ तपमां द्वागोद्वग दश ठफ करवा. ठफने पारणे वेसणुं करवुं. साथीया विगेरे दश दश करवा. गरणुं नीचे प्रमाणे—

१ श्री शुभ्रगणधराय नमः ।	४ श्री ब्रह्मचारि गणधराय नमः ।	७ श्री वीरजङ्गणधराय नमः ।
२ श्री आर्यघोषगणधराय नमः ।	५ श्री सोमगणधराय नमः ।	८ श्री यज्ञोजङ्गणधराय नमः ।
३ श्री विशिष्टगणधराय नमः ।	६ श्री धरगणधराय नमः ।	९ श्री अमायि (जय) गणधराय नमः ।
		१० श्री महागुणि (विजय) गणधराय नमः ।

उद्यापनमां श्रीगणधर देवनी पूजा करवी ने तेने अंगीयां विगेरे १० चढाववां. गणधरनी प्रतिमाने अचावे कोइ पण प्रचुनी प्रतिमाने चढाववां.

१३१ पोष दशमो तप. (पं. त. विगेरे).

आ तप पोष दशमी एतन्ने गुजरातो मागशर वद दशमना दिवसने अनुसरीने थाय ठे. तेपां प्रथम नवमीने दिवसे साकरना पाणीतुं एकासणुं करवुं. ने ठाम चौवीहार करवो, दशमीने दिवसे एकासणुं करो ठाम चौवीहार करवो, तथा अगी-यारशने दिवसे तेविहारं एकासणुं करवुं. एकासणुं करीने त्रिविध आहारतुं पत्रखलाण करवुं. त्रणे दिवस ब्रह्मचर्य पाळवुं. बन्ने षष्ठ प्रतिक्रमण करवुं. जिनमंदिरमां नइ अष्ट प्रकारी अथवा सत्तर प्रकारी पूजा जणाववो. स्नात्र महोत्सव करवो. नइ अंगे आमंवर पूर्वक जगवाननी पूजा करवो. गुरु पासे प्राची सिद्धांततुं श्रवण करवुं. आ प्रमाणे दश वर्ष सुधी करवुं. वळी तपने दिवसे (मागशर वदि १० मे) पौष करवो. आ प्रमाणे जे तप करे ठे तेनी मनकामना सिद्ध थाय ठे. आ लोकमां धनधान्यादिक पापे, परद्वोकमां इंद्रादिक पद पापे, अने ठेवट मोक्षपद पापे. “ श्री पार्वनाथार्हिते नमः ” ए पदतुं गराणुं वीश नोकारवाळी प्रमाण गणवुं. साथीया विगेरे वार वार करवा.

उद्यापने दश पुंठा, दश रूमाळ (पुस्तक बांधवना), दश ननकारवाळी, दश नीउमणि, दश चंद्रवा, सोतुं रूपुं कांसुं, पीतल ए चार धातुअनी दश दश प्रतिमा अने ज्ञान दर्शन ने चारित्रना उपकरणो दश दश कराववा. बाकी विधि गुरुगमधी जाणवो.

करवा. ते त्रीजे वर्षे अक्षय तृतीयाने दिवसे पूर्ण थाय. (तप करतां वचमां जे अक्षय तृतीया आवे ते दिवसे खावावार आवतो होय तो उपवास करवो.) ठेठ्ठे दिवसे देवगुरुनी पूजा पूर्वक संघनात्सव्य करी पारणुं करवुं. “ श्री ऋषभदेवनाथाय नमः ” पदनी नवकारवाळी वीज गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

बोजी रीत—श्री ऋषभदेव स्वामीना शासनमां उत्कृष्ट तप ३६० उपवासनो ठे. तेथी तेने आश्रीने ३६० उपवास एकांतर पारणावाळा करवा. बीजुं सर्व ठपर प्रमाणे.

हात्रमां आ तप करवानो प्रचार आ प्रमाणे ठे.—हागण वद ७ ने दिवसे उपवासथी शरु करी एकांतरे पारणे बेसाणुं करी तेर महिना ने ११ दिवसे एट्ठे अखात्रीजने दिवसे पारणुं करे ठे. पारणे १०७ घना शेरमीना रसना अथवा साकरना पाणीना पीए ठे. (घडो रुपानो अतिशय नानो वनावे ठे.)

आ तपमां बे दिवस जेगा खावाना न आववा जोइए, तथा चउदशनो खाधावार न आववो जोइए, तेम त्रण चोमासीना (१४-१५ ना) ठठ करवा जोइए, अने ठेवटे ठठथी ओठे तपे पारणुं न करवुं जोइए. पारणे शेरमी रस पीवानो ठे. ते पण ताजोज होय तो पीवाय, कारण के बे पडोर पडी शेरमीनो रस द्यधु प्रवचन सारोच्चारमां अजक कळो ठे. तेवा रसना अजावे साकरना पाणीथी पण चात्ते ठे.

१३३ बीजनो तप (पं. त.)

आ तप कार्तिक शुद्धी बीजथी शरु करवानो छे. तेमां दरेक मासनी शुद्धी बीजे चोविहार उपवास करवो. ए रीते बावीश मास सुधी अथवा उत्कृष्ट बावीश वरस सुधी आ तप करवो. सवार सांज बने बखत प्रतिक्रमण, प्रतिद्वेखना, त्रिकाक्ष देववन्दन विगेरे करवुं, उद्यापन शक्ति प्रमाणे करवुं. बावीश बावीश वस्तुओ ज्ञान पासे ढोकवी. गरणुं विगेरे नीचे प्रमाणे समजवुं.

	सा०	ख०	द्वो०	नो०	अथवा	सा०	ख०	द्वो०	नो०
१ नंदिसूत्राय नमः ।	११	११	११	१०	१ ओघनिर्युक्तिमूत्राय नमः ।	१४	१४	१४	१०
२ अनुयोगद्वारसूत्राय नमः ।	६१	६१	६१	१०	३ अनुयोगद्वारसूत्राय नमः ।	६१	६१	६१	१०

तपने दिवसे उपर प्रमाणे बने गरणां बीश बीश नोकरवाळीना गणवां. साथीया विगेरे पण बने सूत्रना करवा.

१३३ मोटो रत्नोत्तर तप. (रा. वि.)

प्रथम एक अष्टम करीने पारणुं, पढी बीजो अष्टम करीने पारणुं, पढी बीजो अष्टम करीने पारणुं करवुं. पारणे बेसणुं करवुं. ए रीते त्रण अष्टम अने त्रण पारणाउके आ तप थाय छे. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नोकरवाळी बीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१३८ ढमासी तप.' (जै. प्र. विगेरे.)

श्री महावीर स्वामीना शासनमां उत्कृष्ट ढ मासी (उपवास १८० नो) तप ठे. तेथी तेने आश्रीने एरुसो एंशो उ-
पवास एकांतर पारणावाळा करवा. उद्यापने १८० द्वाकु, फळ विगेरे प्रचु पासे ढोकवां. " श्री महावीर स्वामिनाथाय नमः "
ए पदनुं गरणुं नवकारवाळी वीशनुं गणनुं. साथीया विगेरे वार वार करवा.

एकांतरा उपवास ढ मास सुधी करवा. तेमां चउदशे खवाय नहीं. चोमासिनो ढठ करवो. शरु कारतां ढठ तेमन पारणुं
पण ढहे थाय ठे. (आ ढमासी तपमां उपवास ९० थाय ठे.)

१३९ शत्रुंजय मोदक तप. (जै. प्र. विगेरे)

आ तपमां पहेले दिसे पुरीमढ, वाजे दिवस एकासणुं, वाजे दिवसे नीवी, चोपे दिसे आंवित्र, पांचमे दिवसे
उपवास करवो. उद्यापने पांच माणाना मोदक तथा पांच रूतीया देव आगळ ढोकवा. ज्ञाननी पूजा रूपानाणाथी करवो. " श्री
शत्रुंजयतीर्थाय नमः " ए पदनी नवकारवाळी वीश गणरी. साथीया विगेरे एरुवीश करवा.

१४० शत्रुंजय ढठ अठम तप. (पं. त. विगेरे)

आ तपमां पहेलो तथा ढेद्वो अठम करवो. अने वचे सान ढठ करवा. ए रीते वीश उपवास तथा नम पारणा मऊी

१ आ १८० उपवास पारणावाळा शक्ति अनावे कजा ठे, नही तो आशरे ३०० वर्ष अग.ठ दिङ्गोयतिना दिातना फरमा (चमावा) ए लागठ १८० उपवास
पादशाह समझ करेल ठे एवो देखे ठे.

२९ दिवसे तप पूर्ण थाय ठे. साथीया विगेरे २१-२२ करवा नवकारनाळी वीश नीचे प्रमाणे गणवी.

अहमे १ श्री पुंरुरीकगणधराय नमः ।	बहे ५ श्री हरिगणधराय नमः ।
बहे २ श्री ऋषभदेव सर्वज्ञाय नमः ।	” ६ श्री बाहुबलिनाथाय नमः ।
” ३ श्री विमलगणधराय नमः ।	” ७ श्री सहस्रादिगणधराय नमः ।
” ४ श्री सिद्धक्षेत्राय नमः ।	” ८ श्री सहस्रकमलाय नमः ।
	अहमे ९ श्री कोरुगणधराय नमः ।

अथवा नीचे प्रमाणे.

बने अहमे १ श्री सिद्धाब्ज शत्रुंजय सिद्धगिरिवराय नमः ।	बहे ५ श्री आदीश्वर सर्वज्ञाय नमः ।
बहे २ श्री आदीश्वर परमेष्ठिने नमः ।	” ६ श्री आदीश्वर पारंगताय नमः ।
” ३ श्री आदीश्वर अर्हते नमः ।	” ७ श्री शत्रुंजय सिद्धक्षेत्र पुंरुरीकाय नमः ।
” ४ श्री आदीश्वर नाथाय नमः ।	” ८ श्री सिद्धक्षेत्र पुंरुरीक विमलगिरये नमः ।

अथवा “ श्री शत्रुंजयपर्वताय नमः ” ए गरुणं हमेशां गणवुं.

एकवीश खमासमण नीचे प्रमाणे आपवा—

१ श्री शत्रुंजय पर्वताय नमः ।

८ श्री पर्वताय नमः ।

१५ श्री महापद्माय नमः ।

२ श्री पुंडरीक पर्वताय नमः ।

९ श्री पर्वतेश्वराय नमः ।

१६ श्री पृथ्वीपीठाय नमः ।

३ श्री सिद्धकोट पर्वताय नमः ।

१० श्री महातीर्थाय नमः ।

१७ श्री सुजद्रगिरि पर्वताय नमः ।

४ श्री विमलाचलाय नमः ।

११ श्री सारस्वताय नमः ।

१८ श्री कैलाशगिरि पर्वताय नमः ।

५ श्री सुरगिरये नमः ।

१२ श्री दृढशक्ति पर्वताय नमः ।

१९ श्री पाताद्वमूढाय नमः ।

६ श्री महागिरये नमः ।

१३ श्री मुक्तिनिद्वयाय नमः ।

२० श्री अकर्मकाय नमः ।

७ श्री पुण्यराशये नमः ।

१४ श्री पुष्पदंताय नमः ।

२१ श्री सर्वकामपूरणाय नमः ।

उद्यापनमां नवाणु प्रकारी पूजा जणाववी. यथाशक्ति ज्ञानपूजा तथा प्रज्ञावनादि करवुं.

१४१ मेरु त्रयोदशी तप. [पं. त. विगेरे]

आ तपनो गुजरातो मास प्रमाणे पोष वद तेरसने दिवसे आरंज करायडे. ते दिवसे श्री ऋषभदेव स्वामीतुं निर्वाण वद्व्याणक थयुं ठे. तेथी ए दिवसतुं माहात्म्य धणुं मोडुं ठे. ते दिवसे चण्डविहार उपवास करवो (शक्ति न होय तो तिविहार करवो). रत्नना पांच मेरु करवा. तेमां चार दिशाए चार नाना मेरु करवा. रत्नना न वने तो घीना करवा. तेनी पासे चार

दिशाए चार नंदावत करवा. दीप, धूप प्रमुख घणा गकारनी पूजा करवी. ए रीते तेर महिनानी अथवा तेर वरसनी त्रयो-
दशी करवी. “ श्री ऋषभदेव पारंगताय नमः ” ए पदतुं गरणुं नवकारवाळी वीशतुं गणतुं. आ रीते महिने महिने करवाथी
सर्व कर्मनो ह्य थाय ठे. आ जव तथा परजवने विषे सुख संपदा पामे ठे. ते तपने दिवसे पौषव करवो. पारणाने दिवसे
गुरुने प्रतिज्ञाची-अतिथिसंविजाग करी पारणुं करवुं. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१४२ शिवकुमारनो बेत्रो [ढट्ट] तप [जै. प्र. जै. सिं.]

आ तपमां बार ढट्ट द्वागोदग आंघिन्नना पारणावाळा करवा. द्वागठ न थइ शके तो बुटक करवा. उद्यापनमा
बार बार मोदक, फळ, रुपानाणुं विगेरे, देव पासे ढोकवा. ज्ञाननी पूजा तथा गुरुनी जक्ति करवी. “ नमो अरिहंताणं ”
पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१४३ षट्काय तप [र. वि.]

आ तपमां द्वागट ढ उपवास करवा. उद्यापनमां जक्ति प्रमाणे जीवदयामां अव्य वापरवुं. गरणुं “ नमो अरि-
हंताणं ” पदतुं नवकारवाळी वीश प्रमाण गणतुं. साथीया विगेरे बार बार करवा .

१४४ सात सौख्य आठमोड्क तप. [जै. प्र.]

आ तपमां सात एकासणा करी उपर एक उवास करवो. उद्यापनमां सात मोदक तथा आठमो चारगयो मोटे

मोदक देव पासे ढोकवो. सोळ जातिनां पक्कवान्न तथा फळ विगेरे ढोकया. ज्ञान पूजा करवी. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

१४५ सिद्धि तप. [पं. त. जा.]

आ तपमां प्रथम एक उपवास करी पारणुं, पढी वे उपवास उपर पारणुं, पढी त्रण उपवास उपर पारणुं, पढी चार उपवास उपर पारणुं, एम चरुतां चरुतां आठ उपवास उपर पारणुं करवुं. पारणे वेसणुं करवुं. उद्यापने यथाशक्ति पूजा प्रजावना करवी. गरणुं नीचे प्रमाणे वीश नवकारवाळीनु गणवुं. साथीया विगेरे आठ आठ करवा.

१ श्री अनन्तज्ञानसंयुताय सिद्धाय नमः ।

४ श्री अनन्तचारित्र गुणसंयु० ।

७ श्री अगुरुब्रह्मगुणसं० ।

२ श्री अनन्तदर्शनसंयुताय सि० ।

५ श्री अक्षयस्थिति गुणसं० ।

८ श्री अनन्तवीर्यगुणसं० ।

३ श्री अय्याबाध गुणसंयु० ।

६ श्री अरूपिनिरंजनगुणसं० ।

१४६ सिंहासन तप [पं. त. द्वा.]

आ तपमां पांच उपवास उपर पारणुं करवुं. ए रीते चारवार पांच पांच उपवास करवा. तेमां वीश उपवास कुड्ढ थाय ठे. उद्यापन यथाशक्ति करवुं. गरणुं “ नमो सिद्धाणं ” पदनुं वीश नवकारवाळीनुं गणवुं. साथीया विगेरे पांच पांच करवा. (आ तप समवसरण तप पूरो थये करवानी प्रवृत्ति ठे)

१४७ सौजाग्यसुंदर तप. [जै. प्र. विगेरे]

आ तप एकांतरा सोळ उपवास करवाथी अने पारणे आंबिद करवाथी तीश दिवसे पूर्ण थाय ठे " नमो अरि-
हंताणं " पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा. उद्यापने ज्ञाननी पूजा चक्ति करवी.

१४८ स्वर्गकरंरुक [स्वर्गदंरु] तप. [जै. प्र. विगेरे]

आ तपमां प्रथम बार देवदोकने आश्रीने बार एकासणां करवां, पढी नव ग्रेवेयक आश्री नव नीवी, पढी पांच
अनुत्तर विमान आश्री पांच आंबिल, ठेवट एक उपवास-ए रीते सतावीश दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. " नमो अरिहंताणं"
पदनी वीश नवकारवाळी गणवी. साथीया विगेरे बार बार करवा.

१४९ स्वर्गस्वतिक तप. (जै. प्र. विगेरे)

प्रथम चार एकासणां उपर एक उपवास करवो. उद्यापने पांच धान्यनो स्वस्तिक पुरवो. पांच धान्य मण मण
ज्ञाननी पासे ठोकवा. " नमो नाणस्स " पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे एकावन करवा.

१५० वावन जिनालय तप (पं. त. दा. जा.)

आ तप नंदीश्वर छीपना वावन जिनालयनी आराधना निमित्तनो ठे. तेने वावन अजवाळा तप कहे ठे ते स्त्री
जातिए करेद्व अपचंद्रां ठे.

आ तपमां अजवाळी तथा अंधारी आठम अने चौदशने दिवसे उपवास करवा. ए रीते तेर महिने-१५३ उप-
वासे तप पूर्ण करवा.

आ तप करतां जो कोइ तिथि चूढी जवाय तो करेढो तप फरीथी शरु करवो पढे ठे. उद्यापने ज्ञाननी पूजा नक्ति
तथा दर्शन नक्ति करवी. अथवा नंदीश्वर छीपनी पूजा जणाववी. गरणुं विगेरे नीचे प्रमाणेः—

अंजवाळी आठमे—श्री चंद्राननस्वामि सर्वज्ञाय नमः

अजवाळी चौदशे—श्री ऋषजानन सर्वज्ञाय नमः

अंधारी आठमे—श्री वर्धमान स्वामि सर्वज्ञाय नमः

अंधारी चौदशे —श्री वारिषेण स्वामि सर्वज्ञाय नमः

साथीया विगेरे वार वार करवा.

१५१ अष्टमहासिद्धि तप. (ला.)

आ तपमां आठ द्वागोद्वग एकासणां करवां. अथवा एकांतरा आठ उपवास करवा. उद्यापने ज्ञान पूजा विगेरे
यथाशक्ति करवुं. गरणुं नीचे प्रमाणेः—

१ अणिमा सिद्धये नमः ।

४ गरिमा सिद्धये नमः । अथवा कामावसायि

६ प्राकाम्य सिद्धये नमः ।

२ महिमा सिद्धये नमः ।

सिद्धये नमः ।

७ प्राप्ति सिद्धये नमः ।

३ द्वाधिमा सिद्धये नमः ।

५ वशिता सिद्धये नमः ।

८ ईशिता सिद्धये नमः ।

साथीया विगेरे आठ आठ करवा.

१९२ रत्नमाला तप. (द्वा.)

आ तप वावन दिवस करवानो ठे, तेगां अनुक्रमे नीचे प्रमाणे तप करवो—१ उपवास, २ एकासणुं, ३ एक धान्यनुं आंबिल, ४ एकव्रतणुं (एकासणुं), ५ परघरीयुं एकासणुं—ठाम चौबिहार, ६ उपवास, ७ उजळा धान्यनुं एकासणुं, ८ आंबिल, ९ एकव्रतणुं, १० एकासणुं, ११ उपवास, १२ एकासणुं (जे खानो चीज होय ते सर्वे जिनेश्वर पासे मूकी पढी खावी), १३ उपवास, १४ एकासणुं (ते दिवसे जिनेश्वरनी अष्ट प्रकारी पूजा करी प्रभु पासे खीरनो घाल धरवो), १५ उपवास, १६ एकासणुं, १७ उपवास, १८ वेसणुं, १९ उपवास, २० एकासणुं, २१ नीवी, २२ आंबिल, २३ एकव्रतणुं, २४ उपवास, २५ एकासणुं, २६ उपवास, २७ एकव्रतणुं, २८ उपवास, २९ एकासणुं, ३० उपवास, ३१ एकासणुं, ३२ एकव्रतणुं, ३३ वेसणुं, ३४ उपवास, ३५ एकासणुं, ३६ एकासणुं, ३७ उपवास, ३८ एकासणुं (अष्ट प्रकारी पूजा, खीरनो घाल ढोकवो), ३९ उपवास, ४० एकासणुं (खानो वधी चीज प्रभु पासे ढोकवी), ४१ उपवास, ४२ एकासणुं, ४३ एकव्रतणुं, ४४ आंबिल, ४५ उजळा धान्यनुं एकासणुं, ४६ उपवास, ४७ परघरीयुं एकासणुं, ४८ एकव्रतणुं, ४९ एक धान्यनुं आंबिल, ५० एकासणुं, ५१ चौबिहार उपवास, ५२ एकासणुं (अतिथि संविज्ञाग करवो.) आ प्रमाणे तप वावन दिवस करवो. दररोज देरे चौद साथोया तथा दीवो करवो.

उपवासने दिवसे जिनचक्ति विशेषे करवी. तप पूरो थये उद्यापने अष्ट प्रकारी पूजा जणावधी. प्रज्जुना कंठमां सुमर्णनो, रुपानो अथवा पुष्पनो हार शक्ति प्रमाणे पहेशववो. संघनात्सव्य करवुं. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी.

१५३ चिंतामणि तप (वि. प्र.)

आ तपमां प्रथम एक उपवास, पढी एकासणुं, त्रीजे दिवसे नीवी, चौथे दिवसे उपवास, पांचमे दिवसे एकाराणुं, षष्ठे दिवसे उपवास करवो. उद्यापने ज्ञान पूजा, रात्री जागरण करवुं. पांच स्त्रीओने तंबोळ आपवुं. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

१५४ परदेशी राजाना षष्ठ (बु. प.)

आ तपमां तेर षष्ठ करवा पारणे बेसणां कावा. कुत्र ३९ दिवसे आ तप पूर्ण थाय ठे. गरणुं नीचे प्रमाणे:—

नमो कारक दंसणधराणं

नमो सुत्तरुइ धराणं

नमो किरियारुइ धराणं

नमो रुचक दंसणधराणं

नमो आणारुइ धराणं

नमो संखेवरुइ धराणं

नमो दीपक दंसणधराणं

नमो वीयरुइ धराणं

नमो धम्मरुइ धराणं

नमो निसगगरुइ धराणं

नमो अभिगमरुइ धराणं

नमो उवएसरुइ धराणं

नमो विथ्याररुइ धराणं

१५५ सुखदुःखना महिनानो तप. (ला.)

प्रथम मासे उपवास उपर आंबिद्व-ए प्रमाणे पंदर उपवास अने पंदर आंबिद्व करवा. बीजे मासे पंदर आंबिद्व अने पंदर नीवी एकांतर करवा. त्रीजे महिने पंदर नीवी अने पंदर एकासणां एकांतर करवा. चौथे महिने पंदर एकासणां अने पंदर वेसणां एकांतर करवा. उजमणे ज्ञाननी पूजा जक्ति करवी. “ नमो अरिहंताणं ” पदनी वीश नवकारवाळी गणवी. साध्या विगेरे वार वार करवा.

१५६ रत्नपावकी तप. (आसो चैत्रना बठ) (दा.)

आ तपमां आठ बठ ने १ अठम (३ उपवास) करवामां आवे बे. ते कोइ पण वरसना आसो शुदि १४-१५ नो बठ करवो. ने ठेळो नवमे वर्षे आसो शुदि १३-१४-१५ नो अठम करवो. गरणुं तथा साध्या विगेरे नीचे प्रमाणेः—

पेहेळी ओळीए नमो अरिहंताणं	१३	१३	१३	पांचमी ओळीए नमोदोए सव्वसाहूणं	३७	३७	३७
बीजी ओळीए नमो सिद्धाणं	८	८	८	बठी ओळीए नमो दंसणस्स	६७	६७	६७
त्रीजी ओळीए नमो आयरियाणं	३६	३६	३६	सातमी ओळीए नमो नाणस्स	५१	५१	५१
चौथी ओळीए नमो उवज्जायाणं	३५	३५	३५	आठमी ओळीए नमो चरित्तस्स	७०	७०	७०
				नवमी ओळीए नमो तवस्स	१३	१३	१३

उद्यापनमां नवपदजीनी पूजा जणाववी.

१५७ सुंदरी तप. (ला.)

आ तपमां साठ आंविद्व द्वागठ करवा, उद्यापने ज्ञाननी पूजा जक्ति करवी, “ नमो सिद्धाणं ” पदनुं गरणुं गणवुं. साथीया स्वमासमण विगेरे आठ आठ करवा, उद्यापने सिद्धनी पूजा जक्ति करवी.

१५८ मेरु कट्याणक तप. (जै. प्र. विगेरे)

आ तप श्री आदीश्वर जगवंतनी भक्तिनो ठे. तेमां प्रथम त्रण अष्टम करवा, पारणे बेसणुं करवुं. पढी एकांतर ठ उपवास करवा, पारणे बेसणुं करवुं. प्रथम त्रण अष्टम न करी शके तो बे अष्टम करवा अने पढी एकांतर ठ उपवास करीने ठेवट एक अष्टम करवो. आ तप एकज वर्षमां वरवो. मेरु त्रयोदशीने दिवसे ठेठो उपवास आवे ए प्रमाणे तप करवो. उद्यापने यथाशक्ति पूजा जणाववी. “ श्री ऋषभदेव पारंगताय नमः ” पदनी नवकारवाळी वीश गणवी. साथीया विगेरे वार वार करवा.

१५९ तीर्थतप (आ.)

तीर्थे जवाना मुहूर्त्तने दिवसे के तीर्थे प्रथम दर्शन करवाना दिवसे दर वर्षे ते यात्रानी यादीने माटे उपवास करवो तेने तीर्थ तप कहे ठे. (गुजराती श्राद्ध विधि ४६३ मे पाने ठे.) दर वर्षनुं गरणुं “ श्री तीर्थाधिराजाय नमः ”

समज्जुं. साश्रीया विगेरे बीश बीश करवा.

१६० प्रातिहार्य तप (रं. वि.)

प्रथम उपवास १, पढी एकासणुं १, पढी बेसणुं १-एवी रीते आठ वार करवायी १४ दिवसोए आ तप पूर्ण
थाय ले. पढी ज्ञानपूजा, प्रभूपूजा, प्रजावना, रात्रिजागरण करवुं. गरणुं "नमो अरिहंताणुं" पदनुं बीश नव नारवाळी प्रमाण

गणुं साश्रीया उवमारमण काळसगना द्योगस वार वार समजवा.

आ क. शा. कोशा

वि.....

१६१ पंचरंगी तप (प्र.)

आ तपमां १५ माणसो होयां जोइए. तेमांथी एक पंचके (पांच माणसे) प्रथम पांच उपवासनां पंचक्लाण करवां.
बीजे दिवसे बीजा पांच माणसे ४ उपवासनां पंचक्लाण करवां. त्रीजे दिवसे त्रीजा पांच माणसे ३ उपवासनां पंचक्लाण करवां. चौथे
दिवसे चौथा पांच माणसे २ उपवासनां पंचक्लाण करवां. पांचमे दिवसे बाकीना पांच माणसे १ उपवासनां पंचक्लाण करवां.
आ प्रथमे माणसतां पारणां एक दिवसे आववा जोइए. आ तपमां ज्ञाननी स्थापना करवी. प्रदक्षिणा, राशिया,
समासपण विगेरे ५१-५१ समजवा. पूर्ण तपे वरघोफो चडाववो. " नमो नाणक्षत " पदनी १० नव नारवाळी गणवी.

